

รายงานการศึกษากลุ่ม
(Group Report)

เรื่อง แนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed - Circuit Television : CCTV)
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

จัดทำโดย กลุ่มปาริชาติ

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ 8
สถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม
ประจำปี 2560

รายงานการศึกษากลุ่ม
(Group Report)

เรื่อง แนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed - Circuit Television : CCTV)
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

จัดทำโดย กลุ่มปารีชาติ

1. พันตำรวจโท วรรณพงษ์ คชรักษ์	สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
2. นายทรงพล พลเยี่ยม	สำนักงานศาลยุติธรรม
3. นางสาวนริสา ทองประไพ	สำนักงานอัยการสูงสุด
4. พลตำรวจเอก นกตล ศรสำราญ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
5. พันตำรวจเอก ชัยวัฒน์ หัตถกล้า	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
6. นาวาอากาศเอกหญิง ทิพย์รัตน์ พืชรพรรักษ์	กองทัพอากาศ
7. นางสาวเสาวณีย์ มัลลย์พงษ์	กรมสรรพสามิต
8. นายปัญญา วรเพชรายุทธ	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
9. นางสาวสุภาภรณ์ ศรีพิพัฒน์	ธนาคารออมสิน
10. นายลือเอก ยิสารคุณ	สภาพนายความในพระบรมราชูปถัมภ์
11. นายพิชัย สี่หิโสภา	บริษัท แฟคซิไลต์ แมนเนจเม้นท์ จำกัด

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับสูง รุ่นที่ 8
สถาบันพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม สำนักกิจการยุติธรรม
ประจำปี 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง “แนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล” สำเร็จเรียบร้อยได้ก็ด้วยความเสียสละ ความอนุเคราะห์ จากบุคคลหลายฝ่าย ตลอดจนวิทยาลัยการยุติธรรม และสำนักงานกิจการยุติธรรมที่ได้สนับสนุนการทำวิจัย คณะผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา ดร.สุริย์ฉาย พลวัน ที่ได้ให้คำปรึกษา ให้แนวคิด และช่วยตรวจแก้ไขในส่วนที่บกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้น จนกระทั่งงานวิจัยสำเร็จสมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการวิจัยทุกท่านที่ให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ยิ่งต่อการวิจัยโดยตลอด

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มย่อย ผู้ให้สัมภาษณ์ และผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้ให้ข้อมูลและร่วมแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างมาก

ขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อของคุณบัญชากร ส่งสัมพันธ์ รองศาสตราจารย์ พันตำรวจเอก ดร.กิตติธเนศ เลอวงค์รัตน์ และร้อยตำรวจโท ประเทือง ชูเลิศ รองสารวัตรสอบสวน สถานีตำรวจภูธรพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ที่ได้ช่วยเหลือด้านเอกสารและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัย

ท้ายที่สุดนี้ความสำเร็จในการงานวิจัยที่เกิดขึ้นมาจากผู้วิจัยทุกท่านในกลุ่มปาริชาติที่ได้ให้ความร่วมมือ ร่วมใจ ร่วมดำเนินการเพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้บรรลุผลตามเป้าหมายและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สังคม และประเทศไทยต่อไป

คณะผู้วิจัย

25 พฤษภาคม 2560

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	(ก)
กิตติกรรมประกาศ.....	(ข)
สารบัญ.....	(ค)
สารบัญตาราง.....	(ง)
สารบัญภาพ.....	(จ)
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับข้อจำกัดของการศึกษา.....	3
2 ทบทวนวรรณกรรม.....	4
2.1 ทฤษฎี แนวคิด และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.2 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย	22
3 ระเบียบวิธีในการศึกษาวิจัย	23
3.1 รูปแบบการศึกษาวิจัย.....	23
3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง	23
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
3.4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	24
3.5 ประเด็นที่ศึกษา	25
3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล	25
3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล	25
4 ผลการศึกษา.....	26
4.1 ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิ	26
4.2 ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ.....	42
5 สรุปและข้อเสนอแนะ	51
5.1 สรุปผลการศึกษา	51
5.2 ข้อเสนอแนะ	53
บรรณานุกรม.....	54
ภาคผนวก	
ประวัติผู้วิจัย	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรที่ศึกษาสถานีดำรงจนครบกาล..... 27
2	ความถี่และร้อยละการใช้กล้องวงจรปิดในการควบคุมผู้ต้องหา 27
3	ความถี่และร้อยละจำนวนกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่ใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหาต่อห้อง..... 28
4	ความถี่และร้อยละการมอบหมายบุคคลในหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบการใช้กล้องวงจรปิด..... 28
5	ความถี่และร้อยละของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่ใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหาติดตั้งครอบคลุมพื้นที่..... 29
6	ความถี่และอันดับวัตถุประสงค์ของการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหา 29
7	ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีดำรงจนครบกาล..... 32

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่

1	ป้ายแสดงการบันทึกภาพด้วยกล้องโทรทัศน์วงจรปิด.....	46
2	แสดงการติดป้ายการบันทึกภาพด้วยกล้องวงจรปิด	47
3	ผังการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในบริเวณห้องควบคุมผู้ต้องหา.....	47

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการวิจัยเรื่อง “แนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ข้อขัดข้องและอุปสรรคในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการควบคุมผู้ต้องหาทั้งภายในและต่างประเทศ และศึกษาแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

คณะผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม การประชุมกลุ่มย่อยผู้เชี่ยวชาญ และการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการควบคุมผู้ต้องหาทั้งภายในและต่างประเทศ ได้นำผลการศึกษามาสรุปเป็นผลได้ดังนี้

แนวทางที่ 1 การกำหนดกฎหมายและกฎระเบียบที่ใช้ในการกำกับการปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ควรมีมาตรฐานการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ออกกฎระเบียบกลาง โดยมอบหมายให้หัวหน้าสถานีและรองผู้กำกับที่ดูแลงานป้องกันปราบปราม เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติ

แนวทางที่ 2 การกำหนดหน่วยงานและบุคคลในการปฏิบัติและกำกับดูแล ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการจัดระเบียบกลางเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และให้หัวหน้าสถานีตำรวจแต่ละแห่งไปออกคำสั่งรองรับให้ผู้ใดเป็นผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ

แนวทางที่ 3 การกำหนดพื้นที่ติดตั้งและพื้นที่การยกเว้นการติดตั้ง ควรมีการกำหนดพื้นที่การติดตั้งเป็นการคุ้มครองผู้ต้องหา คือ พื้นที่ซึ่งติดตั้งได้ เช่น บริเวณทางเข้าออก ช่องทางเดินภายในห้องคุมขัง และพื้นที่ยกเว้น ได้แก่ ห้องน้ำและห้องปรึกษาทนาย จัดมุมกล้องให้เหมาะสม ไม่ให้เห็นขณะที่ทำธุระส่วนตัว ซึ่งสภาพของห้องคุมขังของแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน

แนวทางที่ 4 การจัดเก็บ การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน การเข้าถึงข้อมูล ในการใช้งานกล้องวงจรปิด สามารถกำหนดสิทธิได้หลายระดับ ต้องพิจารณาตามอำนาจหน้าที่

แนวทางที่ 5 การกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณเพื่อติดตั้งและซ่อมบำรุง รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้สามารถติดตั้งกล้องวงจรปิดให้ครอบคลุมพื้นที่ภายในห้องควบคุมผู้ต้องหาอย่างทั่วถึงและเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกสถานี รวมทั้งงบประมาณในการซ่อมบำรุง การเก็บรักษาตัวเครื่องและการเก็บวัสดุบันทึกข้อมูลด้วย รูปแบบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการวิจัย (mixed-method) ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อตอบรับกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและการได้ผลการวิจัยที่สมบูรณ์

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันปัญหาที่เกิดขึ้นในการควบคุมผู้ต้องหาภายในห้องควบคุมของสถานีตำรวจไม่ว่าในแง่การกระทำผิดต่อร่างกายและจิตใจของผู้ต้องหาหรือการล่วงละเมิดทางเพศ ตัวอย่างกรณีดาบตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมผู้ต้องหาในห้องควบคุมถูกผู้ต้องหาข่มขืนกระทำชำเราในห้องควบคุม หรือในแง่การกระทำผิดของผู้ต้องหาเอง เช่น การหลบหนีจากห้องควบคุม การนำสิ่งของผิดกฎหมายเข้ามาในห้องควบคุม รวมถึงการกระทำอัตวินิบาตกรรมในห้องควบคุมที่ปรากฏเป็นข่าวอยู่เสมอๆ เหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

แต่การป้องกันเหตุที่อาจจะเกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้น รวมถึงการสอบสวนแสวงหาพยานหลักฐานมาใช้พิสูจน์ความจริงเพื่อดำเนินคดีอาญาแก่ผู้กระทำผิดนั้นกลับทำได้ยากลำบาก เพราะบางกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้กระทำความผิดเสียเอง หรือด้วยเกรงว่าเหตุที่เกิดขึ้นกับผู้ต้องหาในห้องควบคุมระหว่างการปฏิบัติหน้าที่จะทำให้ตนถูกดำเนินคดีอาญาหรือต้องรับโทษทางวินัย จึงใช้เวลาหลังเกิดเหตุก่อนที่จะมีการรายงาน กลับเกลื่อนร่องรอยหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวพันหรือเชื่อมโยงกับตนเองซึ่งอาจจะนำไปสู่การถูกกล่าวว่ามีส่วนรู้เห็นในการกระทำผิด ทำให้ผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมตัวไว้โดยอำนาจรัฐซึ่งตามหลักกฎหมายทั่วไป และหลักในเรื่องสิทธิมนุษยชนยังถือว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะมีคำพิพากษาของศาลพิสูจน์ว่าเป็นผู้กระทำความผิด¹ ไม่ได้รับความเป็นธรรมในทางกลับกันเมื่อสาธารณชนได้รับรู้ถึงเหตุที่เกิดขึ้นดังกล่าวทั้งที่ความจริงยังไม่ได้ข้อยุติ สื่อต่างๆ รวมถึงประชาชนส่วนใหญ่มักจะตัดสินไปก่อนแล้วว่าเป็นความผิดของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพราะเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมผู้ต้องหาโดยตรง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในหลายกรณีการป้องกันอาชญากรรม การพิสูจน์ความผิดทางอาญา และการสืบสวนจับกุมตัวผู้กระทำผิดสามารถใช้ระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดซึ่งติดตั้งอยู่ในบริเวณสถานที่เกิดเหตุ หรือเส้นทางก่อนและหลังการกระทำผิดเพื่อประโยชน์ในการติดตามคนร้ายได้ คดีสำคัญบางคดี เช่น คดีวางระเบิดที่สี่แยกราชประสงค์ เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการสืบสวนโดยใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดนำไปสู่การจับกุมตัวชาวต่างประเทศและผู้ร่วมกระทำความผิดหลายคน ดังนั้น หากมีการนำระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาติดตั้งในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจ จึงน่าจะเกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบการควบคุมผู้ต้องหาให้ได้รับความมั่นคงปลอดภัย

ให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่รวมถึงอาการเจ็บป่วยของผู้ต้องหา เป็นการป้องกันเหตุอันตรายอันอาจเกิดขึ้นในระหว่างถูกควบคุมตัว ซึ่งสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ทั้งมีผลเป็นการป้องกันและพิสูจน์ความผิดในส่วนที่เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมตัวผู้ต้องหาในห้องควบคุมหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากนี้การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา

¹ ปฎิญญาสภาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ข้อ 10(1) และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ 9(1)

ยังเป็นประโยชน์โดยตรงเพื่อป้องกันการหลบหนี และพิสูจน์เหตุอัศวินบาตรกรรมของผู้ต้องหาที่เกิดขึ้นในห้องควบคุมได้อีกด้วย

แต่เนื่องจากห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจเป็นที่รื้อฐาน โดยมีพื้นที่บางส่วน เช่น ห้องอาบน้ำ ห้องสุขา รวมอยู่ในห้องเดียวกัน จุดที่จะติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดจึงต้องขึงน้ำหนักระหว่างการกระทำละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคลของผู้ต้องหากับผลในการป้องกันการกระทำผิด และพิสูจน์ความผิดซึ่งเป็นประโยชน์สาธารณะ สำหรับสถานีตำรวจนครบาลนั้น จากการศึกษาวิจัยพบว่าการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเกือบทุกแห่ง ส่วนใหญ่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากคณะกรรมการตำรวจชุมชน หรือประชาชนในพื้นที่ ด้วยเงื่อนไขดังกล่าวจึงทำให้การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในแต่ละสถานี จึงมีลักษณะต่างคนต่างทำมีรูปแบบและแนวทางการติดตั้งแตกต่างกัน² สภาพดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาความยุ่งยากในการการตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างเต็มศักยภาพ จึงควรกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดของสถานีตำรวจนครบาลให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยเฉพาะแนวทางการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นคณะผู้วิจัยจึงเห็นว่า การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาลเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการตรวจสอบการควบคุมผู้ต้องหาให้ได้รับความมั่นคงปลอดภัย ทั้งเป็นการป้องกันเหตุ การป้องกันอาชญากรรม และการพิสูจน์ความผิดทางอาญา จึงควรมีแนวทางปฏิบัติในการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ที่ชัดเจนเป็นมาตรฐานเดียวกัน คณะผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยในประเด็น แนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล โดยจะศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค ข้อขัดข้องของการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดของสถานีตำรวจนครบาลในปัจจุบัน แนวทางการดำเนินการของทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติในการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานภายในห้องควบคุมผู้ต้องหาให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรตำรวจและประชาชนอย่างสูงสุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 ศึกษาสภาพปัญหา ข้อขัดข้องและอุปสรรคในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

1.2.2 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการควบคุมผู้ต้องหาทั้งภายในและต่างประเทศ

1.2.3 ศึกษาแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

1.3 ขอบเขตการศึกษา

² รศ.พ.ต.อ.ดร.กิตติธเนศ เลอวงค์รัตน์ และคณะ. (2557). รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการศึกษาหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพในการนำเทคโนโลยีกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (cctv) มาใช้ในการสนับสนุนการบริหารงานของสถานีตำรวจ: ศึกษากรณีกองบัญชาการตำรวจนครบาล. กรุงเทพมหานคร:สำนักงานกองทุนสนับสนุนงานวิจัย.

งานวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตในการศึกษาแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา โดยศึกษาเฉพาะสถานีตำรวจนครบาล

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ได้ทราบสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อขัดข้องในการใช้กล้องวงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาลในปัจจุบัน

1.4.2 ได้ทราบแนวคิดที่เกี่ยวข้องและแนวทางการใช้กล้องวงจรปิดในห้องควบคุมในต่างประเทศ

1.4.3 ได้แนวทางการใช้กล้องวงจรปิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

2.1 ทฤษฎี แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (Crime Control Through Environmental Design)

สภาพแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม ถือได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อปัญหาอาชญากรรมในชุมชน โดยหลักการแล้ว สภาพแวดล้อมเป็นสิ่งที่สามารถวางแผน เปลี่ยนแปลงแก้ไข เพื่อใช้เป็นมาตรการในการป้องกันอาชญากรรม โดยปิดกั้นโอกาสให้อาชญากรเข้าถึงบุคคล หรือทรัพย์สินหรือลดช่องโอกาสในการกระทำผิดของคนร้ายให้น้อยลง ร้อยตำรวจเอกปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ ได้นำทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม (Crime Control Through Environmental Design)¹ เข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทย เพื่อให้ผู้นำหลักการวางผังเมืองมาประยุกต์ใช้ คำนึงถึงความสำคัญของการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมโดยการออกแบบสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวย

หัวใจสำคัญของการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม คือปรับสภาพแวดล้อมและใช้ประโยชน์สภาพแวดล้อมในการลดโอกาสการก่ออาชญากรรม และช่วยทำให้สภาพแวดล้อมปลอดภัย ไม่น่ากลัว แบ่งเป็น 4 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 เฝ้าระวังโดยธรรมชาติ (natural surveillance)

หลักข้อนี้ใช้ความจริงที่ว่าคนร้ายไม่ยอมให้คนมองเห็น ไม่ชอบให้ใครจำหน้าได้ ดังนั้นจึงต้องทำให้พื้นที่นั้นมีการเฝ้าระวังโดยธรรมชาติ เช่น ทำให้ดูโล่ง เอาสิ่งทีกำบังสายตาออกไป เพื่อให้คนทั่วไปสามารถมองเห็นผู้บุกรุกได้ง่าย ทำหน้าต่าง ประตูให้หันออกไปทางถนน หรือที่จอดรถปรับทางเท้าหรือถนน ทำเฉลียงประตูหน้าบ้าน ติดไฟแสงสว่าง ทำระเบียงหรือกำแพงให้โปร่งใส กำจัดมุมอับและที่ลับตาออกไป จัดกิจกรรมเพื่อ ให้มีคนพลุกพล่านใกล้เคียงหรือในบริเวณที่ล่อแหลม เพื่อให้มีคนช่วยเฝ้าระวังมากขึ้น สรุปแล้ว หลักการเฝ้าระวัง ไม่ใช่เพื่อขังใส่ผู้บุกรุก แต่เพื่อเฝ้าระวังให้ผู้บุกรุกอยู่ในสายตา

กลยุทธ์ที่ 2 ควบคุมการเข้าออกโดยธรรมชาติ (natural access control)

วิธีควบคุมการเข้าออกได้แก่ การใช้ประตู รั้ว พุ่มไม้เตี้ยๆ คุน้ำ แนวต้นไม้ เพื่อกันให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องออกไปจากบริเวณนั้น ถ้าเป็นบ้านพักอาศัย เรามักจะติดตั้งกลอน เหล็กดัด ฯลฯ แต่ถ้าเป็นพื้นที่สาธารณะหรือกึ่งสาธารณะ การควบคุมเข้า-ออก ต้องพิจารณาเป็นพิเศษ เช่น จัดทางเข้า ทางออก ทำรั้วจัดทิวทัศน์ (landscaping) ติดตั้งไฟแสงสว่าง หรือตั้งโต๊ะเป็นที่ต้อนรับ หรือตรวจตราการเข้าออกก็ได้

เนื่องจากการควบคุมเข้าออกของที่สาธารณะค่อนข้างยากกว่าปกติ แต่สามารถใช้วิธีควบคุมโดยใช้สิ่งที่เรียกว่า “สิ่งกีดขวางทางจิตวิทยา” (psychological barrier) เช่น ติดป้าย ทำเครื่องหมาย ตีเส้นบนพื้น ไม้กั้น เพื่อประกาศให้ทราบว่าพื้นที่นี้เป็นพื้นที่เฉพาะ หลักของสิ่งกีดขวางทางจิตวิทยาคือ ถ้าพื้นที่ดูแปลกไปจากธรรมดาหรือเข้าออกยากกว่าธรรมดา คนร้ายก็จะเปลี่ยนใจไม่อาครบกว

กลยุทธ์ที่ 3 แบ่งพื้นที่ให้ชัดเจน (territorial reinforcement)

¹ สืบค้นจากเว็บไซต์ http://www.csd.go.th/Dimensions_csd/Chapter%2005.pdf เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2560

มนุษย์เราโดยธรรมชาติจะมีความรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่ของตน และเคารพสิทธิในพื้นที่ของคนอื่น ฉะนั้น จึงควรออกแบบให้มองเห็นชัดเจนว่าพื้นที่นี้เป็นพื้นที่ควบคุมและหวงห้าม ไม่ใช่ที่สาธารณะ ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องก็จะรู้สึกว่าการบุกรุกหรือละเมิดสิทธิผู้อื่น เช่น สร้างทางเท้าเป็นแนวแบ่งพื้นที่ ทำทิวทัศน์โดยใช้ต้นไม้ ครอบงำ ให้แบ่งเป็นแนวเขตหรือรั้ว

กลยุทธ์ที่ 4 บริหารจัดการ (maintenance & management)

เรื่องนี้เป็นความร่วมมือ สมัครสมาน กลมเกลียวของคนในชุมชน ซึ่งมีความห่วงใย ห่วงแหนพื้นที่ชุมชนของตน ร่วมกันสร้างความน่าอยู่ รมรื่นให้กับชุมชน โดยการจัดกิจกรรมพบปะสังสรรค์ ตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการในส่วนที่ร่วมกันของชุมชน หรือในชุมชนอาจจะมีที่รกร้าง พื้นที่ที่ไม่ได้ใช้สอย สิ่งปรักหักพัง ต้นไม้ พงหญ้า บ้านร้าง บางครั้งกลายเป็นที่เสื่อมโทรม ที่ช่องสุ่มพวกมิจฉาชีพ ชุมชนต้องสอดส่องดูแล กำจัดที่รกร้างให้โปร่งตา ไม่เป็นพื้นที่ล่อแหลมให้เกิดอาชญากรรม

2.1.2 แนวทางในการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมในประเทศไทย

2.1.2.1 การสร้างสิ่งกีดขวางให้มั่นคงแข็งแรง เพื่อป้องกันการบุกรุกเข้ามาในบ้านพักหรือสถานที่ เป็นหัวใจสำคัญของการป้องกันอาชญากรรมในเบื้องต้น ตำรวจมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับกิจกรรมการป้องกันตนเองจากภัยอาชญากรรมต่างๆ การสร้างสิ่งกีดขวางเพื่อป้องกันการเข้าถึงภายในอาคารบ้านเรือน เช่น กุญแจล็อก เหล็กลูกกรง หรือเหล็กดัดประตูหน้าต่าง รั้วบ้าน สามารถลดโอกาสในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่มีค่าใช้จ่ายสูงมาก นอกจากนี้ ยังมีโครงการรณรงค์ให้ประชาชนจดจำตำหนิรูปพรรณของทรัพย์สินที่มีราคาแพงเพื่อประโยชน์ในการยืนยันความเป็นเจ้าของ ทำให้สามารถติดตามทรัพย์สินคืนมาได้ง่ายขึ้น

2.1.2.2 การวางผังเมืองและการออกแบบทางสถาปัตยกรรม มีส่วนช่วยให้สภาพแวดล้อมของชุมชนดีขึ้นและเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันอาชญากรรม นักบริหารงานตำรวจจึงควรเล็งเห็นความสำคัญและนำหลักวิชาการทางด้านการวางผังเมืองมาประยุกต์ใช้ในการป้องกันอาชญากรรม ดังนั้น การวางนโยบายด้านการวางผังเมืองและการออกแบบอาคาร ควรสอดคล้องกับมาตรฐานด้านประสิทธิภาพในการป้องกันอาชญากรรม

2.1.2.3 การติดตั้งไฟฟ้าให้แสงสว่างตามท้องถนน นอกจากจะเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้สัญจรไปมาและความปลอดภัยในการเดินทางแล้ว ถือว่าเป็นมาตรการในการป้องกันอาชญากรรม อีกส่วนหนึ่งด้วย และมีส่วนช่วยให้ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมลดลง ดังนั้น ในพื้นที่บริเวณซอยเปลี่ยวหรือบริเวณชุมชนที่มีเหตุร้ายเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ควรพิจารณาในเรื่องการให้แสงสว่างว่าเพียงพอหรือไม่

2.1.2.4 สภาพเส้นทางและการจราจร เป็นสภาพแวดล้อมอีกประการหนึ่งที่อาจมีผลต่ออัตราการเกิดอาชญากรรมในชุมชน เส้นทางที่สามารถเข้าออกผ่านไปได้สะดวก คนร้ายก็สามารถใช้เป็นช่องทางหลบหนีได้ง่าย จึงเป็นสภาพที่เอื้อต่อการประกอบอาชญากรรม ดังนั้น จึงควรจัดทำประตูทางเข้าออกหมู่บ้านหรือชุมชน พร้อมยามรักษาการณ์คอยตรวจสอบคนแปลกหน้า ซึ่งมีส่วนช่วยลดช่องโอกาสในการก่ออาชญากรรมลงได้บ้าง

2.1.2.5 กล้องโทรทัศน์วงจรปิดและสัญญาณเตือนภัย การติดตั้งเครื่องมืออุปกรณ์ไม่ว่าจะเป็นกล้องโทรทัศน์วงจรปิดหรือสัญญาณเตือนภัยไว้เพื่อการป้องกันอาชญากรรม ช่วยให้สามารถบันทึกภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เมื่อเกิดเหตุร้ายก็จะสามารถบันทึกภาพของคนร้ายไว้ได้ สำหรับสัญญาณเตือนภัยก็จะช่วยให้การแจ้งเหตุเป็นไปอย่างรวดเร็ว

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้นำกลยุทธ์ตามหลักทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมดังกล่าวมาใช้ ซึ่งเห็นได้จากการจัดทำโครงการ “Safety Zone เทคโนโลยีรักษาความปลอดภัยเพื่อประชาชน” ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างบริษัทเอกชน กองบัญชาการตำรวจนครบาล และบริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความสงบเรียบร้อย ป้องกันและลดโอกาสการเกิดอาชญากรรมในแหล่งชุมชน สถานศึกษา สถานประกอบการ รวมถึงพื้นที่สาธารณะต่างๆ ในพื้นที่ 88 สถานีตำรวจนครบาลทั่วกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นโมเดลการตรวจสอบเหตุการณ์เพื่อผลในด้านการรักษาความปลอดภัยที่นำรูปแบบจากต่างประเทศเข้ามาประยุกต์ใช้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดความผิดพลาดในการแจ้งเหตุร้ายให้น้อยลง ช่วยให้ผู้ตกเป็นเหยื่อ หรือผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงต่อการเป็นเหยื่อของอาชญากรรมมีความมั่นใจมากขึ้นว่า ในกรณีที่เกิดเหตุผิดปกติขึ้นจริงจะได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทันทั่วทั้งในอีกด้านหนึ่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจก็จะลดภาระในการตรวจสอบเหตุการณ์ที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อน และสามารถรักษาประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัยในกรณีที่เกิดเหตุไว้ได้

2.1.3 วัตถุประสงค์ในการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดภายในพื้นที่ความรับผิดชอบของสถานีตำรวจ

กล้องวงจรปิดเป็นที่นิยมในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันการก่ออาชญากรรมในพื้นที่จุดเสี่ยงหรือบางส่วนในพื้นที่ว่างเปล่าหรือทรัพย์สินที่ไม่มีเจ้าของ

หนึ่งในประโยชน์หลักของระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ คือเป็นเครื่องมือที่ช่วยบริหารจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพมากกว่า มิใช่เป็นการช่วยจับกุมคนร้ายโดยตรง ข้อมูลที่ได้จากกล้องวงจรปิดสามารถทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับข้อมูลหลักฐานที่เป็นภาพเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ และมีบทบาทสำคัญต่อการสืบสวนหาผู้กระทำความผิดและจับกุมมาลงโทษได้อย่างรวดเร็ว

นอกจากการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในสถานีตำรวจเพื่อวัตถุประสงค์ในงานทั่วไปเพื่อการสกัดกั้นอาชญากรรมและรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนดังกล่าวแล้ว กล้องโทรทัศน์วงจรปิดได้มีการนำมาใช้งานอย่างเฉพาะเจาะจงมากขึ้น เช่น ห้องควบคุม ห้องสอบสวน หรือรถตำรวจ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการลดการถูกกล่าวหาจากบุคคลที่ถูกคุมขัง หรือจัดการกับปัจจัยเสี่ยงเพื่อป้องกันการทรมานและทารุณกรรม จึงอาจสรุปได้ว่าวัตถุประสงค์หลักของการใช้งานกล้องโทรทัศน์วงจรปิดของเจ้าหน้าที่ตำรวจคือ

- เพื่อให้แน่ใจว่ามีการตรวจสอบโดยรวมของสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในสถานี
- เพื่อป้องกันการฆ่าตัวตาย ทำร้ายตัวเอง และเหตุการณ์ของความรุนแรง
- เพื่อป้องกันการทรมานและการปฏิบัติที่เลวร้ายอื่นๆ รวมถึงให้ความคุ้มครอง

แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจกับข้อกล่าวหาที่เป็นเท็จ

2.1.4 หลักการพื้นฐานในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและกรอบข้อตกลงระหว่างประเทศ

การติดตั้งและใช้งานกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาตามรายงานฉบับนี้มีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน เนื่องจากข้อมูลภาพของผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมหรือถูกควบคุมตัวภายในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจ ซึ่งถูกบันทึกไว้ในระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ถือเป็น “ข้อมูลส่วนบุคคล” ที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับหลักการพื้นฐานในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องให้ความคุ้มครองและปฏิบัติต่อ

ผู้ต้องหาโดยไม่กระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล หลักการของสิทธิมนุษยชนสากลที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลของผู้ถูกควบคุมตัวหรือผู้ถูกคุมขัง มีดังนี้

2.1.4.1 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal Declaration of Human Rights หรือ UDHR) คือการประกาศเจตนารมณ์ในการร่วมมือระหว่างประเทศที่มีความสำคัญในการวางกรอบเบื้องต้นเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและเป็นเอกสารหลักด้านสิทธิมนุษยชนฉบับแรก มีบทบัญญัติรวม 30 มาตรา ซึ่งที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ ให้การรับรองตามข้อมติที่ 217 A (III) เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ.1948 (พ.ศ. 2491) โดยประเทศไทยออกเสียงสนับสนุนด้วย ซึ่งมีหลักการที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในชีวิต ร่างกาย ความเป็นอยู่ส่วนตัว และสิทธิส่วนบุคคล ได้แก่

ข้อ 1 มนุษย์ทั้งหลายเกิดมามีอิสระและความเสมอภาคกัน ทั้งทางด้านศักดิ์ศรีและสิทธิต่างๆ ของตนเองด้วยความมีเหตุผลและมโนธรรม และควรปฏิบัติต่อกันด้วยจิตวิญญาณแห่งภราดรภาพ

ข้อ 2 ทุกคนย่อมมีสิทธิและอิสรภาพบรรดาที่กำหนดไว้ในปฏิญญานี้ โดยปราศจากการแบ่งแยกไม่ว่าด้านใด อาทิ เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือด้านอื่น ๆ ของพื้นเพทางชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน การเกิด หรือสถานะอื่น ๆ นอกจากนี้ จะไม่มีการแบ่งแยกใดๆ ตามพื้นฐานของสถานะทางการเมือง ทางกฎหมาย หรือทางการระหว่างประเทศ หรือดินแดนที่บุคคลสังกัดไม่ว่าดินแดนนี้จะเป็เนกราช อยู่ในความพิทักษ์ มิได้ปกครองตนเอง หรืออยู่ภายใต้การจำกัดอธิปไตยใด ๆ ก็ตาม

ข้อ 3 คนทุกคนมีสิทธิในการที่จะมีชีวิต เสรีภาพ และความมั่นคงของแต่ละบุคคล

ข้อ 4 บุคคลใดจะตกอยู่ในความเป็นทาส หรือสภาวะจำยอมไม่ได้ ทั้งนี้ ห้ามความเป็นทาสและการค้าทาสทุกรูปแบบ

ข้อ 5 บุคคลใดจะถูกกระทำการทรมาน หรือปฏิบัติทารุณโหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีไม่ได้

ข้อ 6 ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการยอมรับทุกแห่งหนว่าเป็นบุคคลตามกฎหมาย

ข้อ 7 ทุกคนเสมอภาคกันตามกฎหมายและมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายเท่าเทียมกัน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ และทุกคนมีสิทธิได้รับความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกันจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ อันเป็นการล่วงละเมิดปฏิญญา หรือจากการยุยงให้มีการเลือกปฏิบัติดังกล่าว

ข้อ 8 ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาอันมีผลมาจากศาลที่มีอำนาจในรัฐจากการกระทำอันเป็นการล่วงละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐาน ซึ่งบุคคลได้รับตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ข้อ 9 บุคคลใดจะถูกจับกุม กักขัง หรือเนรเทศตามอำเภอใจไม่ได้

ข้อ 10 ทุกคนย่อมมีสิทธิในความเสมอภาคอย่างเต็มที่ในการได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมและเปิดเผยจากศาลที่มีความเป็นอิสระและไม่มีการลำเอียงในการพิจารณาเพื่อกำหนดสิทธิและหน้าที่ของบุคคลและข้อกล่าวหาใดที่ตนถูกกล่าวหา

ข้อ 11 (1) ทุกคนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางอาญา มีสิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าบริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่ามีผิดตามกฎหมายในการพิจารณาเปิดเผย ซึ่งบุคคลนั้นจะได้รับหลักประกันที่จำเป็นสำหรับการต่อสู้คดี

(2) บุคคลใดที่จะถูกตัดสินว่ามีความผิดทางอาญาใด อันเนื่องจากการกระทำหรือละเว้นใด อันมิได้ถือว่าเป็นความผิดทางอาญาตามกฎหมายแห่งชาติ หรือกฎหมายระหว่างประเทศ ในขณะที่ได้กระทำการนั้นไม่ได้ และจะกำหนดโทษที่หนักกว่าที่บังคับใช้ในขณะที่ได้กระทำความผิดทางอาญานั้นมิได้

ข้อ 12 บุคคลที่ถูกแทรกแซงตามอำเภอใจในความเป็นส่วนตัว ครอบครัว ที่อยู่ อาศัย หรือ การสื่อสาร หรือถูกลบลู่เกียรติยศชื่อเสียงไม่ได้ ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองจากกฎหมายในการแทรกแซงสิทธิหรือการลบลู่ดังกล่าว

2.1.4.2 กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยหลักสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทย เป็นภาคี

ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนต่างๆ เนื่องจากเชื่อมั่นและศรัทธาในข้อบทต่างๆ ของสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งพันธกรณีทั้งหลายจะสามารถประกันให้กับประชาชนได้รับสิทธิที่มนุษย์พึงมีโดยครบถ้วน โดยมีรัฐเป็นผู้ประกันและให้สิทธิดังกล่าว ในปัจจุบันไทยเป็นภาคีสัญญาหลักว่าด้วยสิทธิมนุษยชนซึ่งเป็นสนธิสัญญาภายใต้กรอบสหประชาชาติ² และมีกฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ต้องหาจากการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดตามรายงานฉบับนี้ ได้แก่ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. 1996 มีผลใช้บังคับตั้งแต่ 23 มีนาคม 2519 (ค.ศ.1976) ซึ่งประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ 27 กันยายน 2539 (ค.ศ. 1996) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ข้อ 7 บุคคลจะถูกรุณาน หรือได้รับการปฏิบัติ หรือการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือต่ำช้ามิได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคคลจะถูกใช้ในการทดลองทางการแพทย์ หรือทางวิทยาศาสตร์โดยปราศจากความยินยอมอย่างเสรีของบุคคลนั้นมิได้

ข้อ 9 (1) บุคคลทุกคนมีสิทธิในเสรีภาพและความปลอดภัยของร่างกาย บุคคลจะถูกจับกุมหรือควบคุมโดยอำเภอใจมิได้ บุคคลจะถูกไล่ออกจากเสรีภาพของตนมิได้ ยกเว้นโดยเหตุและโดยเป็นไปตามกระบวนการที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

(2) ในขณะที่จับกุม บุคคลใดที่ถูกจับกุมจะต้องได้รับแจ้งถึงเหตุผลในการจับกุม และจะต้องได้รับแจ้งถึงข้อหาที่ถูกจับกุมโดยพลัน

(3) บุคคลใดที่ถูกจับกุมหรือควบคุมตัวในข้อหาทางอาญา จะต้องถูกนำตัวโดยพลัน³ ไปยังศาลหรือเจ้าหน้าที่อื่นที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะใช้อำนาจทางตุลาการ และจะต้องมีสิทธิได้รับการพิจารณาคดีภายในเวลาอันสมควรหรือได้รับการปล่อยตัวไป มิให้ถือเป็นหลักทั่วไปว่า จะต้องควบคุมบุคคลที่รอการพิจารณาคดี แต่ในการปล่อยตัวอาจกำหนดให้มีการประกันว่าจะมาปรากฏตัวในการพิจารณาคดี ในขั้นตอนอื่นของกระบวนการพิจารณา และจะมาปรากฏตัวเพื่อการบังคับตามคำพิพากษา เมื่อถึงวาระนั้น

(4) บุคคลใดที่ถูกไล่ออกจากเสรีภาพโดยการจับหรือการควบคุม มีสิทธินำคดีขึ้นสู่ศาลเพื่อให้ศาลตัดสินโดยไม่ชักช้าถึงความชอบด้วยกฎหมายของการควบคุมผู้นั้น และหากการควบคุมไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ให้ศาลมีคำสั่งปล่อยตัวไป

² คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, หลักกฎหมายระหว่างประเทศทั่วไปเกี่ยวกับสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน, หน้า 18

³ ประเทศไทยได้มีทำถ้อยแถลงตีความในข้อ ๙ วรรค ๓ การนำตัวผู้ต้องหาเข้าสู่การพิจารณาคดี “โดยพลัน” ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทย ได้ให้อำนาจพนักงานสอบสวนควบคุมตัวผู้ต้องหาก่อนนำตัวไปศาลได้ ๔๘ ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับเดินทางมาถึงที่ทำการของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และสามารถขยายเวลาการควบคุมตัวไว้ได้ไม่เกิน ๗ วัน จากนั้นต้องนำตัวมาขออนุญาตจากศาลเพื่อฝากขังต่อไป

(5) บุคคลใดที่ถูกจับกุมหรือถูกควบคุมโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทน

ข้อ 10(1) บุคคลทั้งปวงที่ถูกกลั่นแกล้งหรือทารุณกรรมต้องได้รับการปฏิบัติด้วยความมีมนุษยธรรม และความเคารพในศักดิ์ศรีแต่กำเนิดแห่งความเป็นมนุษย์

(2) (ก) ยกเว้นในสภาพการณ์พิเศษ ผู้ต้องหาต้องได้รับการจำแนกออกจากโทษ และต้องได้รับการปฏิบัติที่แตกต่างออกไปให้เหมาะสมกับสถานะที่ไม่ใช่ผู้ต้องหาโทษ

(ข) ต้องแยกผู้ต้องหาที่เป็นเด็กและเยาวชนออกจากผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่ และให้นำตัวขึ้นพิจารณาพิพากษาคดีให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

(3) ระบบราชทัณฑ์ต้องประกอบด้วย การปฏิบัติต่อนักโทษ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะให้นักโทษกลับตัวและฟื้นฟูทางสังคม ผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กและเยาวชนต้องได้รับการจำแนกออกจากผู้กระทำผิดที่เป็นผู้ใหญ่ และต้องได้รับการปฏิบัติให้เหมาะสมกับวัย และสถานะทางกฎหมาย

ข้อ 17(1) บุคคลจะถูกแทรกแซงความเป็นส่วนตัว ครอบครัว เคหสถาน หรือการติดต่อสื่อสารโดยพลการหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายมิได้ และจะถูกหลอกลวงเกียรติและชื่อเสียงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายก็ได้

(2) บุคคลทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายมิให้ถูกแทรกแซงหรือหลอกลวงเช่นนั้น

2.1.4.3 หลักการพื้นฐานของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในระดับสากล⁴

ข้อมูลส่วนบุคคลมีฐานะเป็นสิทธิชนิดหนึ่งของสิทธิในความเป็นส่วนตัว และมีฐานะเป็นเครื่องชี้ “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” รัฐจึงต้องให้ความคุ้มครองประชาชนในเรื่องสิทธิในความเป็นส่วนตัวในเชิงข้อมูล (Informational Privacy) อย่างเต็มที่ โดยรัฐจะต้องรับประกันว่าประชาชนเป็นผู้มีสิทธิที่จะตัดสินใจว่าจะให้มีการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการเก็บรวบรวม ประเมินผล และใช้ประโยชน์ รัฐและบุคคลทั่วไปต้องให้ความเคารพและไม่เข้าไปแทรกแซงในสิทธิความเป็นส่วนตัวดังกล่าว โดยหลักการพื้นฐานของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในระดับสากลมีหลักการสำคัญ 9 ประการ ดังนี้

1) หลักข้อจำกัดในการเก็บข้อมูล ในการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลที่จัดเก็บจะต้องได้มาโดยวิธีการที่ถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย โดยจะต้องให้บุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลรับทราบและยินยอมในการจัดเก็บข้อมูลนั้น โดยที่ผู้ที่มีอำนาจในการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลจะต้องกระทำอย่างจำกัดเท่าที่จำเป็น

2) หลักคุณภาพของข้อมูล ข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บควรมีความเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้งาน เป็นข้อมูลที่ต้องสมบูรณ์ และปรับปรุงให้ตรงตามความเป็นจริงอยู่เสมอ

3) หลักการกำหนดวัตถุประสงค์ ต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลก่อนที่จะมีการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลนั้น หรือในเวลาที่ทำ การประมวลผล ดังนั้น การใช้ข้อมูลส่วนบุคคลในภายหลังสามารถกระทำได้เฉพาะเพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือไม่ขัดกับวัตถุประสงค์

⁴ สืบค้นจากเว็บไซต์ <http://gotoknow.org/post/64027> เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2560.

4) หลักการใช้ข้อมูลอย่างจำกัด การใช้ข้อมูลจะกระทำโดยขัดต่อวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บมิได้ เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล หรือได้รับอนุญาตตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

5) หลักการรักษาความปลอดภัย ต้องจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อป้องกันความเสี่ยงการเข้าถึง การทำลาย การใช้ เปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือการเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต

6) หลักการเปิดเผยข้อมูล ต้องกำหนดวิธีการทั่วไปในการเปิดเผยข้อมูล รูปแบบ ของการเปิดเผยข้อมูล หลักเกณฑ์ในการขอให้มีการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งต้องไม่เป็นการกระทบต่อความเป็นอยู่ส่วนตัวของเจ้าของข้อมูล

7) หลักการมีส่วนร่วมของเจ้าของข้อมูล โดยกำหนดให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิต่าง ๆ คือ การได้รับการแจ้งว่ามีข้อมูลของตนจัดเก็บอยู่ การตรวจสอบข้อมูลของตนที่มีผู้จัดเก็บ การขอให้แก้ไขข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง และการปฏิเสธในการจัดเก็บข้อมูลของตน

8) หลักความรับผิดชอบ กำหนดความรับผิดชอบในกรณีที่มีการละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล

9) หลักข้อจำกัดในการส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลให้แก่บุคคลอื่นข้ามพรมแดน ซึ่งเป็นการป้องกันการโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังประเทศที่มีได้มีกฎหมายและวิธีปฏิบัติที่สามารถให้หลักประกันและคุ้มครองข้อมูลอย่างเพียงพอ เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล

2.1.5 รัฐธรรมนูญไทย และกฎหมายต่างๆ ที่รับรองสิทธิในความเป็นส่วนตัว

หลังจากที่ประเทศไทยเข้าร่วมรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ได้มีความตื่นตัวในการบัญญัติกฎหมายเพื่อรับรองสิทธิมนุษยชนดังกล่าวไว้ในกฎหมายไทย ตามที่ปรากฏในการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โดยบัญญัติเน้นเรื่องสิทธิมนุษยชนไว้ค่อนข้างจะสมบูรณ์ ดังปรากฏตามมาตรา 4 ซึ่งบัญญัติว่า “ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง” ซึ่งสอดคล้องกับปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อ 1 ที่กล่าวว่า “มนุษย์ทั้งปวงเกิดมามีอิสระและความเสมอภาคกัน ทั้งทางด้านศักดิ์ศรีและสิทธิต่างๆ ของตนเองด้วยความมีเหตุผลและมนธรรมและควรปฏิบัติต่อกันด้วยจิตวิญญาณแห่งภราดรภาพ” ซึ่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์พึงได้รับการบัญญัติในรัฐธรรมนูญไทยเป็นครั้งแรก

ต่อมาเมื่อมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งเป็นฉบับปัจจุบัน ก็ยังคงมีการบัญญัติรับรองเรื่องสิทธิมนุษยชนไว้ตามมาตรา 4 ที่บัญญัติว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง” ดังนั้น การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพย่อมขัดต่อรัฐธรรมนูญและปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

บทบัญญัติแห่งกฎหมายไทยในการรับรองและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมผู้ต้องหา มีดังนี้

2.1.5.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

มาตรา 4 ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง

ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน

มาตรา 25 สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะกระทำการนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ตราบเท่าที่การใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นว่านั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น

สิทธิหรือเสรีภาพใดที่รัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ แม้ยังไม่มีกฎหมายนั้นขึ้นใช้บังคับ บุคคลหรือชุมชนย่อมสามารถใช้สิทธิหรือเสรีภาพนั้นได้ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

บุคคลซึ่งได้รับความเสียหายจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพหรือจากการกระทำความผิดอาญาของบุคคลอื่น ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยียวยาหรือช่วยเหลือจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 26 การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

มาตรา 27 บุคคลย่อมเสมอกันในทางกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน (มาตรา 27 วรรคหนึ่ง)

มาตรา 28 บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำไม่ได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบกระเทือนต่อสิทธิหรือเสรีภาพในชีวิตหรือร่างกายจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้าย หรือไร้มนุษยธรรมจะกระทำมิได้

มาตรา 29 บุคคลไม่ต้องรับโทษทางอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้

ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี

ในคดีอาญา จะบังคับให้บุคคลให้การเป็นปฏิปักษ์ต่อตนเองมิได้

คำขอประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาต้องได้รับการพิจารณาและจะเรียกหลักประกันจนเกินควรแก่กรณีมิได้ การไม่ให้ประกันต้องเป็นไปตามตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 32 บุคคลย่อมมีสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว เกียรติยศ ชื่อเสียง และครอบครัว

การกระทำอันเป็นการละเมิดหรือกระทบต่อสิทธิของบุคคลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ตราขึ้นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ

2.1.5.2 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมผู้ต้องหาของเจ้าหน้าที่ตำรวจ.⁵

2.1.5.2.1 การควบคุมตัวระหว่างสอบสวน

ในกรณีที่ผู้ต้องหามาถึงพนักงานสอบสวนด้วยวิธีถูกเรียก / ถูกส่งตัวเข้ามา/เข้าหาพนักงานสอบสวนหรือมาปรากฏตัวต่อหน้าพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

(1) ถามชื่อ นามสกุล

(2) แจ้งข้อหาให้ทราบ

(3) ต้องบอกให้ทราบก่อนว่า ถ้อยคำที่ผู้ต้องหาให้การนั้น อาจใช้เป็นพยาน หลักฐานในการพิจารณาคดีได้ จึงเริ่มทำการสอบสวน ส่วนจะควบคุมผู้ต้องหาได้นั้นต้องเป็นไปตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ป.วิ.อ.) มาตรา 2 (21) คือ การควบคุมโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเท่านั้น ส่วนจะควบคุมอย่างไรเป็นไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา 86 และ 87

2.1.5.2.2 การนำผู้ต้องหาเข้าห้องควบคุม

ก่อนนำตัวผู้ต้องหาเข้าห้องควบคุม ต้องตรวจค้นตัว มิให้นำของต้องห้ามเข้าห้อง ควบคุม หากมีเงินทองหรือของต้องห้ามดังกล่าว ให้ยึดหรือเก็บรักษาไว้ตามระเบียบกำหนด (ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ข้อ 144) และเพื่อความปลอดภัยของผู้จับควรให้ผู้ที่ไม่ได้จับกุมเป็นผู้นำตัวผู้ต้องหาไปควบคุม เนื่องจากผู้ต้องหาย่อมมีความโกรธแค้นผู้จับกุมซึ่งอาจทำอันตรายผู้จับกุมได้

2.1.6 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

แม้สิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวจะถือเป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานประการหนึ่งที่ผู้ใช้อำนาจปกครองไม่มีอำนาจที่จะลบล้างและมีอาจจะก้าวล่วงได้ และบุคคลทุกคนย่อมสามารถกระทำการใด ๆ ก็ได้ตราบเท่าที่ไม่กระทบสิทธิของบุคคลอื่น แต่ในบางกรณีรัฐมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าแทรกแซงสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลเพื่อรักษาประโยชน์สาธารณะ ซึ่งการกระทำของรัฐดังกล่าวจะต้องเป็นการกระทำที่ได้สัดส่วนกับวัตถุประสงค์นั้น และจะต้องเป็นการเข้าแทรกแซงโดยมีบทบัญญัติของกฎหมายให้อำนาจไว้อย่างชัดเจน จึงจะเข้าข่ายกเว้นของการแทรกแซงสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลโดยชอบด้วยกฎหมาย

อย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัติปรากฏข้อเท็จจริงให้เห็นอยู่เนืองๆ เกี่ยวกับการกระทำอันก่อให้เกิดผลกระทบหรือเป็นการรุกรานสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวในประเทศต่างๆ โดยทั่วไป สำหรับประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน มีการกระทำในลักษณะต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคล

⁵ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, “คู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามหลักสิทธิมนุษยชน”, กันยายน 2556, หน้า 97-104

ดังนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกของประเทศไทย ที่ได้ก่อให้เกิดคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมาตรา 200 แห่งรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าว และได้มีการปรับปรุงแก้ไขรัฐธรรมนูญในปี 2550 โดยยังคงให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่มากขึ้น

ต่อมา เมื่อวันที่ 6 เมษายน 2560 ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 กำหนดให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

มาตรา 247(1) ตรวจสอบและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกกรณีโดยไม่ล่าช้า และเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(2) จัดทำรายงานผลการประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชนของประเทศเสนอต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรี และเผยแพร่ต่อประชาชน

(3) เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใดๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน

(4) ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้องโดยไม่ชักช้าในกรณีที่มีการรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยโดยไม่ถูกต้องหรือไม่เป็นธรรม

(5) สร้างเสริมทุกภาคส่วนของสังคมให้ตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน

(6) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ดังนั้น เมื่อสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนประการหนึ่ง และได้รับการรับรองและคุ้มครองไว้ตามมาตรา 32 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติย่อมมีอำนาจหน้าที่ที่จะกำกับดูแลให้มีการละเมิดสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคล และนำมาซึ่งการตรวจสอบและพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของประเทศไทยว่าการกระทำนั้นๆ เป็นการกระทำโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือเป็นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลซึ่งขัดต่อสิทธิมนุษยชนตามที่กฎหมายบัญญัติ

จากบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงได้ค้นคว้ากรณีศึกษาหรือคำวินิจฉัยกรณีการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดของหน่วยงานภาครัฐว่า กรณีดังกล่าวถือเป็นการแทรกแซงหรือกระทบสิทธิส่วนบุคคลอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนหรือไม่

สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดเผยว่า ในปี พ.ศ. 2553 คณะกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ สภาผู้แทนราษฎร ได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ 3257/2553 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2553 ขอความเห็นจากประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กรณีหน่วยงานทหารดำเนินการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดภายในพื้นที่ควบคุมหรือในห้องพักผู้ต้องสงสัย เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่ และหน่วยงานสามารถดำเนินการได้หรือไม่ ประการใด

สืบเนื่องจากคณะกรรมการฯ ได้เดินทางไปติดตามตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการเสียชีวิตของผู้ต้องหาในคดีความมั่นคงภายในค่ายอิงคยุทธบริหาร อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี และได้มีการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อรับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสวงหา

แนวทางป้องกันปัญหาดังกล่าว โดยมีข้อเสนอจากการประชุมให้มีการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดภายในบริเวณพื้นที่ควบคุมเพื่อประโยชน์ในด้านการเฝ้าระวังและด้านความปลอดภัยของผู้ถูกควบคุม รวมทั้งการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีประเด็นเป็นข้อสงสัยว่า การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดอาจไปกระทบสิทธิส่วนบุคคลอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน

จากกรณีดังกล่าวคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนได้แยกพิจารณาเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดภายในบริเวณพื้นที่ควบคุมหรือ

ในห้องพักผู้ต้องสงสัยเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้แยกพิจารณาเป็น 2 ประเด็นย่อย ดังนี้

ประเด็นที่ 1.1 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการติดตั้งกล้องโทรทัศน์

วงจรปิด

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 35 (เดิม) บัญญัติให้ความคุ้มครองสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลไว้ โดยจะกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลายซึ่งข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชนอันเป็นการละเมิดหรือกระทบสิทธิดังกล่าวมิได้ เว้นแต่กรณีที่ เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ดังนั้น การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ในบางกรณี อาจจะเป็นการกระทบสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลได้ ถ้าภาพหรือข้อความนั้นถูกนำไปเผยแพร่สู่สาธารณชนอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เว้นแต่ได้กระทำเพื่อประโยชน์สาธารณะ หลักการพิจารณาเรื่องนี้ จึงต้องชั่งน้ำหนักระหว่างสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคลกับประโยชน์ของสาธารณะที่รัฐมีหน้าที่ต้องคุ้มครอง เช่น ความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงของประเทศ เป็นต้น เมื่อแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าประโยชน์สาธารณะต่าง ๆ เหล่านี้มีความสำคัญและจำเป็นเหนือกว่าเรื่องส่วนตัวของบุคคล ก็สามารถดำเนินการได้ตามข้อยกเว้นของรัฐธรรมนูญมาตรา 35 (เดิม) ดังกล่าว

ประเด็นที่ 1.2 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับสถานที่ที่จะติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

(1) การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ในบริเวณพื้นที่สาธารณะทั่วไป หรือ “สาธารณสถาน” ตามประมวลกฎหมายอาญา เช่น ถนน ตรอก ซอย หรือสถานที่สาธารณะอื่นๆ ซึ่งไม่มีลักษณะเป็นพื้นที่สงวนหรือปิดกั้น เช่น ภายในห้องน้ำ ห้องสุขาสาธารณะ เป็นต้น และเพื่อประโยชน์ในด้านความปลอดภัยของสังคม ความสงบเรียบร้อยของประชาชน การสัญจร และการจราจร ย่อมสามารถติดตั้งและเผยแพร่ข้อความหรือภาพเหตุการณ์ทั่วไปที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนได้ ไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

(2) การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ในบริเวณสถานที่ซึ่งไม่มีลักษณะเป็นพื้นที่สาธารณะทั่วไป เช่น สถานที่ราชการส่วนที่ให้บริการประชาชน ห้างสรรพสินค้า ธนาคาร สถานประกอบธุรกิจของเอกชน เป็นต้น สถานที่ประเภทนี้มีบริเวณหรือขอบเขตที่ชัดเจน และยินยอมให้ประชาชนทั่วไปที่ประสงค์จะใช้บริการสามารถเข้าออกได้เฉพาะช่วงเวลาที่เปิดทำการ ถือได้ว่าเป็นพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับสาธารณชนผู้เข้าไปใช้บริการในเวลลาดังกล่าว ซึ่งต้องการความปลอดภัยและความเป็นระเบียบเรียบร้อย เช่นเดียวกับพื้นที่ตาม (1) แต่มีเงื่อนไขว่า ต้องปิดประกาศหรือแจ้งเตือนให้ผู้เข้าไปใช้บริการได้ทราบล่วงหน้าว่าบริเวณพื้นที่ใดมีกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ติดตั้งไว้ และห้ามติดตั้งเด็ดขาดเฉพาะพื้นที่บางส่วนที่ต้องสงวนหรือปิดกั้น เช่น ห้องสุขา ห้องส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

(3) การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ในบริเวณสถานที่ซึ่งมีลักษณะเฉพาะหรือลักษณะพิเศษ เช่น ห้องประชุมของหน่วยงานราชการ ห้องนิรภัยของธนาคาร ห้องทำงานส่วนตัว ห้องพักหรือพื้นที่ควบคุมพิเศษของหน่วยงานของรัฐ บริเวณภายในเรือนจำ ห้องควบคุมผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขัง

เป็นต้น ซึ่งโดยสภาพปกติสถานที่เช่นนี้ไม่เกี่ยวข้องกับสาธารณชนทั่วไป หรือกล่าวได้ว่าเป็นพื้นที่เฉพาะของผู้มีหน้าที่ผู้ได้รับอนุญาต หรือมีกฎหมายบัญญัติให้เข้าไปได้เท่านั้น การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด และการแพร่หลายข้อความหรือภาพของบุคคลที่อยู่ในสถานที่ลักษณะเช่นนี้ ต้องเป็นกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะเท่านั้น ซึ่งต้องพิจารณาแต่ละกรณีๆ ไป โดยมีเงื่อนไขว่าต้องแจ้งให้บุคคลเหล่านั้นได้ทราบล่วงหน้าว่า บริเวณใดมีกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ติดตั้งไว้ และต้องมีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมมิให้ภาพหรือข้อความจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดนั้นถูกนำไปเผยแพร่ออกสู่สาธารณชน รวมทั้งต้องกำหนดหน่วยงานหรือบุคคลผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนโดยเปิดเผยด้วย

(4) การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ในบริเวณที่เป็นพื้นที่ส่วนตัว ตามหลักเรื่องสิทธิความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคล ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 4 มาตรา 32 มาตรา 39 (ปัจจุบันถูกยกเลิกโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560) และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ 10 และข้อ 17 เว้นแต่จะเข้าหลักเกณฑ์ตามกฎหมายและเงื่อนไขต่าง ๆ โดยครบถ้วนตามที่กล่าวไว้ในข้อ (3)

จากข้อพิจารณาดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นว่า “การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดภายในพื้นที่ควบคุมหรือห้องพักผู้ต้องสงสัย ซึ่งมีลักษณะเฉพาะตาม (3) ถ้ากระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความคุ้มครองและป้องกันมิให้ผู้ถูกควบคุมตัวหรือผู้ต้องขัง ถูกผู้อื่นทำร้ายหรือทำร้ายตัวเองในระหว่างที่ถูกควบคุมหรือถูกขัง รวมทั้งเพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือเป็นอุปกรณ์เสริมสำหรับช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยยิ่งขึ้น ย่อมถือได้ว่า วัตถุประสงค์ดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะไม่ใช่เฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยมีเงื่อนไขว่าต้องแจ้งให้บุคคลเหล่านั้นได้ทราบล่วงหน้าด้วยเช่นกัน และต้องมีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมมิให้ภาพหรือข้อความจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดนั้นถูกนำไปเผยแพร่หรือแพร่หลายออกสู่สาธารณชน รวมทั้งต้องกำหนดระบุหน่วยงานและบุคคลผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนโดยเปิดเผย ทั้งนี้ ควรบอกกล่าวหรือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกควบคุมตัวหรือผู้ต้องขังได้ทราบล่วงหน้าว่า บริเวณใดมีกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ติดตั้งไว้ และอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด หรือเจ้าหน้าที่ผู้ใด

ประเด็นที่ 2 หน่วยงานสามารถดำเนินการได้หรือไม่ประการใด

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังไม่สามารถหาวิธีการที่เหมาะสมกว่าการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด และหากเห็นว่ามีจำเป็นต้องติดตั้งกล้องดังกล่าว ควรดำเนินการด้วยความระมัดระวัง ดังนี้

(1) คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของผู้ถูกควบคุมตัว

กรณีการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อควบคุมดูแลผู้ต้องสงสัย ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 นั้น ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของผู้ถูกควบคุมตัว และจะต้องเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ถูกควบคุมตัว รวมทั้งไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญของผู้ถูกควบคุมตัวเกินสมควรแก่เหตุ กล่าวคือ

(1.1) สถานที่ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และความเป็นส่วนตัวของผู้ถูกควบคุมตัวด้วย เพื่อให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 4 และมาตรา 35 จึงไม่อาจติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในบริเวณที่เป็นพื้นที่ส่วนตัว เช่น ห้องนอนหรือห้องน้ำ เป็นต้น แต่อาจติดตั้งบริเวณโถงทางเดิน ห้องซักล้าง หรือห้องส้วม หรือรอบนอกอาคาร บริเวณรอบนอกห้องซักล้าง หรือบริเวณรอบนอกอาคารที่เป็นห้องพัก/ห้องนอนของผู้ถูกควบคุมตัว

(1.2) ควรกำหนดระเบียบการติดตั้ง ควบคุม และตรวจสอบบันทึกภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตรวจสอบและเผยแพร่บันทึกภาพ หน่วยงานที่ปฏิบัติการ หน่วยงานกำกับดูแล เป็นต้น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ถูกควบคุมตัวเกินสมควรแก่เหตุ

(2) จัดให้มีระบบควบคุมที่เหมาะสม

ในกรณีที่มีความจำเป็นในการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ภายในพื้นที่ควบคุมหรือห้องพักผู้ต้องสงสัย ควรมีระบบหรือกลไกที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมมิให้ภาพที่บันทึกไว้ด้วยกล้องโทรทัศน์วงจรปิด นั้น ถูกนำไปเผยแพร่หรือแพร่หลายออกสู่สาธารณชน กล่าวคือ

(2.1) กำหนดหน่วยงานหรือบุคคลผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนโดยเปิดเผย

(2.2) ควรบอกกล่าวหรือแจ้งเตือนให้ผู้ถูกควบคุมตัวหรือผู้ต้องขังได้ทราบล่วงหน้าว่าบริเวณใดมีกล้องโทรทัศน์วงจรปิดติดตั้งไว้ และอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด หรือเจ้าหน้าที่ผู้ใด

(2.3) การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ในห้องสอบสวนควรมีบุคคลอย่างน้อยสามฝ่าย ได้แก่ เจ้าหน้าที่ ผู้ถูกซักถาม และบุคคลที่เป็นกลางมาเป็นพยานในการนำเทปภาพถ่ายออกจากเครื่องบันทึกจากกล้องดังกล่าวแล้วนำมาปิดผนึกไว้ หากบุคคลดังกล่าวไม่ครบสามคน ห้ามนำเทปบันทึกออกจากเครื่องและกำหนดว่าจะเก็บภาพดังกล่าวไว้เป็นระยะเวลาเท่าใดจึงจะทำลายได้

(2.4) ในห้องควบคุมส่วนตัว หากผู้ถูกควบคุมตัวแจ้งความประสงค์ขอให้ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดก็ให้สามารถดำเนินการได้ โดยใช้สำหรับบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้นั้น โดยไม่ต้องฉายภาพออกทางจอภาพ ในกรณีที่มีปัญหาหรือมีความจำเป็นต้องใช้พยานหลักฐานประกอบตามกฎหมาย จึงให้นำมาเปิดได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด หรือโดยความยินยอมของผู้นั้น หรือญาติใกล้ชิดของผู้นั้นในกรณีที่ผู้นั้นไม่สามารถให้ความยินยอมได้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 35

(2.5) การบันทึกภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ควรใช้เทคโนโลยีที่เป็นหน่วยความจำชนิดไม่สามารถลบข้อมูลได้ เช่น การเก็บข้อมูลของเครื่องเอ็กซเรย์คอมพิวเตอร์ (Digital Autopsy) เป็นต้น ซึ่งจะทำให้พยานหลักฐานที่ถูกบันทึกไว้แล้วไม่หายไป เว้นแต่จะถูกทำลาย

ดังนั้น หากการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องขังของผู้ต้องขัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้ผู้ต้องขังถูกผู้อื่นทำร้าย หรือทำร้ายตัวเองในระหว่างที่ถูกคุมขัง รวมทั้งเพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือเป็นอุปกรณ์เสริมสำหรับช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยยิ่งขึ้น ย่อมถือได้ว่าวัตถุประสงค์ดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะมิใช่เฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวอยู่ภายใต้เงื่อนไขสองประการคือ ต้องแจ้งให้บุคคลเหล่านั้นได้ทราบล่วงหน้าว่าบริเวณใดมีกล้องโทรทัศน์วงจรปิดติดตั้งไว้ และระบุหน่วยงานและบุคคลผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนและเปิดเผย และต้องมีกลไกที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมมิให้ภาพหรือข้อความจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ถูกนำไปเผยแพร่สู่สาธารณชน และการดำเนินการจะต้องใช้มาตรการที่เหมาะสมและเป็นการแทรกแซงสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวของผู้ต้องขังโดยน้อยที่สุด ภายใต้หลักความพอสมควรแก่เหตุหรือหลักความได้สัดส่วน นอกจากนี้ ยังจะต้องมีการแจ้งเตือนด้วยการทำสัญลักษณ์หรือระบุเป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดเจนและเป็นที่สังเกตได้ง่ายว่าเป็นพื้นที่ที่มีการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

2.1.7 การคุ้มครองสิทธิของประชาชนหากมีการบันทึกและการเผยแพร่ภาพที่ไม่เหมาะสมในประเทศอังกฤษ^๖

ในประเทศอังกฤษ การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆของกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ทำให้สามารถถ่ายภาพส่วนบุคคลโดยเจ้าของภาพไม่รู้ตัว จึงเป็นปัญหาในการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวตามข้อกำหนดในคดีแพ่งทางด้านเสรีภาพความเป็นส่วนตัว ดังนั้น การติดตั้งกล้องวงจรปิดในที่สาธารณะควรมีความสมดุลในด้านสิทธิส่วนบุคคลกับสิ่งที่เป็นที่น่าสนใจของสาธารณชน ในประเทศอังกฤษได้มีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.1.7.1 Data Protecting Act 1998

พระราชบัญญัตินี้กำหนดกฎเกณฑ์ถึงวิธีการได้มาซึ่งข้อมูลและการจัดการ การเก็บรักษาและการแบ่งปันข้อมูล provision of the act โดยมีการกำหนดว่าระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่มีการจัดการกับข้อมูลจะต้องแจ้งไปที่คณะกรรมการข้อมูล the Information Commissioner หรือชื่อเดิม The Data Protection Commissioner ระบบที่ติดตั้งหลังจากวันที่ 1 มีนาคม ค.ศ.2000 จะได้รับการลงทะเบียนอัตโนมัติ สำหรับระบบที่ติดตั้งก่อนวันที่ 24 ตุลาคม ค.ศ. 1998 จะต้องไปลงทะเบียน ภายในปี ค.ศ. 2001 เมื่อลงทะเบียนระบบ ผู้ใช้จะต้องแจ้งวัตถุประสงค์ในการติดตั้งระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด และจะต้องปฏิบัติตามหลักการที่กำหนดและบังคับใช้ตามกฎหมาย Data Protection Act 1998 กำหนดให้ข้อมูลที่ได้มาจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดจะต้องได้มาอย่างยุติธรรม และถูกต้องตามกฎหมาย รวมถึงควรปฏิบัติตามประมวลปฏิบัติ (CCTV Codes of Practice) ซึ่งกำหนดแนวทางในการปฏิบัติที่ดี เช่น

- ต้องมีการติดป้ายบอกขนาด A4 or A3 ในพื้นที่ที่มีการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV)
- ป้ายบอกควรจะต้องแสดงถึง วัตถุประสงค์ของการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV)
- ภาพหรือข้อมูลที่ได้มาจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ควรจะใช้เพื่อวัตถุประสงค์เดิมแรกเริ่มที่ตั้งใจไว้ในการติดตั้ง
- กล้องควรจะติดตั้งอยู่ในตำแหน่งที่ทำให้มั่นใจได้ว่าหลีกเลี่ยงที่จะจับภาพที่ไม่เกี่ยวข้องหรือละเมิดผู้อื่น
- บุคคลมีสิทธิที่จะขอสำเนาภาพถ่ายที่ได้มาจากของกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ที่เกี่ยวกับตนเอง
- เจ้าหน้าที่ เช่น ตำรวจ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ราชทัณฑ์ หน่วยงานราชการและศาล ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายนี้เช่นกัน โดยมีข้อยกเว้นในบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ในกรณีเพื่อรักษาความปลอดภัยแห่งชาติและวัตถุประสงค์ในการสืบสวนสอบสวน

2.1.7.2 Human Right Act 1998

^๖ อ.ดร.อุนิษา เลิศโตมรสกุล และ ผศ.ดร.ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี (2553), **ประสิทธิภาพของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม**, กรุงเทพฯ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในมาตรา 8 ของกฎหมายนี้ ซึ่งได้มีการนำมาใช้ในปี ค.ศ. 2000 กำหนดไว้ว่าทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการเคารพสิทธิส่วนบุคคลและชีวิตครอบครัว ที่อยู่อาศัย สิทธิเหล่านี้ไม่ควรจะถูกแทรกแซงโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ยกเว้นเพื่อเป็นไปตามกฎหมาย ความมั่นคงปลอดภัยของชาติ ความปลอดภัยสาธารณะเพื่อป้องกันความไม่สงบหรืออาชญากรรม เศรษฐกิจ การอยู่ดีกินดีของประเทศ เพื่อปกป้องศีลธรรม สิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่น การสอดส่องดูแลนั้นจะต้องเป็นธรรม จำเป็น และจะต้องได้สัดส่วน เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 8 ที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐควรพิจารณาหลักการดังต่อไปนี้

- ความเหมาะสมตามสัดส่วน (Proportionality) พิจารณาถึงระดับการคุกคามและความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของชุมชน เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความปลอดภัยสาธารณะ และสิทธิส่วนบุคคล
- การปฏิบัติตามกฎหมาย (Legality) ผู้ปฏิบัติการกล้องโทรทัศน์วงจรปิด จะต้องตระหนักถึงและลงนามใน Code of Practice and Procedures การกระทำทุกอย่างจะต้องได้รับการสนับสนุนโดยนิติบัญญัติ ซึ่งรวมถึง Section 17 of the Crime and Disorder Act 1998, Section 6 of the Police Act 1967, Section 163 of the Criminal Justice and Public Order Act 1994, and Section 3 of the Criminal Law Act 1967.
- ความน่าเชื่อถือพึงพาได้ (Accountability) ผู้ใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด จะต้องทำให้มั่นใจว่าการควบคุมสอดส่องกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ได้ถูกกำหนดและดูแลโดย The Codes of Practice and Procedures.
- ความจำเป็น/การบังคับ (Necessity/compulsion) มีความจำเป็นหรือไม่ที่จะต้องสอดส่อง สังเกตการณ์ มีมาตรการอื่นในการลดการเกิดอาชญากรรมซึ่งได้รับผลสำเร็จ เช่นเดียวกับการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด
- Subsidiary ระบบการปฏิบัติการของกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ควรจะก่อให้เกิดการแทรกแซงความเป็นส่วนตัวของแต่ละบุคคลให้น้อยที่สุด ถึงแม้ว่าการทำตามกฎระเบียบเหล่านี้จะหลีกเลี่ยงการฟ้องร้องดำเนินคดี กฎ ระเบียบเหล่านี้ยังถูกออกแบบเพื่อให้แน่ใจว่าระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดสามารถถูกใช้เพื่อก่อให้เกิดผลสูงสุด โดยกล้องโทรทัศน์วงจรปิดต้องได้รับการติดตั้ง จัดการ และคงไว้ซึ่งการบำรุงรักษาที่ถูกต้อง

2.1.7.3 The Private Security Industry Act 2001

กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้สมาชิกในอุตสาหกรรมด้านความปลอดภัยของเอกชนในประเทศอังกฤษ และเวลส์จะต้องมีการจดทะเบียนและขอใบอนุญาต ผู้ปฏิบัติการควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ที่ถูกว่าจ้างโดยตรงจากหน่วยงานรัฐไม่ต้องมีใบอนุญาต

สรุปพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับดังกล่าว ได้แก่ The Data Protection Act, The Human Rights Act และ The Private Security Industry Act 2001 เป็นตัวกำหนดโครงสร้างกฎเกณฑ์ขั้นพื้นฐาน และนำไปสู่การกำหนดข้อกำหนดบทบัญญัติสำหรับการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดดังต่อไปนี้

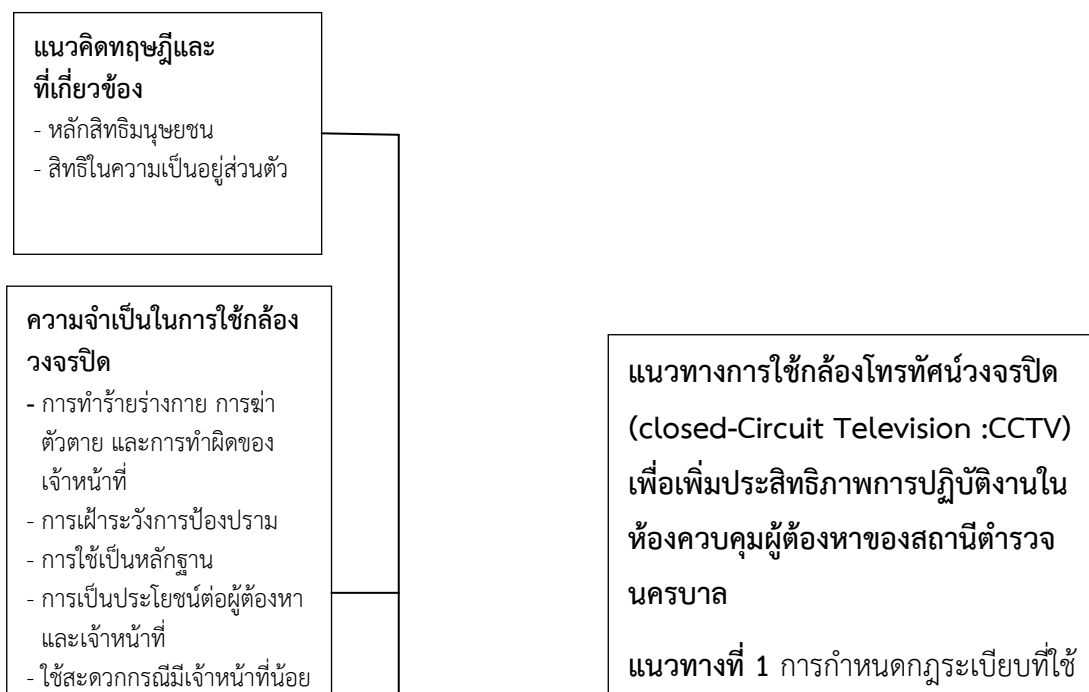
1. กำหนดให้มีการลงทะเบียนพร้อมจุดประสงค์ในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด
2. มีการกำหนดข้อตกลงในการปฏิบัติ
3. กำหนดติดตั้งข้อกำหนดเกี่ยวกับป้ายบอกรวมทั้งขนาดและข้อความ

4. จำกัดการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์แรกเริ่มที่กำหนดไว้ตอนลงทะเบียน
5. มีข้อกำหนดให้ตั้งกล้องในตำแหน่งที่ไม่ไปจับภาพที่ไม่พึงประสงค์ หรือที่ไม่ได้ตั้งใจจะจับภาพ
6. อนุญาตให้บุคคลสามารถเข้าถึงข้อมูลได้
7. กำหนดบังคับให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามข้อกำหนดหลักการในการเคารพสิทธิความเป็นส่วนตัวอย่างเคร่งครัด
8. จัดตั้งมาตรฐานสำหรับการเก็บรวบรวมและการประมวลผลที่ได้เพื่อใช้ในศาล การแบ่งปันข้อมูลส่วนบุคคลโดยเจ้าหน้าที่ แนวทางปฏิบัติที่ดีสำหรับการแสดงภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เพื่อเป็นพยานสำหรับการชี้ตัว และกฎข้อบังคับในการสังเกตการณ์สอดส่องเป้าหมาย
9. กำหนดให้ภาคเอกชนที่มีการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดมีการลงทะเบียนเพื่อขออนุญาต

สรุป

จากหลักการและแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว ทำให้คณะผู้วิจัยได้ทราบถึงหลักการสำคัญเกี่ยวกับสิทธิในชีวิตส่วนตัวของบุคคลซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนประการหนึ่งที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองภายใต้กฎหมายและกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนต่างๆ ดังนั้น ในการนำระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในการเฝ้าระวัง สอดส่องดูแล ผู้ถูกควบคุมตัวหรือผู้ต้องหาซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย จำเป็นต้องเคารพต่อสิทธิของผู้ต้องหา โดยไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการแทรกแซง หรือล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนตัวของบุคคลนั้น อย่างไรก็ตาม ในบางสถานการณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งอาจมีผลเป็นการแทรกแซงสิทธิในชีวิตส่วนตัวของผู้ต้องหาได้ ดังเช่นกรณีการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดสำหรับห้องควบคุมตัวผู้ต้องหาภายในสถานีดำรวจนครบาล ดังนั้น คณะผู้วิจัยจะได้นำหลักทฤษฎี แนวคิด และหลักการด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงข้อพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปประกอบการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดสำหรับห้องควบคุมผู้ต้องหาในสถานีดำรวจนครบาลต่อไป

2.2 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีในการศึกษาวิจัย

3.1 รูปแบบการศึกษาวิจัย

รูปแบบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการวิจัย (mixed-method) ทั้งการวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อตอบรับกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและการได้ผลการวิจัยที่สมบูรณ์

3.2 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรสถานีตำรวจนครบาลรวม 88 แห่ง ในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างผู้เกี่ยวข้องจากสถานีตำรวจนครบาล และผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้พิพากษา อัยการ นักกฎหมาย ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ต้องหา รวม 8 คน โดยการใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ในการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่

1) พล.ต.ท.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์	ผู้บัญชาการสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
2) พ.ต.อ.ธนาพร ธาระกา	ผู้กำกับสถานีตำรวจนครบาลตลิ่งชัน
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
3) นางบุษยา รอดยินดี	ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์
สำนักงานศาลยุติธรรม
4) นายไกรพล อรัญรัตน์	ผู้พิพากษาศาลจังหวัดสุราษฎร์ธานี
สำนักงานศาลยุติธรรม
5) นายวันชัย จันทรสติผล	อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด
ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการรองอัยการสูงสุด
สำนักงานอัยการสูงสุด
6) นางสาวอารีวรรณ จตุทอง	นักวิชาการปฏิบัติการกฎหมายชำนาญการพิเศษ
รักษาการเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย
สำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูปกฎหมาย
7) ร.ต.อ.สกลกริช ฤทธิเดช	รองอัยการจังหวัดคุ้มครองสิทธิและ
ช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี
จังหวัดนครราชสีมา (สาขาบัวใหญ่)
ผู้ต้องหาในห้องควบคุมสถานีตำรวจตลิ่งชัน
8) นายอาทิตย์ อนันต์	

3.2.3 กลุ่มตัวอย่างผู้เกี่ยวข้องจากกรมการสิทธิมนุษยชน ผู้พิพากษา อัยการ ตำรวจ ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวม 7 คน โดยการใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงเพื่อประชุมกลุ่มย่อย ได้แก่

1) นายชาติชาย สุทธิกลม	เลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
2) นายบุญชูธรรมี วราพงศ์พิศาล	ผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

3) พันตำรวจเอก อัมพล วงษ์ใหญ่	สำนักงานศาลยุติธรรม รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุโขทัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
4) นาวาอากาศโท สรรเพชร ชัยจินดา	อัยการคดีศาลแขวงดอนเมือง สำนักงานอัยการสูงสุด
5) นายณัฐกร โตสกุล	ผู้เชี่ยวชาญประจำตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ศาลรัฐธรรมนูญ
6) นางสุพรรณิชาชาติสุข	ผู้อำนวยการส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค นักวิชาการคอมพิวเตอร์
7) นายรัชชัย ศรีดาวนซ์	สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 แบบสอบถามสภาพปัญหา อุปสรรคข้อขัดข้องในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล (ภาคผนวก ข)

3.3.2 แบบสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องถึงความคิดเห็นในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล (ภาคผนวก ค)

3.4 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.4.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวความคิด วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินการวิจัย

3.4.2 พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.3 เก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.4 จัดทำร่างคู่มือ “แนวปฏิบัติการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดสำหรับห้องควบคุมผู้ต้องหาในสถานีตำรวจ” จากการบูรณาการข้อมูลที่ได้ในข้อ 3.4.1, 3.4.2 และ 3.4.3

3.4.6 ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

3.4.7 สรุปผลแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาลฉบับสมบูรณ์

3.5 ประเด็นที่ศึกษา

ศึกษาแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

3.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6.1 รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามสภาพปัญหา และอุปสรรคข้อขัดข้องในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) ในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล รวม 88 แห่ง

3.6.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการควบคุมผู้ต้องหาทั้งภายในและต่างประเทศ

3.6.3 สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องถึงความคิดเห็นในการกำหนดแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

3.6.4 จัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อแสดงความคิดเห็นต่อแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1 วิเคราะห์ค่าสถิติสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ในส่วนของการตอบแบบสอบถาม

3.7.2 การวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ ในส่วนของข้อมูลคำถามปลายเปิดของการตอบแบบสอบถาม ผลการสัมภาษณ์ และการประชุมกลุ่มย่อย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล” คณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มย่อย สำหรับการวิจัยในเชิงปริมาณคณะผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้สถิติร้อยละ (Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) และใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยได้ประมวลสรุปสาระสำคัญตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

- 1) ศึกษาสภาพปัญหา ข้อขัดข้องและอุปสรรคในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล
- 2) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการควบคุมผู้ต้องหาทั้งภายในและต่างประเทศ
- 3) ศึกษาแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

4.1 ผลการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยรวบรวมจากแหล่งของข้อมูลโดยตรง คณะผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสนทนากลุ่มย่อย ดังนี้

4.1.1.1 ผลการศึกษาสภาพปัญหา ข้อขัดข้องและอุปสรรคในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาลมีดังนี้

4.1.1.1.1 ประชากรที่ศึกษา

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรที่ศึกษาสถานีตำรวจนครบาล

สถานีตำรวจนครบาล	จำนวน (แห่ง)
1. บก.น.1	9

2.	บก.น.2	11
3.	บก.น.3	11
4.	บก.น.4	8
5.	บก.น.5	9
6.	บก.น.6	8
7.	บก.น.7	11
8.	บก.น.8	11
9.	บก.น.9	10
รวม		88

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่ามีจำนวนประชากรสถานีตำรวจนครบาลทั้งหมด 88 แห่ง

4.1.1.1.2 การใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการควบคุมผู้ต้องหา

ตารางที่ 2 ความถี่และร้อยละการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการควบคุมผู้ต้องหา

การใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด	ความถี่	ร้อยละ
1.มีการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด	84	95.46
2.ไม่มีการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด	4	4.54
รวม	88	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่าสถานีตำรวจนครบาลส่วนใหญ่มีการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดคิดเป็นร้อยละ 95.46

4.1.1.1.3 จำนวนกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่ใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหาต่อห้อง (กรณีมีการติดกล้องโทรทัศน์วงจรปิด)

ตารางที่ 3 ความถี่และร้อยละจำนวนกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่ใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหาต่อห้อง (กรณีมีการติดกล้องโทรทัศน์วงจรปิด)

จำนวนกล้อง	ความถี่	ร้อยละ
1. 1-2กล้อง	36	40.91
2. มากกว่า 2 กล้อง	44	50.00

3. อื่นๆ	8	9.09
รวม	88	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า สถานีตำรวจนครบาลส่วนใหญ่มีการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดควบคุมผู้ต้องหาต่อห้องมากกว่า 2 กล้อง คิดเป็นร้อยละ 50.00 แต่อย่างไรก็ตาม มีการใช้ 1-2 กล้องใกล้เคียงกันคิดเป็นร้อยละ 40.91

4.1.1.1.4 การมอบหมายบุคคลในหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด

ตารางที่ 4 ความถี่และร้อยละการมอบหมายบุคคลในหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด

การมอบหมาย	ความถี่	ร้อยละ
1.มีการมอบหมาย	76	86.36
2.ไม่มีการมอบหมาย	12	13.64
รวม	88	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่าสถานีตำรวจนครบาลส่วนใหญ่มีการมอบหมายบุคคลในหน่วยงานดูแลและรับผิดชอบการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดคิดเป็นร้อยละ 86.36

4.1.1.1.5 กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาติดตั้งครอบคลุมพื้นที่

ตารางที่ 5 ความถี่และร้อยละของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาติดตั้งครอบคลุมพื้นที่

การครอบคลุมพื้นที่	ความถี่	ร้อยละ
1. ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด	14	15.91
2. ไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด	31	35.23
3. ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดยกเว้นบริเวณพื้นที่สุขา	29	32.95
4. ครอบคลุมพื้นที่เฉพาะทางเข้า-ออกของห้องควบคุม	14	15.91
รวม	88	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่าสถานีตำรวจนครบาลติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.23 รองลงมาได้แก่ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดยกเว้นบริเวณพื้นที่สุขาคิดเป็นร้อยละ 32.95

4.1.1.1.6 วัตถุประสงค์ของการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหา

ตารางที่ 6 ความถี่และอันดับวัตถุประสงค์ของการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

วัตถุประสงค์	ความถี่	อันดับที่
1. การเฝ้าระวัง	79	1
2. ขาดแคลนเจ้าหน้าที่พนักงาน	21	4
3. การป้องปรามการเกิดเหตุในห้องขัง	75	2
4. ใช้เป็นหลักฐาน	65	3

จากตารางที่ 6 พบว่าสถานีตำรวจนครบาลมีวัตถุประสงค์การนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้เป็นอันดับแรกได้แก่ การเฝ้าระวัง จำนวนความถี่ 79 รองลงมาได้แก่การป้องปรามการเกิดเหตุในห้องขัง จำนวนความถี่ 75 และใช้เป็นหลักฐาน จำนวนความถี่ 65 ตามลำดับ

4.1.1.1.7 ปัญหาและอุปสรรคในการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหาสรุปได้ดังนี้

- ขาดงบประมาณในการจัดซื้อเพื่อติดตั้งให้ครอบคลุมพื้นที่และการซ่อมบำรุงรักษาให้สามารถใช้งานได้เสมอ การใช้งานปัจจุบันจะเป็นการจัดหาเอง และเกิดปัญหาเครื่องเก่าล้าสมัย (31)
- การดูแลบำรุงรักษาทำได้ยากเพราะส่วนใหญ่เป็นกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่จัดหาเอง ไม่ได้ขึ้นบัญชีของภาครัฐทำให้การดูแลบำรุงรักษาขาดความคล่องตัว กล้องโทรทัศน์วงจรปิดเก่าชำรุดต้องนำมาแก้ไขและจัดระบบใหม่ให้ใช้ได้โดยรอบตัวอาคาร และสถานี และห้องพนักงานสอบสวน อุปกรณ์เสียหาย ขาดงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษา(18)
- คุณภาพอุปกรณ์กล้องโทรทัศน์วงจรปิดความละเอียดของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดไม่ทันสมัย ความคมชัดของกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ความคมชัดของภาพ การบันทึกเก็บไว้ได้น้อย(17)
- จำนวนกล้องโทรทัศน์วงจรปิดไม่เพียงพอครอบคลุมทุกพื้นที่ (15)
- จุดติดตั้งต้องคำนึงถึงสิทธิส่วนตัวของผู้ถูกควบคุมและอยู่จุดเหมาะสมเช่น ห้องน้ำ อาจเป็นการละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้ต้องหากรณีผู้ต้องหาเข้าห้องน้ำ กล้องโทรทัศน์วงจรปิดไม่สามารถส่องดูได้ (11)
- ขาดบุคลากรที่มีความรู้เรื่องกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ต้องมีการอบรมเจ้าหน้าที่ เมื่อมารับหน้าที่ ใหม่ (5)

โดยสรุป ปัญหาและอุปสรรคในการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหาได้แก่ เรื่องของการขาดงบประมาณในการจัดซื้อทำให้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการใช้งานและการดูแลบำรุงรักษา

4.1.1.1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหา สรุปได้ดังนี้

- ใช้เฝ้าดูเพื่อป้องกันเหตุ ที่เกิดภายในห้องควบคุมผู้ต้องหาเช่น ฆ่าตัวตาย ทำร้ายร่างกาย ทำร้ายกันเอง หรือการกระทำของเจ้าหน้าที่ (43)
- ใช้เป็นหลักฐานในกรณีที่เกิดเหตุได้(27)
- สามารถตรวจสอบเหตุต่างๆ ในห้องควบคุมได้ตลอดเวลา โดยไม่เปลืองเจ้าหน้าที่(15)
- สะดวกแก่การควบคุมผู้ต้องหาเพราะสามารถเฝ้าดูความเคลื่อนไหวของผู้ต้องหาที่อยู่ในห้องควบคุมได้ตลอด หากเกิดปัญหาสามารถเข้าไปแก้ไขได้ทันที และใช้เป็นพยานหลักฐานได้อย่างดีเมื่อเกิดเหตุ(15)
- ป้องปรามการนำสิ่งของผิดกฎหมายเข้าห้องขัง(7)
- ป้องกันผู้ต้องหาหลบหนี และใช้เป็นหลักฐานกรณีมีเหตุดังกล่าว (5)
- สอดส่องพฤติกรรมของผู้ต้องหาและญาติที่มาเยี่ยม บันทึกหลักฐานกรณีมีเหตุร้ายหรือใช้ในการดำเนินคดี (3)

โดยสรุป ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหา ได้แก่ การเฝ้าดูเพื่อป้องกันเหตุที่เกิดภายในห้องควบคุมผู้ต้องหาหรือการกระทำของเจ้าหน้าที่ และเป็นหลักฐานที่ดีเมื่อเกิดเหตุแล้ว

4.1.1.1.9 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหาให้เกิดผลและมีประสิทธิภาพสรุปได้ดังนี้

- ควรมิกกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่มีคุณภาพทุกสถานี(35)
- เพิ่มพื้นที่ซึ่งสามารถมองเห็น แต่ไม่ถึงห้องสุขา(25)
- ควรมีงบประมาณจากรัฐสนับสนุนในการติดตั้ง พร้อมทั้งงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษา ควรติดตั้งให้ครบทุกห้องเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี (25)
- ควรใช้อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพให้มากที่สุด เป็นกล้องโทรทัศน์วงจรปิดภาพสี ไม่ใช่ขาว-ดำจับภาพชัดเจนทั้งกลางวันกลางคืน เก็บข้อมูลได้เป็นเดือน ควรเป็นกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่จับความเคลื่อนไหวได้โดยให้ครอบคลุมทั้งหมดภายในห้องควบคุม(ยกเว้นห้องสุขา)(18)
- ควรติดตั้งให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ในห้องควบคุมผู้ต้องหา (15)
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องกำหนดรูปแบบการติดตั้งที่มีประสิทธิภาพ ไม่กระทบสิทธิผู้ต้องหา ความเป็นสากล และใช้งบประมาณราชการ (10)
- มีเจ้าหน้าที่เฝ้าดูตลอดเวลา มีความรู้มีผู้ควบคุมและเรียนรู้การใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดอย่างถูกวิธี(5)
- การดูแลบำรุงรักษา ควรให้อำนาจบริษัทดูแลโดยตรง(3)
- แจ้งให้ผู้ต้องหาทราบว่ามิกกล้องโทรทัศน์วงจรปิด(3)

- ควรมีระบบเก็บพลังงานไฟฟ้า กรณีไฟฟ้าดับ และมีความจำเป็นมากพอสมควร
- มีการตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่นเครื่องบันทึกคุณภาพกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ให้ใช้การได้ดี

โดยสรุป ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหาให้เกิดผลและมีประสิทธิภาพได้แก่ ควรมีการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและเพียงพอเพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพื่อการจัดซื้อ ดูแลบำรุงรักษา และการให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่

4.1.1.1.10 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด	ค่าเฉลี่ย
1. รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอเพื่อการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล รวมถึงงบประมาณในการซ่อมบำรุง	4.94
2. สถานีตำรวจนครบาลทุกแห่งควรติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา	4.90
3. การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหามีประโยชน์ในการป้องปรามเหตุ และการเฝ้าระวังพฤติกรรมของผู้ต้องหา เช่น ป้องกันการฆ่าตัวตาย	4.89
4. การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหามีประโยชน์ในการป้องกันการถูกกล่าวหาของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	4.76
5. การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหามีประโยชน์ในการป้องกันการกระทำไม่ชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน	4.72
6. ควรมีระเบียบที่ชัดเจนในการกำหนดตัวบุคคลผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการและควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา	4.61
7. ควรมีกฎระเบียบและมาตรฐานการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล	4.53
8. สถานที่ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาคควรติดป้ายแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นพื้นที่ถูกควบคุมทุกจุด	4.35
9. ควรมีระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหามันเก็บไว้	4.31
10. ควรจัดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบดูแลการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา	4.12
11. จุดติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาคควรละเว้นบริเวณที่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคล	3.80
12. ควรมีระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับบุคคลหรือหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหามันเก็บไว้ และแนวทาง	3.46

หรือวิธีการในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว	
---------------------------------------	--

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดได้แก่ การจัดสรรงบประมาณของรัฐ 4.94 รองลงมาได้แก่ ควรติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาในทุกสถานีดำรวจนครบาล คิดเป็น 4.90 น้อยที่สุด ได้แก่การกำหนดระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับตัวบุคคลในการเข้าถึงข้อมูลคิดเป็น 3.46

4.1.2 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อศึกษาแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีดำรวจนครบาล

ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องได้ผลสรุปแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีดำรวจนครบาล สรุปได้ดังนี้

4.1.2.1 สถานีดำรวจนครบาลทุกแห่งควรติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา กล้องโทรทัศน์วงจรปิดจะเป็นตัวควบคุมพฤติกรรมของผู้ต้องหา เพื่อป้องกันเหตุที่อาจเกิดจากผู้ต้องหา หรือผู้ต้องหากระทำต่อกัน เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ต้องหาฆ่าตัวตายผู้ต้องหาเสพยาเสพติด หรือกระทำความผิดกฎหมายอื่น ๆ ในห้องควบคุมและเพื่อป้องกันการกระทำที่ไม่ชอบของเจ้าหน้าที่ ในอีกด้านหนึ่ง ยังเป็นการป้องกันการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจถูกกล่าวหาว่ากระทำการที่ไม่ชอบหรือล่วงละเมิดต่อผู้ต้องหา ภาพและเสียงจากการบันทึกเป็นพยานหลักฐานสำคัญเมื่อเกิดเหตุ

โดยสรุป ทุกสถานีดำรวจนครบาลควรติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อการป้องกัน ป้องปรามและเป็นหลักฐานสำหรับผู้ต้องหาและเจ้าหน้าที่

4.1.2.2 ประโยชน์การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาในการป้องกันเหตุ และการเฝ้าระวังพฤติกรรมของผู้ต้องหา เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้สอดส่องพฤติกรรมของผู้ต้องหา เฝ้าระวังการกระทำผิดของผู้ต้องหา เช่น ผู้ต้องหาฆ่าตัวตาย การทำร้ายร่างกายกันเองของผู้ต้องหา การหลบหนี ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถเข้าไประงับเหตุหรือป้องกันเหตุที่จะเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที นอกจากนั้น เป็นการป้องกันผู้ต้องหา เพราะเห็นกล้องโทรทัศน์วงจรปิดจะเกิดความกลัวระมัดระวัง ไม่กล้าที่จะกระทำความผิด หรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นอันตราย

โดยสรุป การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมีประโยชน์ในการสอดส่องพฤติกรรม การเฝ้าระวังการกระทำผิดของผู้ต้องหา เป็นหลักฐานและอาจทำให้ระงับเหตุได้ทันเวลา

4.1.2.3 ประโยชน์การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาในการป้องกันการกระทำที่ไม่ชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้หาจะมีประโยชน์ในการป้องกันการกระทำที่ไม่ชอบธรรมของเจ้าหน้าที่โดยกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเปรียบเสมือนเป็นสายตาของผู้บังคับบัญชา ที่คอยจ้องมองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องควบคุมผู้ต้องหาตลอดเวลาถือเป็นการป้องกันในทางอ้อม เพราะสามารถตรวจสอบเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องควบคุมได้ ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่กล้ากระทำการที่ไม่ชอบธรรมหรือละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ต้องหา เนื่องจากหากมีการบันทึกภาพและเสียงไว้ เจ้าหน้าที่เกรงว่าจะถูกดำเนินคดีหรือถูกดำเนินการทางวินัย แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการบันทึกและเก็บข้อมูลรวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เก็บไว้ได้ด้วย เพราะหากเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อผู้ต้องหาสามารถเข้าถึงแหล่งที่เก็บข้อมูลดังกล่าวได้อาจมีการทำลายข้อมูลที่เป็นหลักฐานดังกล่าว

โดยสรุป การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมีประโยชน์ในการป้องกันการกระทำที่ไม่ชอบธรรมของเจ้าหน้าที่หรือละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ต้องหา

4.1.2.4 ประโยชน์การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา
ในการป้องกันการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจถูกกล่าวหาทำให้เห็นภาพและเสียงของการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมตัวผู้ต้องหาถือเป็นการป้องกันในทางอ้อมเช่นกัน โดยภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดสามารถใช้เป็นหลักฐานได้ ฉะนั้น การกล่าวหาลอย ๆ โดยไม่มีหลักฐานของผู้ที่จะกล่าวหาเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นย่อมทำได้ยากขึ้น เพราะหากมีการพิสูจน์กันด้วยภาพวงจรปิดแล้ว ข้อเท็จจริงมิได้เป็นไปตามที่ผู้กล่าวหากล่าวอ้าง ผู้กล่าวหาเองย่อมอาจถูกดำเนินคดีได้

โดยสรุป ประโยชน์การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาในการป้องกันการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจถูกกล่าวหาภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดสามารถใช้เป็นหลักฐานได้ การกล่าวหาลอย ๆ โดยไม่มีหลักฐานของผู้ที่จะกล่าวหาเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นย่อมทำได้ยากขึ้น

4.1.2.5 การกำหนดกฎระเบียบและมาตรฐานการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล กฎระเบียบการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา เป็นการกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบการใช้กล้องอย่างเคร่งครัด และในทางกลับกันเมื่อเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบดังกล่าวแล้วเจ้าหน้าที่ก็จะสามารถชี้แจงต่อข้อกล่าวหาต่าง ๆ ได้ว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติต่อผู้ต้องหาโดยชอบแล้ว ซึ่งกฎระเบียบดังกล่าวควรสอดคล้องกันในทุกสถานีตำรวจนครบาลด้วย เพื่อไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติรวมทั้งสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีได้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรเป็นผู้ออกกฎระเบียบดังกล่าว โดยควรจะมีมอบหมายให้หัวหน้าสถานีและรองผู้กำกับที่ดูแลงานป้องกันปราบปราม เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติตามสาระในกฎระเบียบและมาตรฐานการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา ต้องกำหนดหลักการสำคัญว่า ใครเป็นผู้ควบคุม/ดูแลบำรุงรักษา/อนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ/มาตรฐานการใช้กล้องฯ/จุดติดตั้งกล้องฯ/และผู้รับผิดชอบในแต่ละวัน/ผู้รับผิดชอบควบคุมและจัดเก็บข้อมูล/การอนุญาตให้บุคคลหรือหน่วยงานเข้าถึงข้อมูลในกล้องฯ

โดยสรุป ควรมีการกำหนดกฎระเบียบการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาโดยมีสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ออกกฎระเบียบดังกล่าว

4.2.2.6 การจัดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบดูแลการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการที่จะคอยดูแลตรวจสอบการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดควรให้หัวหน้าสถานีและรองผู้กำกับที่รับผิดชอบงานป้องกันและปราบปรามเป็นผู้รับผิดชอบ และควรมีคณะกรรมการในการพิจารณาการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดของหน่วยงานหรือคณะกรรมการดังกล่าวไม่ควรจะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการและควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา

โดยสรุป การดูแลตรวจสอบการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดควรให้หัวหน้าสถานีและรองผู้กำกับที่รับผิดชอบงานป้องกันและปราบปรามเป็นผู้รับผิดชอบ และควรมีคณะกรรมการในการพิจารณาการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด

4.2.2.7 การละเว้นบริเวณที่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคลติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา ควรละเว้นบริเวณที่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคล เช่น ส่วนที่เป็นห้องน้ำ ห้องอาบน้ำ ห้องสุขา เพื่อไม่ให้ถูกกล่าวอ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะในกรณีห้องน้ำของผู้ต้องหาที่เป็นสตรี

โดยสรุป การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดควรละเว้นพื้นที่ส่วนบุคคล ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน

4.2.2.8 การติดป้ายแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นพื้นที่ที่ถูกควบคุมในบริเวณสถานที่ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา ควรมีป้ายแสดงติดให้เห็นอย่างชัดเจนว่าภายในห้องควบคุมผู้ต้องหาเป็นพื้นที่ที่ถูกควบคุมเพื่อให้ผู้ต้องหาเองได้ทราบว่า มีการบันทึกภาพโดยกล้องโทรทัศน์วงจรปิดอยู่ และยังอาจเป็นการป้องปรามเหตุร้ายต่างๆไปในตัวด้วยจะเห็นโดยชัดแจ้งตลอดเวลา ไม่ต้องมีการแจ้งซ้ำเพื่อให้ผู้ต้องหาทราบจุดที่ถูกจำกัดสิทธิและเพื่อแจ้งให้ประชาชนตลอดจนเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทราบ

โดยสรุป ควรมีการติดป้ายเพื่อแสดงว่าเป็นพื้นที่ควบคุมและมีการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา

4.2.2.9 ระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาบันทึกไว้ จำเป็นต้องมีระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลที่บันทึกได้จากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด โดยตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลข้อมูลที่บันทึกได้จากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ควรเก็บบันทึกอยู่ในศูนย์หรือสำนักงานของสถานีตำรวจนครบาล ต้องจัดเก็บด้วยความโปร่งใส น่าเชื่อถือง่ายต่อการตรวจสอบดูแลข้อมูลควรมีระเบียบควบคุมในเรื่องระยะเวลาการบันทึกภาพจากกล้องว่าควรเก็บไว้ในเครื่องเป็นระยะเวลานานเท่าใด จากนั้นจึงถ่ายโอนข้อมูลเก็บไว้ในวัสดุบันทึกข้อมูลภายนอก และจัดเก็บข้อมูลไว้ในสถานที่ที่เหมาะสมและปลอดภัย

โดยสรุป ควรมีระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลที่บันทึกได้จากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด มีคณะกรรมการกำกับดูแล เพื่อความโปร่งใส ตรวจสอบได้และน่าเชื่อถือ

4.2.2.10 ระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับบุคคลหรือหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาบันทึกไว้ และแนวทางการหรือวิธีการในการเข้าถึงข้อมูล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือหน่วยงานที่ดูแลสถานีตำรวจนครบาล ควรออกระเบียบมีคณะกรรมการรับผิดชอบและอนุญาตให้แก่ผู้มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวและควรกำหนดรหัสระบุตัวบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นด้วย ทั้งนี้ควรให้มีการบันทึกในระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถระบุได้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดเป็นผู้เข้าถึงข้อมูลดังกล่าวในวันและเวลาใดมีระเบียบในการกำหนดผู้มีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูล ทั้งแบบ Real-time และแบบการนำกลับมาดูใหม่อีกครั้งควรมีห้องบันทึกข้อมูลจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเป็นการเฉพาะ โดยกำหนดตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบเบื้องต้น และเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบระดับสูง ตลอดจนคณะกรรมการผู้ตรวจสอบการทำงาน ในสถานีตำรวจแต่ละแห่ง โดยหน่วยงานอิสระควรที่จะมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว เพื่อความโปร่งใส

โดยสรุป ควรมีระเบียบจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดคณะกรรมการรับผิดชอบและอนุญาตให้แก่ผู้มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลเพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้

4.2.2.11 การจัดสรรงบประมาณของรัฐเพื่อการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล รวมถึงงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้สามารถติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดให้ครอบคลุมพื้นที่ภายในห้องควบคุมผู้ต้องหาอย่างทั่วถึงและเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกสถานีตำรวจนครบาล รวมทั้งงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษาทั้งระบบ โดยอาจทำเป็นงบประมาณในการเช่ากล้องโทรทัศน์วงจรปิด เพราะจะทำให้ประหยัดงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษา อีกทั้งสินค้าประเภทนี้จะมีรุ่นใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพดีออกมาอย่างรวดเร็ว ดังนั้นเมื่อมีกล้องโทรทัศน์วงจรปิดรุ่นใหม่ขึ้นมา รัฐก็สามารถที่จะเปลี่ยนมาใช้รุ่นใหม่ได้ง่ายขึ้น และยังสามารถได้รับบริการพิเศษอื่นๆ เพิ่มเติมอีกด้วย

โดยสรุป รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้สามารถติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดให้ครอบคลุมพื้นที่ภายในห้องควบคุมผู้ต้องหาอย่างทั่วถึงและเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกสถานีตำรวจนครบาล

4.2.2.12 ระเบียบที่ชัดเจนในการกำหนดตัวบุคคลผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการและควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาควรมีระเบียบกำหนดตัวบุคคลที่ชัดเจนเป็นการเฉพาะ โดยให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้นที่มีหน้าที่ในการควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิด โดยผู้ที่ปฏิบัติการคือ เวิร์กสเตชัน ผู้ควบคุมจะต้องเป็นผู้ที่เข้าเวรซึ่งมีหน้าที่ตรวจห้องควบคุมผู้ต้องหา โดยควรมีการออกคำสั่งที่ชัดเจน โดยปกติในเวรแต่ละวัน จะมีสิบเวรควบคุมตัวผู้ต้องหา ร้อยเวรสายตรวจและสอบสวนจะทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานสิบเวร หากจะมีระเบียบในการกำหนดตัวบุคคลที่ต้องทำหน้าที่ปฏิบัติการและควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิด บุคคลนั้นถือเป็นผู้ตรวจสอบการใช้อำนาจจึงไม่ควรเป็นผู้ใช้อำนาจเสียเอง เพราะจะผิดหลักการตรวจสอบการใช้อำนาจ แต่ควรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในงานอำนวยความสะดวก ระบุตัวบุคคลและหน้าที่ดังกล่าวโดยในการเก็บข้อมูลควรเก็บไว้ในที่ปลอดภัยภายในสถานีตำรวจนั้น ๆ ผู้ที่ไม่ได้รับมอบหมายไม่มีอำนาจที่จะดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับข้อมูลที่บันทึกไว้ โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่จะนำมาติดตั้ง ซึ่งอาจมีการส่งไปฝึกอบรมกับบริษัทผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายก่อนที่จะได้รับมอบหมายหน้าที่

โดยสรุป ควรมีระเบียบกำหนดตัวบุคคลที่ชัดเจนเป็นการเฉพาะ โดยให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้นที่มีหน้าที่ในการควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

ผลการศึกษาแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง การศึกษาสภาพจากแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ ตามกรอบแนวคิด คณะผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสรุปแนวทางได้ 5 แนวทางดังนี้

แนวทางที่ 1 การกำหนดกฎระเบียบที่ใช้ในการกำกับกับการปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

แนวทางที่ 2 การกำหนดหน่วยงานและบุคคลในการปฏิบัติและกำกับดูแล

แนวทางที่ 3 การกำหนดพื้นที่ติดตั้ง และพื้นที่การยกเว้นการติดตั้ง

แนวทางที่ 4 การจัดเก็บ การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล

แนวทางที่ 5 การกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณเพื่อติดตั้งและซ่อมบำรุง

4.2.3 ผลการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน ประกอบไปด้วยศาล ตำรวจ อัยการ กรรมการสิทธิมนุษยชน นักวิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและทนายความ เพื่อแสดงความคิดเห็นต่อแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล ได้ผลดังนี้

แนวทางที่ 1 การกำหนดกฎหมายและกฎระเบียบที่ใช้ในการกำกับกับการปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมีความจำเป็น และทำได้เนื่องจากเป็นสถานที่สาธารณะ ทั้งที่บริเวณพื้นที่ทั่วไปเช่น หน้าสถานีตำรวจและพื้นที่เฉพาะ เช่นห้องควบคุมผู้ต้องหา ยกเว้นพื้นที่ส่วนบุคคลจริงๆ ได้แก่ ห้องสุขา นอกจากนั้น ควรกำหนดกฎระเบียบในการนำข้อมูลส่วน

บุคคลไปใช้ประโยชน์ ซึ่งไม่ว่าในทางใดๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่เพื่อประโยชน์สาธารณะ และการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ควรยกเว้นพื้นที่ห้องปรึกษานายของผู้ต้องหา ซึ่งได้รับความคุ้มครองสิทธิความเป็นส่วนตัว แต่อาจจะติดที่หน้าต่างได้

โดยสรุป ควรกำหนดกฎระเบียบในการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดและการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

แนวทางที่ 2 การกำหนดหน่วยงานและบุคคลในการปฏิบัติและกำกับดูแล

มีการแสดงความคิดเห็นในการกำหนดหน่วยงานและบุคคลในการปฏิบัติและกำกับดูแล ดังนี้ ควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการจัดทำระเบียบกลางเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยให้หัวหน้าสถานีตำรวจแต่ละแห่งไปออกคำสั่งรองรับให้ผู้ใดเป็นผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ให้หัวหน้าสถานีตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบเนื้อหาในระเบียบ ควรกำหนดว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบการติดตั้ง ณ จุดใดที่ไม่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคลเนื้อหาที่กำหนดกรอบกว้าง ๆ ครอบคลุมตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี 2560 ไม่ควรลงรายละเอียดมากบอกเพียงว่าต้องการให้ทำอะไรบ้าง เนื่องจากหากปฏิบัตินอกเหนือจากที่ทำ มีกำหนดโทษอยู่แล้ว เช่น กฎหมายละเมิดฯ ควรกำหนดเนื้อหาในการเผยแพร่ข้อมูล ต้องมีผู้รับผิดชอบ เช่น หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือมีระบบกลั่นกรองการเผยแพร่ข้อมูล เนื่องจากกระทบสิทธิผู้ต้องหา ซึ่งอาจจะไม่ได้เป็นผู้กระทำผิดกฎหมายก็ได้การเผยแพร่ข้อมูลถือว่ามีความสำคัญมากควรกำหนดกรอบความรับผิดชอบการเก็บรักษาข้อมูล ถ้าข้อมูลหลุดออกไปมีผลกระทบต่อรูปคดี ผู้นั้นต้องรับผิดชอบการกำหนดระเบียบจะต้องประกอบด้วยข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพื้นที่การติดตั้ง การควบคุม การใช้ และการเผยแพร่ ซึ่งนักวิชาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้สนับสนุนว่า การกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูล ควรกำหนดในระเบียบให้ชัดเจน ผู้ใดเป็นผู้มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถจัดเก็บข้อมูลประวัติการใช้งาน ตรวจสอบได้ว่าใครเป็นผู้นำข้อมูลออกไปใช้ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์กำหนดการควบคุมการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด เนื่องจากขณะบันทึกเป็นภาพ เมื่อบันทึกแล้วกลายเป็นข้อมูล ซึ่งต้องมีการออกระเบียบให้ชัดเจน ว่าใครเป็นผู้ดูภาพ และใครมีอำนาจเรียกใช้ เรียกดูข้อมูล

โดยสรุป สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรดำเนินการจัดทำระเบียบกลางเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยให้หัวหน้าสถานีตำรวจแต่ละแห่งไปออกคำสั่งรองรับให้ผู้ใดเป็นผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ

แนวทางที่ 3 การกำหนดพื้นที่ติดตั้งและพื้นที่การยกเว้นการติดตั้ง

ควรมีการกำหนดพื้นที่การติดตั้งเป็นการคุ้มครองผู้ต้องหาคือพื้นที่อื่นๆสามารถติดตั้งได้ทุกที่ยกเว้นห้องสุขาเนื่องจากเป็นพื้นที่ส่วนบุคคล การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด จะเป็นการคุ้มครองผู้ต้องหาและสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งยังป้องกันการทำร้ายกัน ชำตัวตายหรือนำสิ่งเสพติดไปทิ้งในบริเวณห้องสุขา แต่ไม่ให้ล่วงละเมิดความเป็นส่วนตัวในขณะที่ใช้ห้องสุขาในการปฏิบัติจะต้องมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบและจัดเก็บข้อมูล กำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล ซึ่งภาพที่ไม่เหมาะสมสามารถจัดเก็บได้โดยมีการเบลอภาพบางส่วนได้มีการจัดมุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิดให้เหมาะสม ไม่ให้เห็นขณะที่ทำธุระส่วนตัว ซึ่งสภาพของห้องควบคุมผู้ต้องหาของแต่ละแห่งไม่เหมือนกันอีกพื้นที่ซึ่งยกเว้นการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด คือในห้องปรึกษานายซึ่งเป็นสิทธิของผู้ต้องหาที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายสำหรับกรณีในต่างประเทศ การถ่ายภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดอาจถ่ายภาพได้หมดทุกห้องแม้แต่ห้องสุขา แต่ต้องมีการกำหนดการเข้าถึงข้อมูลว่าผู้ใดจะเข้าถึงได้บ้าง มีการกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลว่าต้องเป็นเพศเดียวกันและต้องเบลอภาพ

โดยสรุป ควรมีการกำหนดพื้นที่การติดตั้งเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ต้องหาให้ชัดเจน ว่าพื้นที่ใดติดตั้งได้ พื้นที่ใดยกเว้น ได้แก่ ห้องสุขา ห้องปริกษาทนายเนื่องจากเป็นพื้นที่ส่วนบุคคล การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดจะเป็นการคุ้มครองผู้ต้องหาและสร้างความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกด้วย

แนวทางที่ 4 การจัดเก็บ การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล

จัดเก็บ การบันทึกข้อมูลควรกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจนสามารถกำหนดสิทธิได้หลายระดับ ต้องพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งต้องคำนึงด้านระบบด้วย ซึ่งระบบจะทำให้การใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดเก็บข้อมูลจะต้องมีมาตรฐานอย่างเป็นระบบ เนื่องจากอาจจะต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดี ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลหากไม่มีมาตรฐานแล้วอาจโดนโต้แย้งได้ เช่น การตัดต่อภาพ หรือการส่งข้อมูลไม่ครบถ้วนในกรณีที่ไม่มีปัญหาควรจัดเก็บตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ที่ 90 วันปัญหาในปัจจุบันระบบการจัดเก็บข้อมูลจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดยังไม่ดีพอ ห้องควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ควรเป็นห้องวิหุของสถานีตำรวจ แต่ห้องวิหุบางแห่งไม่มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ทำให้อุปกรณ์ชำรุดก่อนเวลาอันควร

การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล มีความเห็นว่าสำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองซึ่งได้นำระบบเทคโนโลยีการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด และมีระเบียบที่กำหนดไว้แล้ว ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการปฏิบัติได้

การเข้าถึงข้อมูล ต้องเป็นหัวหน้าสถานีตำรวจ ถ้าหากอยู่ในรูปคณะกรรมการ การเข้าถึงข้อมูลอาจจะล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์และในกรณีที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิดเสียหายทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้เป็นเรื่องที่จะต้องมีการบริหารจัดการให้ดี การเข้าถึงข้อมูล ผู้รับผิดชอบได้แก่หัวหน้าสถานีสถานีตำรวจ หากไม่อยู่ตามข้อกฎหมายให้ผู้มีหน้าที่ลำดับต่อไปเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบอยู่แล้ว

การนำข้อมูลไปใช้เป็นสิ่งสำคัญที่สุด มีประโยชน์ใช้เป็นหลักฐานในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและดูแลผู้ต้องหาไม่ให้เกิดอันตราย ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้งาน ควรต้องคำนึงถึงการติดตั้ง การวางระบบ และการดูแลบำรุงรักษา ด้วย หากไม่ดูแลเป็นระบบ ก็ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ หากนำข้อมูลไปใช้ไม่ได้หรือนำไปใช้ในทางที่ไม่ชอบ จะส่งผลเสียหายต่อราชการได้

โดยสรุป การจัดเก็บ การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล ควรกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน สามารถกำหนดสิทธิได้หลายระดับ ต้องพิจารณาตามอำนาจหน้าที่

แนวทางที่ 5 การกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณเพื่อติดตั้งและซ่อมบำรุง

ควรกำหนดหน้าที่และเป็นการกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ตั้งงบประมาณและจัดหาให้สถานีตำรวจต่างๆ การตั้งงบสำหรับงบลงทุนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นกับนโยบายของผู้บริหาร ว่าจะให้ความสำคัญกับการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดอย่างไร อาจเริ่มจากสถานีตำรวจนครบาลก่อนการจัดสรรงบประมาณ อาจเริ่มนำร่องกับสถานีตำรวจขนาดใหญ่ที่มีความจำเป็นและมีผลการประเมินที่ดีการตั้งงบประมาณในการจัดซื้อกล้องโทรทัศน์วงจรปิด หากมีการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดอันเนื่องมาจากล้าสมัย หรือตกรุ่น สามารถกระทำได้โดยต้องขออนุมัติจากสำนักงบประมาณ เพื่อให้ได้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่ทันสมัยตรงต่อวัตถุประสงค์ เกิดประโยชน์และคุ้มค่าต่อราชการ

การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ถ้ากว้างไปของที่ไม่ดีไม่มีคุณภาพก็เข้าได้ ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ ใช้งานไม่มีประสิทธิภาพ การตั้งงบประมาณ จึงต้องคำนึงถึง

งบประมาณในส่วนของการจัดการระบบด้วย เช่น ระบบการใช้งาน การดูแลบำรุงรักษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำหรับการควบคุมข้อมูลกล้องโทรทัศน์วงจรปิดของทุกสถานีดำรวจ จะต้องใช้งบประมาณจำนวนมากและการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะเป็นอย่างไร ต้องศึกษาลักษณะความจำเป็นในการใช้ ซึ่งมีราคากลางที่ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศกำหนดไว้ แต่ถ้าไม่ต้องการใช้คุณลักษณะเฉพาะกลาง ต้องชี้แจงเหตุผลความจำเป็น ซึ่งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด แต่ละยี่ห้อ มีคุณสมบัติและราคาแตกต่างกัน ดังนั้นต้องมีการศึกษาในเชิงเทคนิคเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

โดยสรุป ควรกำหนดหน้าที่ และเป็นภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ตั้งงบประมาณและจัดหาให้สถานีดำรวจต่างๆ

(ร่าง) ระเบียบการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีดำรวจนครบาล

โดยเป็นการสมควรให้มีระเบียบการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีดำรวจนครบาล เพื่อประโยชน์ในการป้องกันเหตุและเฝ้าระวังพฤติกรรมของผู้ต้องหา ป้องกันการกระทำที่ไม่ชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนและป้องกันการถูกกล่าวหาโดยไม่ชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

1. ในระเบียบนี้ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแต่งตั้ง “คณะกรรมการกำกับดูแลการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีดำรวจนครบาล” ให้มีอำนาจทำหน้าที่กำกับดูแลและตรวจสอบการใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยคณะกรรมการฯ ประกอบด้วย...

2. สถานที่ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดของสถานีดำรวจนครบาล

2.1 ขอบเขตพื้นที่

2.1.1 พื้นที่นอกอาคาร

2.1.2 พื้นที่ในอาคาร

- ห้องสอบสวน

- ห้องควบคุม

2.1.3 พื้นที่จำกัด

2.2 การแสดงเขตพื้นที่ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดของสถานีดำรวจนครบาล กำหนดให้มีป้ายประกาศจุดติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่ชัดเจน เพื่อแสดงบริเวณพื้นที่ที่มีการบันทึกภาพและแสดงวัตถุประสงค์ในการบันทึกภาพ

3. อำนาจหน้าที่ควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

3.1 ผู้มีอำนาจหน้าที่

3.1.1 คณะกรรมการฯ

3.1.2 หัวหน้าสถานี

3.1.3 รองผู้กำกับการ

3.1.4 เจ้าหน้าที่เวรประจำสถานีที่ได้รับการแต่งตั้ง

3.2 ข้อกำหนดเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงาน

3.2.1 การดูแลควบคุม ให้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดใช้การได้อย่างสมบูรณ์ตลอดเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่

3.2.2 การบันทึกรายงาน

- กรณีทั่วไป
- กรณีเร่งด่วน

3.2.3 วิธีจัดการบันทึกรายงาน

4. การบันทึก การจัดเก็บข้อมูล และการเข้าถึงข้อมูล

4.1 ผู้มีอำนาจหน้าที่

- 4.1.1 คณะกรรมการฯ
- 4.1.2 หัวหน้าสถานี
- 4.1.3 รองผู้กำกับการ
- 4.1.4 เจ้าหน้าที่เวรประจำสถานีที่ได้รับการแต่งตั้ง

4.2 ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบันทึก การจัดเก็บข้อมูล และการเข้าถึงข้อมูล

- 4.2.1 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ
- 4.2.2 การบันทึกภาพและเสียง
 - วัตถุประสงค์ คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคล ป้องกันและเฝ้าระวัง
- 4.2.3 การจัดเก็บ สถานที่และแหล่งจัดเก็บข้อมูล
 - วัตถุประสงค์ คำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคล เพิ่มประสิทธิภาพงานและเป็นพยานหลักฐาน
- 4.2.4 การเข้าถึงข้อมูล
 - กำหนดให้มีระบบรักษาความลับและความปลอดภัยขั้นสูง
- 4.2.5 การทำลายข้อมูล
 - รายงานการทำลายข้อมูล เพื่อคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล
- 4.2.6 การแสดงตัวของเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ
- 4.2.7 การตรวจสอบแหล่งข้อมูล
 - ผู้มีอำนาจหน้าที่
 - วิธีการในการตรวจสอบ

5. ข้อปฏิบัติกรณีเกิดเหตุความรุนแรง

5.1 วิธีดำเนินการ

- ป้องกัน
- แก้ไข

5.2 การรายงาน

6. งบประมาณ

6.1 ผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ

- การจัดหา (มาตรฐาน)
- การดูแลรักษา
- การซ่อมบำรุง

7. บทกำหนดโทษ

- กรณีนำไปใช้ส่วนตัว

- การลักลอบนำข้อมูลไปเผยแพร่
- การละเลยไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ
- อื่นๆ

4.2 ผลการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ไม่ได้มาจากแหล่งข้อมูลโดยตรง แต่ได้มาจากข้อมูลที่มีผู้อื่นรวบรวมไว้แล้ว ซึ่งข้อมูลประเภทนี้โดยมากมักได้มาจากเอกสาร สถิติ หรือทะเบียนของหน่วยงานคณะผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวคิด และผลงายวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้คณะผู้วิจัยได้ทราบถึงหลักการสำคัญเกี่ยวกับสิทธิในชีวิตส่วนตัวของบุคคลซึ่งเป็นสิทธิมนุษยชนประการหนึ่งที่ได้รับ การรับรองและคุ้มครองภายใต้กฎหมายและกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสัญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนต่างๆ ดังนั้น ในการนำระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในการเฝ้าระวัง สอดส่อง ดูแล ผู้ถูกควบคุมตัวหรือผู้ต้องหาซึ่งเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย จำเป็นต้องเคารพต่อสิทธิของผู้ต้องหา โดยไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการแทรกแซง หรือล่วงละเมิดสิทธิในชีวิตส่วนตัวของบุคคลนั้น อย่างไรก็ตาม ในบางสถานการณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งอาจมีผลเป็นการแทรกแซงสิทธิในชีวิตส่วนตัวของผู้ต้องหาได้ ดังเช่นกรณีการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดสำหรับห้องควบคุมตัวผู้ต้องหาภายในสถานีตำรวจนครบาล ดังนั้น คณะผู้วิจัยจะได้นำหลักทฤษฎี แนวคิด และหลักการด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงข้อพิจารณาของคณะ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปประกอบการวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดสำหรับห้องควบคุมผู้ต้องหาในสถานีตำรวจนครบาลต่อไป

4.2.1 ผลการศึกษาแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

กล้องวงจรปิดเป็นที่นิยมในการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ตามทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมด้วยการจัดการสภาพแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันการก่ออาชญากรรมในพื้นที่จุดเสี่ยง หรือบางส่วนในพื้นที่ว่างเปล่าหรือทรัพย์สินที่ไม่มีเจ้าของ หนึ่งในประโยชน์หลักของระบบกล้องวงจรปิดสำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจคือเป็นเครื่องมือที่ช่วยบริหารจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิผลมากกว่า มิใช่เป็นการช่วยจับกุมคนร้ายโดยตรง ข้อมูลที่ได้จากกล้องวงจรปิด สามารถทำให้เจ้าหน้าที่ได้รับข้อมูลที่ดี ว่าควรจะมีการตอบสนองในการปฏิบัติหรือไม่ หลักฐานที่เป็นภาพเคลื่อนไหวของเหตุการณ์เป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อการสืบสวนหาผู้กระทำความผิด และประกันได้ว่าจะสามารถสืบสวนหาตัวผู้กระทำผิดได้อย่างรวดเร็ว

นอกจากการใช้กล้องวงจรปิดในสถานีตำรวจเพื่อวัตถุประสงค์ในงานทั่วไปโดยมีจุดมุ่งหมายของการสกัดกั้นอาชญากรรมและการรักษาความปลอดภัยให้กับประชาชนดังกล่าวแล้ว แต่การใช้กล้องวงจรปิดก็ได้มีการนำมาใช้งานอย่างเฉพาะเจาะจงมากขึ้น เช่น ห้องควบคุม ห้องสอบสวน หรือรถตำรวจ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการลดการถูกกล่าวหาจากบุคคลที่ถูกคุมขัง หรือจัดการกับปัจจัยเสี่ยงเพื่อป้องกันการทรมานและทารุณกรรม จึงอาจสรุปได้ว่าวัตถุประสงค์หลักของการใช้งานกล้องวงจรปิดของเจ้าหน้าที่ตำรวจ คือ

- เพื่อให้แน่ใจว่ามีการตรวจสอบโดยรวมของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในสถานี
- เพื่อป้องกันการฆ่าตัวตาย ทำร้ายตัวเอง และเหตุการณ์ของความรุนแรง

- เพื่อป้องกันการทรมานและการปฏิบัติที่เลวร้ายอื่น ๆ เช่นเดียวกับการให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจกับข้อกล่าวหาที่เป็นเท็จ

โดยจากการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล” โดยจัดทำแบบเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานของสถานีตำรวจในสังกัดนครบาลทั้งหมด 88 แห่ง ประกอบด้วย

1. กองบัญชาการตำรวจนครบาล 1 จำนวน 9 แห่ง
2. กองบัญชาการตำรวจนครบาล 2 จำนวน 11 แห่ง
3. กองบัญชาการตำรวจนครบาล 3 จำนวน 11 แห่ง
4. กองบัญชาการตำรวจนครบาล 4 จำนวน 8 แห่ง
5. กองบัญชาการตำรวจนครบาล 5 จำนวน 9 แห่ง
6. กองบัญชาการตำรวจนครบาล 6 จำนวน 8 แห่ง
7. กองบัญชาการตำรวจนครบาล 7 จำนวน 11 แห่ง
8. กองบัญชาการตำรวจนครบาล 8 จำนวน 11 แห่ง
9. กองบัญชาการตำรวจนครบาล 9 จำนวน 10 แห่ง

โดยสามารถสรุปผลการศึกษาแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มย่อย และการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการควบคุมผู้ต้องหาทั้งภายในและต่างประเทศ สรุปผลแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาลได้ดังนี้

แนวทางที่ 1 การกำหนดกฎหมายและกฎระเบียบที่ใช้ในการกำกับการปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

1. จำเป็นต้องมีมาตรฐานการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา ทั้งนี้เพื่อให้การใช้งานกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำมาใช้ป้องกันเหตุร้ายและรวมทั้งสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีได้
2. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรเป็นผู้ออกกฎระเบียบดังกล่าว โดยในการใช้ควรจะมีมอบหมายให้หัวหน้าสถานีตำรวจและรองผู้กำกับด้านงานป้องกันและปราบปราม เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติ
3. กฎระเบียบการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา เป็นการกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบการใช้กล้องอย่างเคร่งครัด และในทางกลับกันเมื่อเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบดังกล่าวเจ้าหน้าที่ก็จะสามารถชี้แจงต่อข้อกล่าวหาต่าง ๆ ได้ว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติต่อผู้ต้องหาโดยชอบแล้ว ซึ่งกฎระเบียบดังกล่าวควรสอดคล้องกันในทุกสถานีตำรวจนครบาลด้วย เพื่อไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติ
4. กฎระเบียบและมาตรฐานการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา ต้องกำหนดหลักการสำคัญว่า ใครเป็นผู้ควบคุม/ดูแลบำรุงรักษา/อนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ/มาตรฐานการใช้กล้องฯ/จุดติดตั้งกล้องฯ/และผู้รับผิดชอบในแต่ละวัน/ผู้รับผิดชอบควบคุมและจัดเก็บข้อมูล/การอนุญาตให้บุคคลหรือหน่วยงานเข้าถึงข้อมูลในกล้องฯ

5. ควรมีกฎระเบียบควบคุมวิธีการใช้ ให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการควบคุมตัวผู้ต้องหา ตามกฎหมายเท่านั้น ห้ามมิให้ใช้ในเรื่องส่วนบุคคลหรือเหตุผลอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และควรกำหนดตัวบุคคลที่สามารถเข้าถึงข้อมูลของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดได้ เพื่อมิให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดออกไปเผยแพร่ได้

6. ควรกำหนดกฎระเบียบในการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ ซึ่งไม่ว่าในทางใด ๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่เพื่อประโยชน์สาธารณะ และการติดกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ควรยกเว้นพื้นที่ห้องปรึกษาทนาย ซึ่งได้รับความคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล แต่อาจจะติดที่หน้าห้องได้

โดยสรุป หลักการระเบียบการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาลนี้จะรวบรวมหลักและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมผู้ต้องหา โดยใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดเป็นเครื่องมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในการควบคุมผู้ต้องหา และเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องตามกรอบของกฎหมายและกติกาที่เป็นสากลในด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคล ประกอบด้วยปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่น ๆ รวมทั้งกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติมีความรู้ความเข้าใจ และปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรอบของหลักสิทธิมนุษยชนได้เป็นอย่างดี

แนวทางที่ 2 การกำหนดหน่วยงานและบุคคลในการปฏิบัติและกำกับดูแล

1. ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการจัดทำระเบียบกลางเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน หน่วยงานที่ติดตั้งเป็นผู้ออกระเบียบ ควบคุม กำกับ การปฏิบัติตามกฎหมาย

2. ให้หัวหน้าสถานีตำรวจแต่ละแห่งไปออกคำสั่งรองรับให้ผู้ใดเป็นผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้หัวหน้าสถานีตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบ

3. หัวหน้าสถานีตำรวจ คือ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการใช้งานและควบคุมการทำงานของระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดภายในสถานีตำรวจทั้งหมด

4. ผู้ดูแลระบบ (System Administrator) คือ ผู้มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการทำงานของระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดให้สามารถทำงานได้อย่างดีตลอดเวลา

5. ควรมีระเบียบกำหนดถึงผู้รับผิดชอบและมีหน้าที่ที่ชัดเจน ผู้ที่ปฏิบัติการ คือ เวย์ศูนย์วิทยุ ผู้ควบคุมจะต้องเป็นผู้ที่เข้าเวรซึ่งมีหน้าที่ตรวจห้องควบคุมผู้ต้องหา โดยในการเก็บข้อมูลควรเก็บไว้ในที่ปลอดภัยภายในสถานีตำรวจนั้น ๆ ทั้งนี้ควรให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ดังกล่าวด้วย

6. ต้องมีการกำหนดตัวบุคคล ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติและควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิด โดยควรมีการออกคำสั่งที่ชัดเจนในการปฏิบัติของเวรในแต่ละวัน จะมีสิบเวรควบคุมตัวผู้ต้องหา ร้อยเวรสายตรวจและสอบสวนจะทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานสิบเวร หากจะมีระเบียบในการกำหนดตัวบุคคลที่ต้องทำหน้าที่ปฏิบัติการและควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิด บุคคลนั้นถือเป็นผู้ตรวจสอบการใช้อำนาจจึงไม่ควรเป็นผู้ใช้อำนาจเสียเอง เพราะจะผิดหลักการตรวจสอบการใช้อำนาจ แต่ควรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนงานอำนวยการรับผิดชอบ ระบุตัวบุคคลและหน้าที่ดังกล่าว

7. กฎระเบียบต้องระบุให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการควบคุมผู้ต้องหาตามกฎหมายเท่านั้น ห้ามนำไปใช้ในเรื่องส่วนบุคคลหรือที่ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ ต้องไม่กระทบสิทธิผู้ต้องหา มีความเป็นสากล เป็นการแจ้งด้วยวาจาให้ผู้ต้องหาทราบทุกครั้งเมื่อจะเข้าห้องควบคุม

ผู้ต้องหากำหนดบุคคลในการเข้าถึงข้อมูล หรือภาพและเสียงจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดแบบเวลาปัจจุบันและแบบการนำกลับมาดูใหม่

8. เนื้อหาในระเบียบควรกำหนดว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบการติดตั้ง ณ จุดใดที่ไม่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

9. เนื้อหากำหนดกรอบกว้าง ๆ ไม่ควรลงรายละเอียดมากโดยควรบอกเพียงว่าต้องการให้ทำอะไรบ้าง เนื่องจากหากปฏิบัตินอกเหนือจากที่ทำ มีกำหนดโทษอยู่แล้ว เช่น กฎหมายละเมิดฯ

10. ควรกำหนดเนื้อหาในการเผยแพร่ข้อมูลต้องมีผู้รับผิดชอบ เช่น หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือมีระบบกลั่นกรองการเผยแพร่ข้อมูล เนื่องจากกระบวนวิธีผู้ต้องหาซึ่งอาจจะไม่ได้เป็นผู้กระทำผิด กฎหมายก็ได้ การเผยแพร่ข้อมูลถือว่ามีความสำคัญมาก หากผู้รับผิดชอบละเมิดย่อมมีความผิด ดังนั้นไม่ต้องกำหนดบทลงโทษในระเบียบ เพราะมีความผิดตามมาตรา 157 อยู่แล้ว

11. ควรกำหนดกรอบความรับผิดชอบการเก็บรักษาข้อมูล ถ้าข้อมูลหลุดออกไปมีผลต่อรูปคดี ผู้นั้นต้องรับผิดชอบการกำหนดระเบียบจะต้องประกอบด้วยข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับพื้นที่การติดตั้ง การควบคุม การใช้และการเผยแพร่ ซึ่งการกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูล ควรกำหนดในระเบียบให้ชัดเจนว่าผู้ใดเป็นผู้มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล ระบบสารสนเทศสามารถจัดเก็บข้อมูลประวัติการใช้งาน ตรวจสอบได้ว่าใครเป็นผู้นำข้อมูลออกไปใช้ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์

12. กำหนดการควบคุมการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด เนื่องจากขณะบันทึกเป็นภาพเมื่อบันทึกแล้วกลายเป็นข้อมูล ซึ่งต้องมีการออกระเบียบให้ชัดเจนว่าใครเป็นผู้ดูภาพ และใครมีอำนาจเรียกใช้เรียกดูข้อมูล

แนวทางที่ 3 การกำหนดพื้นที่ติดตั้งและพื้นที่การยกเว้นการติดตั้ง

1. ควรมีการกำหนดพื้นที่การติดตั้งเป็นการคุ้มครองผู้ต้องหาให้ชัดเจนว่าพื้นที่ใดติดตั้งได้หรือพื้นที่ใดควรยกเว้น ได้แก่ ห้องสุขาเนื่องจากเป็นพื้นที่ส่วนบุคคล การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดจะเป็นการคุ้มครองผู้ต้องหาและสร้างความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

2. การติดตั้งจะต้องมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบและจัดเก็บข้อมูล กำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล ซึ่งภาพที่ไม่เหมาะสมสามารถจัดเก็บได้โดยมีการเบลอลภาพบางส่วนได้

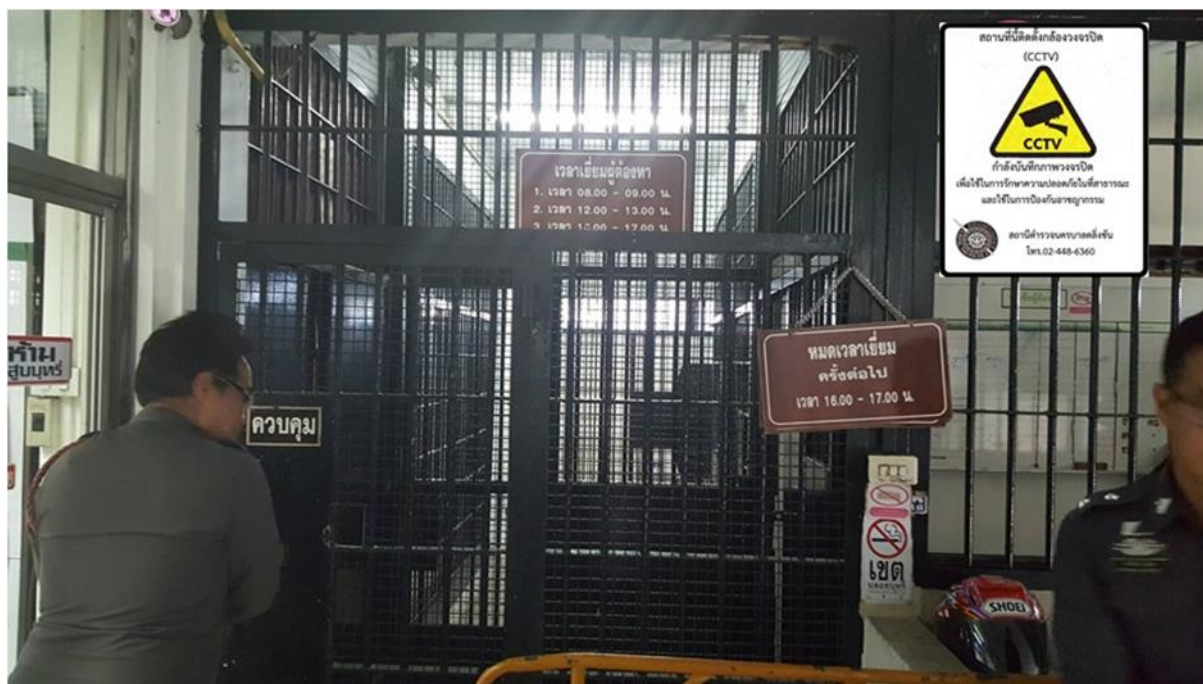
3. จัดมุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ให้เหมาะสม ไม่ให้เห็นขณะที่ทำธุระส่วนตัว ซึ่งสภาพของห้องควบคุมผู้ต้องหาของแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน

4. ยกเว้นการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องปรึกษาทนาย ซึ่งเป็นสิทธิของผู้ต้องหาที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

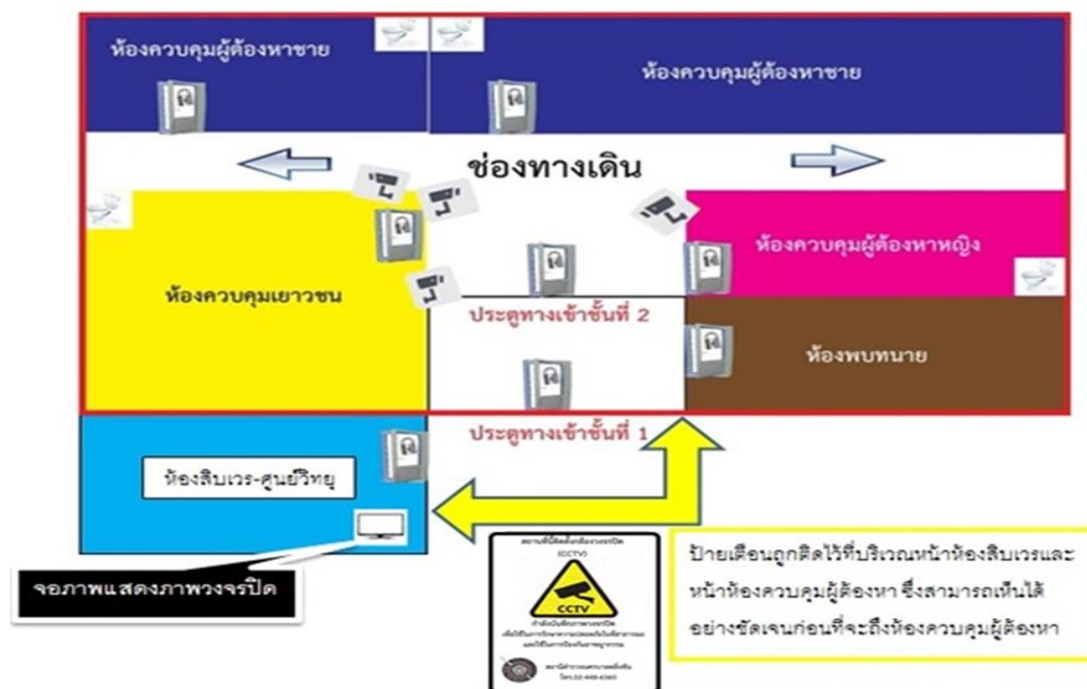
5. ควรมีการติดป้ายแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าภายในห้องควบคุมผู้ต้องหาเป็นพื้นที่ถูกควบคุมเพื่อให้ผู้ต้องหาเองได้ทราบว่า มีการบันทึกภาพโดยกล้องโทรทัศน์วงจรปิดอยู่ ผู้ต้องหาจะได้เห็นโดยชัดแจ้งตลอดเวลา ไม่ต้องการแจ้งซ้ำ ทราบจุดที่ถูกจำกัดสิทธิและยังอาจเป็นการป้องปรามเหตุร้ายต่าง ๆ ไปในตัวด้วย และเพื่อแจ้งให้ประชาชนตลอดจนเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทราบ

ภาพที่ 1 ป้ายแสดงการบันทึกภาพด้วยกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

ภาพที่ 2 แสดงการติดป้ายการบันทึกภาพด้วยกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

ภาพที่ 3 ผังการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในบริเวณห้องควบคุมผู้ต้องหา

แนวทางที่ 4 การจัดเก็บ การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล

1. การจัดเก็บการบันทึกข้อมูล ควรกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน
2. ปัญหาปัจจุบัน ระบบการจัดเก็บข้อมูลจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดยังไม่ดีพอ ห้องควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ควรเป็นห้องวิทยุของสถานีตำรวจ แต่ห้องวิทยุบางแห่งไม่มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ทำให้อุปกรณ์ชำรุดก่อนเวลาอันควร
3. การจัดเก็บการบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลในการใช้งานกล้องโทรทัศน์วงจรปิด สามารถกำหนดสิทธิ์ได้หลายระดับ ต้องพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งต้องคำนึงด้านระบบด้วย ซึ่งระบบจะทำให้การใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. การจัดเก็บข้อมูลจะต้องมีมาตรฐานอย่างเป็นระบบ เนื่องจากอาจจะต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดี ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลไม่มีมาตรฐานแล้วอาจโดนโต้แย้งได้ เช่น การตัดต่อภาพ หรือการส่งข้อมูลไม่ครบถ้วน ในกรณีที่ไม่มีปัญหาควรจะจัดเก็บตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ที่ 90 วัน
5. การเข้าถึงข้อมูล ต้องเป็นหัวหน้าสถานีตำรวจ ถ้าหากอยู่ในรูปคณะกรรมการ การเข้าถึงข้อมูลอาจจะล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ และในกรณีที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิด เสียทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้เป็นเรื่องที่จะต้องมีการบริหารจัดการให้ดี การเข้าถึงข้อมูล ผู้รับผิดชอบได้แก่หัวหน้าสถานีสถานีตำรวจ หากไม่อยู่ตามข้อกฎหมายให้ผู้มีหน้าที่ลำดับต่อไปเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบอยู่แล้ว

6. การนำข้อมูลไปใช้เป็นสิ่งสำคัญที่สุด มีประโยชน์ใช้เป็นหลักฐานในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและดูแลผู้ต้องหาไม่ให้เกิดอันตราย ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้งาน ควรคำนึงถึงการติดตั้ง การวางระบบ และการดูแลบำรุงรักษา ด้วย หากไม่ดูแลเป็นระบบ ก็ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ หากนำข้อมูลไปใช้ไม่ได้หรือนำใช้ในทางที่ไม่ชอบ จะส่งผลเสียหายต่อราชการได้

7. การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล มีความเห็นว่าสำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองซึ่งได้นำระบบเทคโนโลยีการใช้อุปกรณ์โทรศัพท์เคลื่อนที่ และมีการระบุที่กำหนดไว้แล้ว ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการปฏิบัติได้

8. ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ควบคุมดูแลการใช้งานกล้องโทรศัพท์เคลื่อนที่ตลอดเวลา

9. ต้องจัดให้มีผู้ดูแลระบบ (System Administrator) ในการตรวจสอบการทำงานของระบบให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

10. ชุดอุปกรณ์บันทึกภาพและควบคุมสั่งการ ควรจะติดตั้งอยู่ในห้องที่มีการควบคุมการผ่านเข้าออก ผู้ที่สามารถเข้าออกต้องเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น

11. จำเป็นต้องมีระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลที่บันทึกได้จากกล้องโทรศัพท์เคลื่อนที่

- ต้องมีระเบียบในการจัดเก็บข้อมูลที่ชัดเจนโดยควรตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล
- ควรให้ข้อมูลที่บันทึกได้จากกล้องโทรศัพท์เคลื่อนที่ เก็บบันทึกอยู่ในศูนย์หรือสำนักงานของสถานีตำรวจนครบาล ในพื้นที่เหมาะสมปลอดภัย ทั้งนี้เพื่อความโปร่งใส น่าเชื่อถือของข้อมูลที่เก็บรักษาไว้ อีกทั้งง่ายต่อการตรวจสอบดูแลข้อมูล

- ควรมีระเบียบที่ชัดเจน และสอดคล้องกับศักยภาพการทำงานของกล้องโทรศัพท์เคลื่อนที่ในแต่ละรุ่น ประจำสถานีตำรวจ เช่น เก็บภาพย้อนหลังได้หนึ่งสัปดาห์หรือหนึ่งเดือน

- ควรมีระเบียบควบคุมในเรื่องระยะเวลาการบันทึกภาพจากกล้องโทรศัพท์เคลื่อนที่ ว่าควรเก็บไว้ในเครื่องเป็นระยะเวลานานเท่าใด จากนั้นจึงถ่ายโอนข้อมูลเก็บไว้ในวัสดุบันทึกข้อมูลภายนอก และจัดเก็บข้อมูลไว้ในสถานที่ที่เหมาะสมและปลอดภัย

แนวทางที่ 5 การกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณเพื่อติดตั้งและซ่อมบำรุง

1. รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้สามารถติดตั้งกล้องโทรศัพท์เคลื่อนที่ ให้ครอบคลุมพื้นที่ภายในห้องควบคุมผู้ต้องหาอย่างทั่วถึงและเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกสถานีตำรวจนครบาล รวมทั้งงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษา การเก็บรักษาตัวเครื่องและการเก็บวัสดุบันทึกข้อมูลด้วย

2. ควรกำหนดหน้าที่และเป็นการกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ตั้งงบประมาณ และจัดหาให้สถานีตำรวจต่าง ๆ

3. การกำหนดงบประมาณ ควรกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของกล้องโทรศัพท์เคลื่อนที่ ให้เฉพาะ ถ้ากว้างไปของที่ไม่ดีไม่มีคุณภาพก็จะเข้ามาได้ ทำให้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์การใช้งาน

4. การตั้งงบประมาณสำหรับบลกของสำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นกับนโยบายของผู้บริหารว่าจะให้ความสำคัญกับการติดตั้งกล้องโทรศัพท์เคลื่อนที่อย่างไร อาจเริ่มจากสถานีตำรวจนครบาลก่อน

5. การจัดสรรงบประมาณอาจเริ่มนำร่องกับสถานีตำรวจขนาดใหญ่ที่มีความจำเป็น และมีผลการประเมินดี

6. การตั้งงบประมาณในการจัดซื้อกล้องโทรศัพท์เคลื่อนที่ หากมีการเปลี่ยนแปลงคุณลักษณะเฉพาะของกล้องโทรศัพท์เคลื่อนที่ อันเนื่องมาจากล้าสมัยหรือตกทุน สามารถกระทำได้โดยต้อง

ขออนุมัติจากสำนักงบประมาณ เพื่อให้ได้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่ทันสมัยตรงต่อวัตถุประสงค์ มีประโยชน์และคุ้มค่าต่อราชการ

7. การกำหนดงบประมาณในการจัดซื้อกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ซึ่งจะต้องขอตั้งงบประมาณล่วงหน้า อาจทำให้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่จะต้องจัดซื้อล่าสมัยตกทุนหรือไม่มีขายแล้วในท้องตลาด จึงควรคำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าของการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด ด้วย

8. อาจดำเนินการเป็นงบประมาณในการเช่ากล้องโทรทัศน์วงจรปิด เพราะจะทำให้ประหยัดงบประมาณในการดูแลบำรุงรักษา อีกทั้งสินค้าประเภทนี้จะมีรุ่นใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพดี ออกมาอย่างรวดเร็ว ดังนั้นเมื่อมีกล้องโทรทัศน์วงจรปิด รุ่นใหม่ขึ้นมา รัฐก็สามารถที่จะเปลี่ยนมาใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดรุ่นใหม่ได้ง่ายและยังอาจได้รับบริการพิเศษอื่น ๆ เพิ่มเติมอีกด้วย

9. การตั้งงบประมาณนอกจากคำนึงถึงคุณลักษณะเฉพาะของกล้องโทรทัศน์วงจรปิด แล้ว ต้องคำนึงถึงงบประมาณในส่วนของการจัดการระบบด้วย เช่น ระบบการใช้งาน การดูแลบำรุงรักษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

10. การควบคุมข้อมูลกล้องโทรทัศน์วงจรปิดของทุกสถานีดำรวจจะต้องใช้งบประมาณจำนวนมากและการกำหนดคุณสมบัติอย่างไร ต้องศึกษาลักษณะความจำเป็นในการใช้ ซึ่งมีราคากลางที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศกำหนดไว้ แต่ถ้าไม่ต้องการใช้คุณลักษณะเฉพาะกลางต้องชี้แจงเหตุผลความจำเป็น ซึ่งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดแต่ละยี่ห้อ มีคุณลักษณะเฉพาะและราคาแตกต่างกัน ดังนั้น ต้องมีการศึกษาในเชิงเทคนิคเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด(Closed - Circuit Television : CCTV)เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามการสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่มย่อย และการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการควบคุมผู้ต้องหาทั้งภายในและต่างประเทศ สรุปผลแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด(Closed - Circuit Television : CCTV)เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล พบผลการศึกษา ดังนี้

5.1.1 ผลการศึกษาสภาพปัญหา ข้อขัดข้องและอุปสรรคในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาลพบว่า

1) ข้อมูลพื้นฐาน จากประชากรสถานีตำรวจนครบาลจำนวน 88 แห่งมีการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาคิดเป็นร้อยละ 95.46 มีกล้องใช้มากกว่า 2 กล้องขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 50.00 แต่อย่างไรมีการใช้ 1-2 กล้องใกล้เคียงกันคิดเป็นร้อยละ 40.91 ส่วนใหญ่มีการมอบหมายบุคคลในหน่วยงานดูแลรับผิดชอบการใช้กล้องคิดเป็นร้อยละ 86.36ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.23 รองลงมาได้แก่ ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดยกเว้นบริเวณพื้นที่สุขา คิดเป็นร้อยละ 32.95 มีวัตถุประสงค์การนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้เป็นอันดับแรกได้แก่ การเฝ้าระวัง จำนวนความถี่ 79 และรองลงมาได้แก่การป้องปรามการเกิดเหตุในห้องขัง จำนวนความถี่ 75 ตามลำดับ

2) ปัญหาและอุปสรรคในการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหาได้แก่ขาดงบประมาณในการจัดซื้อเพื่อติดตั้งให้ครอบคลุมพื้นที่และการซ่อมบำรุงรักษาให้สามารถใช้งานได้เสมอ เครื่องเก่าล้าสมัย จุดติดตั้งต้องคำนึงถึงสิทธิส่วนตัวของผู้ถูกควบคุมและอยู่จุดเหมาะสม เช่น ห้องน้ำ อาจเป็นการละเมิดความเป็นส่วนตัวของผู้ต้องหา กรณีผู้ต้องหาเข้าห้องน้ำ กล้องไม่สามารถส่องดูได้การรักษาบำรุงทำได้ยากเพราะส่วนใหญ่เป็นกล้องที่จัดหาเองไม่ได้ขึ้นบัญชีของราชการทำให้การดูแลบำรุงรักษาขาดความคล่องตัว กล้องเก่าชำรุด อุปกรณ์เสียบ่อย ขาดงบประมาณในการดูแลรักษาคุณภาพอุปกรณ์กล้องโทรทัศน์วงจรปิดความละเอียดของกล้องไม่ทันสมัย ความคมชัดภาพ การบันทึกเก็บไว้ได้น้อย

3) ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหาโดยใช้เฝ้าดูเพื่อป้องกันเหตุที่เกิดภายในห้องขัง เช่น ฆ่าตัวตาย ทำร้ายร่างกาย ทำร้ายกันเอง หรือการกระทำของเจ้าหน้าที่ ใช้เป็นหลักฐานในกรณีที่เกิดเหตุได้ สามารถตรวจสอบเหตุต่างๆในห้องควบคุมได้ตลอดเวลา โดยไม่เปลืองเจ้าหน้าที่

4) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหาทำให้เกิดผลและมีประสิทธิภาพ ควรมีกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่มีคุณภาพทุกสถานีตำรวจ เพิ่มพื้นที่ที่สามารถมองได้ทั่วถึงแต่ไม่ถึงห้องสุขาควรมีงบประมาณจากรัฐสนับสนุนในการติดตั้ง พร้อมทั้งงบประมาณในการบำรุงรักษา ควรติดตั้งให้ครบทุกห้องเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

5) ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed - Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาลพบว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุดได้แก่ การจัดสรรงบประมาณ ได้แก่ การควรติดตั้งทุกสถานีตำรวจ คิดเป็น 4.90 น้อยที่สุด ได้แก่ การกำหนดระเบียบชัดเจนเกี่ยวกับตัวบุคคลในการเข้าถึงข้อมูลคิดเป็น 3.46

5.1.2 ผลการศึกษาแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก การประชุมกลุ่มย่อย และการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการควบคุมผู้ต้องหาทั้งภายในและต่างประเทศ สรุปผลแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed - Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาลได้ดังนี้

แนวทางที่ 1 การกำหนดกฎหมายและกฎระเบียบที่ใช้ในการกำกับกับการปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

จำเป็นต้องมีมาตรฐานการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้งานกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำมาใช้ป้องกันปราบปรามเหตุร้ายและรวมทั้งสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีได้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรเป็นผู้ออกกฎระเบียบดังกล่าว โดยในการใช้ควรจะมีขอบข่ายให้หัวหน้าสถานีและรองผู้กำกับที่ดูแลงานป้องกันปราบปราม เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงาน ควรมีกฎระเบียบควบคุมวิธีการใช้ ให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการควบคุมตัวผู้ต้องหาตามกฎหมายเท่านั้น ห้ามมิให้ใช้ในเรื่องส่วนตัวหรือเหตุผลอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจ และควรกำหนดตัวบุคคลที่สามารถเข้าถึงข้อมูลของกล้องวงจรปิดได้ เพื่อมิให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลจากกล้องวงจรปิดออกไปเผยแพร่ได้

แนวทางที่ 2 การกำหนดหน่วยงานและบุคคลในการปฏิบัติและกำกับดูแล

ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการจัดทำระเบียบกลางเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน หน่วยงานที่ติดตั้งเป็นผู้ออกระเบียบ ควบคุม กำกับ การกำหนดกฎหมายให้หัวหน้าสถานีตำรวจแต่ละแห่งไปออกคำสั่งรองรับให้ผู้ใดเป็นผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ หัวหน้าสถานีตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบ หัวหน้าสถานีตำรวจ คือ ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบต่อการใช้งานและควบคุมการทำงานของระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดภายในสถานีตำรวจทั้งหมด ผู้ดูแลระบบ (System Administrator) คือ ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการทำงานของระบบกล้องโทรทัศน์วงจรให้สามารถทำงานได้อย่างดีตลอดเวลา

แนวทางที่ 3 การกำหนดพื้นที่ติดตั้งและพื้นที่การยกเว้นการติดตั้ง

ควรมีการกำหนดพื้นที่การติดตั้งเป็นการคุ้มครองผู้ต้องหา คือพื้นที่อื่น ๆ สามารถติดตั้งได้ทุกที่ยกเว้นห้องน้ำ เนื่องจากเป็นที่ส่วนบุคคล การติดตั้งกล้องจะเป็นการคุ้มครองผู้ต้องหาและสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จัดมุมกล้องให้เหมาะสม ไม่ให้เห็นขณะที่ทำธุระส่วนตัว ซึ่งสภาพของห้องคุมขังของแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน ยกเว้นการติดตั้งกล้องในห้องปรึกษาทนาย

แนวทางที่ 4 การจัดเก็บ การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล

การจัดเก็บ การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลตลอดจนการตรวจสอบการใช้งานกล้องวงจรปิด ควรกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน สามารถกำหนดสิทธิได้หลายระดับ ต้องพิจารณาตาม

อำนาจหน้าที่ โดยต้องคำนึงด้านระบบด้วย ซึ่งระบบจะทำให้การใช้กล้องวงจรปิดเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลการนำข้อมูลไปใช้เป็นสิ่งสำคัญที่สุด มีประโยชน์ใช้เป็นหลักฐานในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและดูแลผู้ต้องหาไม่ให้เกิดอันตราย ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้งาน ควรต้องคำนึงถึงการติดตั้ง การวางระบบ และการบำรุงรักษา ด้วย

แนวทางที่ 5 การกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณเพื่อติดตั้งและซ่อมบำรุง

รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้สามารถติดตั้งกล้องวงจรปิดให้ครอบคลุมพื้นที่ภายในห้องควบคุมผู้ต้องหาอย่างทั่วถึงและเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกสถานีตำรวจ รวมทั้งงบประมาณในการซ่อมบำรุงรักษาให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนอุปกรณ์ในการจัดเก็บข้อมูลจากกล้องวงจรปิด ควรกำหนดหน้าที่รับผิดชอบและเป็นภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ตั้งงบประมาณและจัดทำให้สถานีตำรวจต่างๆการจัดสรรงบประมาณ อาจเริ่มนำร่องกับสถานีตำรวจขนาดใหญ่ที่มีความจำเป็นและมีผลการประเมินดี การตั้งงบประมาณนอกจากคำนึงถึงคุณสมบัติของกล้องวงจรปิดแล้ว ต้องคำนึงถึงงบประมาณในส่วนของการการบริหารระบบงานซึ่งมีการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ เช่น ระบบการใช้งาน การบำรุงรักษา (MA) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะทางนโยบาย

1) ด้านกฎระเบียบและมาตรฐานในการปฏิบัติและกำกับดูแลการใช้

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายเมื่อประมวลความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการประชุมกลุ่มย่อยของผู้ทรงคุณวุฒิ กฎระเบียบและมาตรฐานในการปฏิบัติและการกำกับดูแลการใช้กล้องวงจรปิดมีหลักการสำคัญ คือ กำหนดตัวบุคคลผู้รับผิดชอบแยกระหว่างผู้ดูภาพได้เฉพาะปัจจุบันกับผู้มีอำนาจเรียกดูภาพหรือข้อมูลย้อนหลัง กล่าวคือ ผู้ดูภาพหรือข้อมูลได้เฉพาะปัจจุบันคือบุคคลมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการควบคุมผู้ต้องหาตามลำดับชั้น ถึงบุคลากรในสายงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ส่วนผู้สามารถเข้าถึงข้อมูลปัจจุบันและย้อนหลังคือผู้บังคับบัญชาเหนือสายงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมคือหัวหน้าสถานีตำรวจเท่านั้น อีกทั้งกำหนดกฎระเบียบถึงการห้ามนำข้อมูลไปใช้ในทางมิชอบโดยเด็ดขาด การกำหนดกฎระเบียบ การกำกับดูแลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีมาตรฐานสากลภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญโดยคำนึงสิทธิของผู้ต้องหา

2) ด้านหน่วยงานและผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติการใช้กล้องวงจรปิด

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายเห็นว่า เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้ทั้งหมด สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องออกระเบียบกำหนดให้สถานีตำรวจนครบาล แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติการใช้กล้องวงจรปิด เพื่อให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยบุคคลดังกล่าว สถานีตำรวจต้องจัดทำคำสั่งเป็นเวรปฏิบัติต่อเนื่องตลอดเวลา จัดการเปิดอบรมให้ความรู้ มีจุดที่ติดตั้งจอภาพเป็นพื้นที่หวงห้ามเพื่อป้องกันการถ่ายภาพจากหน้าจอโดยบุคคลไม่เกี่ยวข้อง ซึ่งห้องที่เหมาะสมคือห้องศูนย์วิทยุของสถานีตำรวจและเจ้าหน้าที่เวรวิทยุเป็นผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติการใช้กล้องวงจรปิดอุปกรณ์บันทึกข้อมูลภาพจะต้องไม่อยู่ในห้องวิทยุและอยู่ในห้องที่เข้าถึงได้เฉพาะบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบเท่านั้น

3) ด้านบุคคลหรือหน่วยงานที่เป็นผู้ควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติในการใช้กล้องวงจรปิด

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายเห็นว่าเพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องออกระเบียบกำหนดให้บุคลากรที่เป็นหัวหน้าในสายงาน

ป้องกันปราบปรามตามลำดับชั้น คือ รองสารวัตรป้องกันปราบปรามซึ่งปฏิบัติหน้าที่เวรตลอดเวลา สารวัตรป้องกันปราบปราม รองผู้กำกับป้องกันปราบปราม เป็นผู้ควบคุมกำกับดูแลตามลำดับชั้นจนถึง หัวหน้าสถานีตำรวจ และหัวหน้าสถานีตำรวจออกคำสั่งกำหนดตัวบุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่เวรให้ชัดเจน และทุกคนต้องได้รับการฝึกอบรมให้ความรู้การใช้กล้องวงจรปิด

4)ด้านหน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบดูแลการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด ในห้องควบคุมผู้ต้องหา

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมีความเห็นแตกต่างกันในสาระสำคัญว่าควรให้หน่วยงานหรือคณะกรรมการได้รับผิดชอบดูแลการใช้กล้องวงจรปิดบางความเห็นเห็นว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่งตั้งคณะกรรมการผู้บังคับบัญชาระดับสูง ซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่ในสถานีตำรวจ บางความเห็นให้บุคลากรในสถานีตำรวจได้แก่ หัวหน้าสถานีตำรวจและรองผู้กำกับป้องกันปราบปรามหรือผู้บังคับบัญชาระดับต้นของสถานีตำรวจกำกับดูแลการใช้กล้องโดยเพิ่มบทบาทให้คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ลงความเห็นควรจัดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่เป็นบุคคลกลางรับผิดชอบดูแลโดยตรง เพื่อกำหนดวิธีการเข้าถึงข้อมูลจากกล้องวงจรปิด

ส่วนข้อมูลการประชุมกลุ่มย่อยโดยผู้ทรงคุณวุฒิในสายงานยุติธรรม ผู้ทรงคุณวุฒิทางเทคโนโลยีสารสนเทศและกรรมการกลุ่มย่อยเห็นว่ามีผลสอดคล้องกันเพื่อป้องกันไม่ให้นำข้อมูลไปใช้ในทางมิชอบ คณะกรรมการหรือบุคคลดังกล่าว จึงควรอยู่ในการบังคับบัญชาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แต่ไม่ใช่บุคคลในสถานีตำรวจ เพื่อความโปร่งใส การบริหารงานราชการของตำรวจมีลำดับชั้นในการบังคับบัญชาอยู่แล้ว เห็นว่าผู้บังคับการตำรวจนครบาลแต่ละกองบังคับการเป็นผู้บังคับบัญชากำกับดูแลการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจนครบาลในปกครองอยู่แล้ว จึงควรมอบอำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้ไปได้

5) ด้านงบประมาณ

จากปัญหาอุปสรรคด้านการขาดแคลนงบประมาณของสถานีตำรวจเพื่อนำมาใช้ในการจัดหาหรือบำรุงรักษากล้องโทรทัศน์วงจรปิด คณะผู้ศึกษาเห็นว่าสถานีตำรวจอาจดำเนินการทำ ความตกลงเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ทรัพย์สิน หรืออื่นๆ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ องค์กรภาคเอกชน ตามระเบียบคณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติ (ระเบียบ ก.ต.ช.) ว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสม กับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน พ.ศ. 2559 ประกาศ ณ วันที่ 29 สิงหาคม 2559 ซึ่งระเบียบดังกล่าวกำหนดให้ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด หัวหน้าสถานี ตำรวจ มีหน้าที่ ดังนี้

5.1) เชิญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชน มาร่วมให้ ข้อคิดเห็นในเรื่องนโยบาย แผน หรือโครงการ เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจในการป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของ ประชาชนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นไปโดยเหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและ ชุมชน

5.2) ในการจัดทำแผนหรือโครงการตาม 5.2.1.1 ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด หัวหน้าสถานีตำรวจ อาจขอรับการสนับสนุนงบประมาณ อาสาสมัคร วัสดุ ทรัพย์สิน หรืออื่นๆ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชนได้ตามความจำเป็นและ

เหมาะสม โดยเสนอแผนหรือโครงการต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชนที่จะขอรับการสนับสนุน

5.3) เพื่อให้การเสนอแผนหรือโครงการต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณตาม 5.2.1.2 สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาการจัดทำคำขอ งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ผู้ บัญชาการตำรวจนครบาล ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด หัวหน้าสถานีตำรวจ ประสานงานกับผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อขอทราบกรอบแนวทางแผนพัฒนาท้องถิ่นและปฏิทินการจัดทำคำขอ งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ น้อยกว่า 60 วัน

5.4) เงินที่ได้รับสนับสนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กร ภาคเอกชนให้นำไปจ่ายหรือก่องหนี่ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์ภายในวงเงินที่ได้รับ สำหรับวิธีปฏิบัติใน การใช้จ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การรับเงิน การจ่ายเงิน ฯลฯ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบหลักเกณฑ์ของ ทางราชการ

5.5) ให้ส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ได้รับการสนับสนุน ดำเนินการตามแผนหรือโครงการ แล้วรายงานต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชนที่ให้ การสนับสนุนทราบเพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการ

ทั้งนี้ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้เคยนำหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ตาม ระเบียบดังกล่าว มาปฏิบัติโดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยของประชาชนจากกรุงเทพมหานครซึ่งได้รับความร่วมมือจากกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างดี

ดังนั้น คณะผู้ศึกษาจึงเสนอแนวทางในการบริหารงานด้านงบประมาณของ สถานีตำรวจนครบาล รวมถึงสถานีตำรวจภูธรทุกแห่งที่ประสงค์จะดำเนินการจัดหากล้องโทรทัศน์วงจร ปิดหรือจัดจ้างบำรุงรักษากล้องโทรทัศน์วงจรปิด แต่ขาดแคลนงบประมาณ หรือมีงบประมาณไม่ เพียงพอ อาจดำเนินการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กร ภาคเอกชน ตามระเบียบ ก.ต.ช. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้าน การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความ ปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน พ.ศ. 2559 ทั้งนี้ การจัดหาระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดที่มีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐาน และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาความมั่นคงและการรักษา ความปลอดภัยของประชาชน โดยการใช้ประโยชน์ของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในทุกพื้นที่ที่เป็นจุดเสี่ยง เพื่อการรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อยแก่ประชาชน รวมถึงการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรม

5.2.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม

เพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีการใช้งานระบบกล้องวงจรปิดภายในบริเวณ สถานีตำรวจทั้งในบริเวณพื้นที่สำหรับประชาชนมาติดต่อราชการและภายในห้องควบคุมผู้ต้องหา ได้มี แนวปฏิบัติที่ดีที่แสดงถึงการให้ความสำคัญในเรื่องการปกป้องคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอันเป็น สิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน เนื่องจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดสามารถถ่ายภาพส่วนบุคคลโดยเจ้าของ ภาพไม่รู้ตัวซึ่งหากมีการเผยแพร่ภาพที่ไม่เหมาะสมออกสู่สาธารณะอาจก่อให้เกิดปัญหาในการละเมิด

สิทธิความเป็นส่วนตัว นอกจากนี้ จากผลการศึกษา พบว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติยังมิได้ออกข้อกำหนดหรือแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเรื่องดังกล่าว และตามข้อมูลรายงานความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนต่อกรณีศึกษาเกี่ยวกับการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดของหน่วยงานภาครัฐที่กล่าวถึงในบทที่ 2 และจากข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกในบทที่ 4 คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานที่ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดควรกำหนดระเบียบการติดตั้งควบคุม และตรวจสอบบันทึกภาพจากกล้องวงจรปิดให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การตรวจสอบและเผยแพร่ภาพจากหน่วยงานที่ปฏิบัติงานหรือหน่วยงานกำกับดูแล เป็นต้น ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้ถูกควบคุมตัวเกินสมควรแก่เหตุ ดังนั้น คณะผู้ศึกษาจึงได้จัดทำร่างคู่มือ “แนวปฏิบัติการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดสำหรับห้องควบคุมผู้ต้องหาในสถานีตำรวจ” เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานีตำรวจหรือหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติในการออกระเบียบหรือคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้หน่วยงานในสังกัดนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งโดยภาพรวมของร่างคู่มือดังกล่าวประกอบด้วยเนื้อหาที่สอดคล้องกับแนวคิดและหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและกรอบข้อตกลงระหว่างประเทศ รวมถึงข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้แก่

- **หลักข้อจำกัดในการเก็บข้อมูล**การจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลข้อมูลที่จัดเก็บจะต้องได้มาโดยวิธีการที่ถูกต้องและชอบด้วยกฎหมายโดยจะต้องให้บุคคลที่เป็นเจ้าของข้อมูลรับทราบ
- **หลักคุณภาพของข้อมูล**ข้อมูลส่วนบุคคลที่จัดเก็บควรมีความเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ในการใช้งานและต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์และปรับปรุงให้ตรงตามความเป็นจริงอยู่เสมอ
- **หลักการกำหนดวัตถุประสงค์**ต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลก่อนที่จะมีการจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลนั้นหรือในเวลาทำการประมวลผล
- **หลักการใช้ข้อมูลอย่างจำกัด**การใช้ข้อมูลจะกระทำโดยขัดต่อวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บมิได้เว้นแต่ได้รับความยินยอมจากบุคคลผู้เป็นเจ้าของข้อมูลหรือได้รับอนุญาตตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด
- **หลักการรักษาความปลอดภัย**ต้องจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อป้องกันความเสี่ยงการเข้าถึงการทำลายการใช้เปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือการเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต
- **หลักการเปิดเผยข้อมูล**ต้องกำหนดวิธีการทั่วไปในการเปิดเผยข้อมูลรูปแบบของการเปิดเผยข้อมูลหลักเกณฑ์ในการขอให้มีการเปิดเผยข้อมูลซึ่งต้องไม่เป็นการกระทบต่อความเป็นส่วนตัวของเจ้าของข้อมูล

บรรณานุกรม

ร้อยตำรวจเอกปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2545). **การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม : หลัก**

ทฤษฎี และมาตรการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บรรณกิจ.

อ.ดร.อุนิษา เลิศโตมรสกุล และ ผศ.ดร.ชาญคณิต กฤตยา สุริยะมณี (2553), **ประสิทธิภาพของ**

กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม, กรุงเทพฯ, จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัยสกล อดิศรประเสริฐ. **มาตรการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล : ศึกษาเฉพาะ**

กรณีการแยกแยะประเภทข้อมูลส่วนบุคคล, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กรุงเทพฯ : 2552.

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. **หลักกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับสนธิสัญญาด้านสิทธิ**

มนุษยชน. (เอกสารพิมพ์เผยแพร่. ไม่ระบุวันเดือนปี และสถานที่พิมพ์)

สารสนเทศจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

โครงการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัญหาและมาตรการทางกฎหมายในการรับรองและคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่

ส่วนตัว (Right to Privacy) โดยรองศาสตราจารย์ ดร.บรรเจิด สิงคะเนติ ที่ปรึกษาโครงการ และ

คณะผู้วิจัย. เสนอต่ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ. สืบค้นเมื่อวันที่ 10

พฤษภาคม 2560 จาก <http://library.nhrc.or.th/ulib/document/Fulltext/F06924.pdf>

โครงการศึกษาและพัฒนาแนวทางการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภายใต้ประชาคมอาเซียน โดย สถาบันวิจัยและ

ให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เสนอต่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (2558).

สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2560 จาก https://oer.learn.in.th/search_detail/fdownload/58525/88201.

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. อ.พ. 6/2556 (สมัย

สามัญทั่วไป) กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

กองวิจัยและพัฒนาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2550) . **คู่มือการป้องกันอาชญากรรมโดยการออกแบบ**

สภาพแวดล้อม. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2560 จาก <http://highwaypolice.org/thoery/CPTED.pdf>

ภาคผนวก ก

รายชื่อสถานี่ตำรวจนครบาล

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

ภาคผนวก ค

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ภาคผนวก ง

สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

ภาคผนวก จ

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

ภาคผนวก ฉ

ร่างคู่มือแนวปฏิบัติการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดสำหรับห้องควบคุมผู้ต้องหาในสถานีดำรวจ

รายชื่อสถานีดำรวจนครบาล จำนวน 88 สถานี

กองบังคับการตำรวจนครบาล 1 จำนวน 9 สถานี

- 1.สน.ชนะสงคราม
- 2.สน.พญาไท
- 3.สน.ดินแดง
- 4.สน.ดุสิต
- 5.สน.นางเลิ้ง
- 6.สน.บางโพ
- 7.สน.มักกะสัน
- 8.สน.ห้วยขวาง
- 9.สน.สามเสน

กองบังคับการตำรวจนครบาล 2 จำนวน 11 สถานี

- 1.สน.คันนายาว
- 2.สน.ดอนเมือง
- 3.สน.เตาปูน
- 4.สน.ทุ่งสองห้อง
- 5.สน.บางเขน
- 6.สน.บางซื่อ
- 7.สน.ประชาชื่น
- 8.สน.พหลโยธิน
- 9.สน.สายไหม
- 10.สน.สุทธิสาร
- 11.สน.โคกคราม

กองบังคับการตำรวจนครบาล 3 จำนวน 11 สถานี

- 1.สน.มีนบุรี
- 2.สน.นิมิตรใหม่
- 3.สน.หนองจอก
- 4.สน.ลำผักชี
- 5.สน.ลำหิน
- 6.สน.ประชาสำราญ

- 2 -

- 7.สน.ลาดกระบัง
- 8.สน.ร่มเกล้า
- 9.สน.ฉลองกรุง

- 10.สน.จรเข้ไฉน
- 11.สน.สุวินทวงศ์

กองบังคับการตำรวจนครบาล 4 จำนวน 8 สถานี

- 1.สน.หัวหมาก
- 2.สน.ลาดพร้าว
- 3.สน.วังทองหลาง
- 4.สน.โชคชัย
- 5.สน.บึงกุ่ม
- 6.สน.บางชัน
- 7.สน.ประเวศ
- 8.สน.อุดมสุข

กองบังคับการตำรวจนครบาล 5 จำนวน 9 สถานี

- 1.สน.คลองตัน
- 2.สน.ทองหล่อ
- 3.สน.ทุ่งมหาเมฆ
- 4.สน.ท่าเรือ
- 5.สน.บางนา
- 6.สน.บางโพงพาง
- 7.สน.พระโขนง
- 8.สน.ลุมพินี
- 9.สน.วัดพระยาไกร

กองบังคับการตำรวจนครบาล 6 จำนวน 8 สถานี

- 1.สน.พระราชวัง
- 2.สน.จักรวรรดิ
- 3.สน.สำราญราษฎร์

- 3 -

- 4.สน.พลับพลาย 1
- 5.สน.พลับพลาย 2
- 6.สน.ปทุมวัน
- 7.สน.บางรัก
- 8.สน.ยานนาวา

กองบังคับการตำรวจนครบาล 7 จำนวน 11 สถานี

- 1.สน.บางพลัด

- 2.สน.บางยี่ขัน
- 3.สน.บางขุนนนท์
- 4.สน.บางกอกน้อย
- 5.สน.บางกอกใหญ่
- 6.สน.บางเสาธง
- 7.สน.ท่าพระ
- 8.สน.ตลิ่งชัน
- 9.สน.ธรรมศาลา
- 10.สน.ศาลาแดง
- 11.สน.บวรมงคล

กองบังคับการตำรวจนครบาล 8 จำนวน 11 สถานี

- 1.สน.บางยี่เรือ
- 2.สน.สมเด็จพระเจ้าพระยา
- 3.สน.สำเหร่
- 4.สน.บุปผาราม
- 5.สน.ทุ่งครุ
- 6.สน.บางคอแหลม
- 7.สน.ตลาดพลู
- 8.สน.บางมด
- 9.สน.ราษฎร์บูรณะ
- 10.สน.บุคคโล
- 11.สน.ปากคลองสาน

- 4 -

กองบังคับการตำรวจนครบาล 9 จำนวน 10 สถานี

- 1.สน.ท่าข้าม
- 2.สน.เทียนทะเล
- 3.สน.แสมดำ
- 4.สน.บางบอน
- 5.สน.บางขุนเทียน
- 6.สน.ภาษีเจริญ
- 7.สน.หลักสอง
- 8.สน.เพชรเกษม
- 9.สน.หนองแขม
- 10.สน.หนองค้างพลู

แบบสอบถามโครงการวิจัยเรื่อง

“แนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed - Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล”

คำชี้แจง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน รวม 21 ข้อ จำแนกออกเป็น

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed - Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปเสนอผลการศึกษาในเรื่อง แนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed - Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาลไปใช้ในทางปฏิบัติ ต่อไป

แบบสอบถาม

โครงการ “แนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล”

ตอนที่ 1 สภาพปัจจุบันในการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง () ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. สถานีตำรวจนครบาล

() 1. บก.น.1 สถานีตำรวจนครบาล..... () 2. บก.น.2 สถานีตำรวจนครบาล.....

() 3. บก.น.3 สถานีตำรวจนครบาล..... () 4. บก.น.4 สถานีตำรวจนครบาล.....

() 5. บก.น.5 สถานีตำรวจนครบาล..... () 6. บก.น.6 สถานีตำรวจนครบาล.....

() 7. บก.น.7 สถานีตำรวจนครบาล..... () 8. บก.น.8 สถานีตำรวจนครบาล.....

() 9. บก.น.9 สถานีตำรวจนครบาล..... () 10. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

2. การใช้กล้องในห้องควบคุมผู้ต้องหา

() มี () ไม่มี

3. จำนวนกล้องที่ใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหาต่อห้อง (กรณีมีการติดกล้อง)

() 1-2 ตัว () มากกว่า 2 ตัวขึ้นไป () อื่นๆ.....

4. การมอบหมายบุคคลในหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบการใช้กล้อง

() มี () ไม่มี

5. กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาติดตั้งครอบคลุมพื้นที่อย่างไร

- () ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด
- () ไม่ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด
- () ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดยกเว้นบริเวณพื้นที่สุขา
- () ครอบคลุมพื้นที่เฉพาะทางเข้า-ออกของห้องควบคุม
6. วัตถุประสงค์ของการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหา (ตอบได้มากกว่า1ข้อ)
- () เผื่อระวัง () ขาดแคลนเจ้าหน้าที่พนักงาน
- () ป้องปรามการเกิดเหตุในห้องขัง () ใช้เป็นหลักฐาน
- () อื่นๆ

7. ปัญหาและอุปสรรคในการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหา ได้แก่

8. ประโยชน์ที่ได้รับจากการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหา ได้แก่

9. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในห้องควบคุมผู้ต้องหามาใช้ให้เกิดผลและมีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สถานีตำรวจนครบาลทุกแห่งควรติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา					
2. การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา มีประโยชน์ในการป้องปรามเหตุ และการเผื่อระวังพฤติกรรมของผู้ต้องหา เช่น ป้องกันการฆ่าตัวตาย					

3.การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาที่มีประโยชน์ในการป้องกันการกระทำที่ไม่ชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน					
4.การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาที่มีประโยชน์ในการป้องกันการถูกกล่าวหาของเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
5.ควรมีกฎระเบียบและมาตรฐานการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล					
6.ควรจัดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบดูแลการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา					
7.จุดติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาควรละเว้นบริเวณที่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคล					
8.สถานที่ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาควรติดป้ายแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นพื้นที่ถูกควบคุมทุกจุด					
9.ควรมีระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหามันทักไว้					
10.ควรมีระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับบุคคลหรือหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหามันทักไว้ และแนวทางหรือวิธีการในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว					
11.รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอเพื่อการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล รวมถึงงบประมาณในการซ่อมบำรุง					
12.ควรมีระเบียบที่ชัดเจนในการกำหนดตัวบุคคลผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการและควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา					

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลวิจัย

คณะวิจัยหลักสูตรการบริหารงานยุติธรรมระดับสูงรุ่นที่ 8

**แบบสัมภาษณ์แนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด
(Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
ในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล**

1. สถานีตำรวจนครบาลทุกแห่งควรติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาหรือไม่
เพราะเหตุใด

.....
.....

2. การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา มีประโยชน์ในการป้องปรามเหตุ
และการเฝ้าระวังพฤติกรรมของผู้ต้องหา อย่างไร

.....
.....

3. การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา มีประโยชน์ในการป้องกันการกระทำที่
ไม่ชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างไร

.....
.....

4. การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา มีประโยชน์ในการป้องกันการที่เจ้าหน้าที่
ตำรวจถูกกล่าวหาอย่างไร

.....
.....

5. ควรมีกฎระเบียบและมาตรฐานการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจ
นครบาลอย่างไร

.....
.....

6. ควรจัดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบดูแลการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุม
ผู้ต้องหา อย่างไร

.....
.....

7. จุดติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา ควรละเว้นบริเวณที่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคล
อย่างไร

.....

.....

8.สถานที่ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาควรติดป้ายแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นพื้นที่
ถูกควบคุมทุกจุด หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

9.ควรมีระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา
บันทึกไว้อย่างไร

.....

.....

10.ควรมีระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับบุคคลหรือหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูล
ที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหันทักไว้ และแนวทางหรือวิธีการในการเข้าถึงข้อมูล
ดังกล่าว อย่างไร

.....

.....

11.รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอเพื่อการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา
ของสถานีตำรวจนครบาล รวมถึงงบประมาณในการซ่อมบำรุง อย่างไรจึงมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

.....

.....

12.ควรมีระเบียบที่ชัดเจนในการกำหนดตัวบุคคลผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการและควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิด
ในห้องควบคุมผู้ต้องหา อย่างไร

.....

.....

สรุปผลการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

ผลการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษา “แนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล” ได้ผลสรุป ดังนี้

แนวทางที่ 1 การกำหนดกฎหมายและกฎระเบียบที่ใช้ในการกำกับการปฏิบัติให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดมีความจำเป็น และทำได้เนื่องจากเป็นสถานที่สาธารณะ ทั้งที่บริเวณพื้นที่ทั่วไปเช่น หน้าสถานีตำรวจและพื้นที่เฉพาะ เช่นห้องควบคุมผู้ต้องหา ยกเว้นพื้นที่ส่วนตัวจริงๆ ได้แก่ ห้องสุขา นอกจากนั้น ในควรกำหนดกฎระเบียบในการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ ซึ่งไม่ว่าในทางใดๆ จะกระทำมิได้ เว้นแต่เพื่อประโยชน์สาธารณะ และการติดกล้องควรยกเว้นพื้นที่ห้องนายที่พบกับผู้ต้องหา มีสิทธิความเป็นส่วนตัวแต่อาจจะติดที่หน้าห้องได้

แนวทางที่ 2 การกำหนดหน่วยงานและบุคคลในการปฏิบัติและกำกับดูแล

1. มีการแสดงความคิดเห็นในการกำหนดหน่วยงานและบุคคลในการปฏิบัติและกำกับดูแล โดยให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการจัดทำระเบียบกลางเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน หน่วยงานที่ติดตั้งเป็นผู้ออกระเบียบ ควบคุม กำกับ การกำหนดกฎหมาย

2. ให้หัวหน้าสถานีตำรวจแต่ละแห่งไปออกคำสั่งรองรับให้ผู้ใดเป็นผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้หัวหน้าสถานีตำรวจเป็นผู้รับผิดชอบ

3. เนื้อหาในระเบียบ ควรกำหนดว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบ การติดตั้ง ณ จุดใดที่ไม่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

4. เนื้อหากำหนดกรอบกว้าง ๆ ครอบคลุมตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี 2560 ไม่ควรลงรายละเอียดมาก บอกเพียงว่าต้องการให้ทำอะไรบ้าง เนื่องจากหากปฏิบัตินอกเหนือจากที่ทำ มีกำหนดโทษอยู่แล้ว เช่น กฎหมายละเมิดฯ

5. ควรกำหนดเนื้อหาในการเผยแพร่ข้อมูล ต้องมีผู้รับผิดชอบ เช่น หัวหน้าสถานีตำรวจ หรือมีระบบกลั่นกรองการเผยแพร่ข้อมูล เนื่องจากกระทบสิทธิผู้ต้องหา ซึ่งอาจจะไม่ได้เป็นผู้กระทำผิด กฎหมายก็ได้การเผยแพร่ข้อมูลถือว่ามีความสำคัญ หากผู้รับผิดชอบละเมิดย่อมมีความผิด ดังนั้นไม่ต้องกำหนดบทลงโทษในระเบียบ เพราะมีความผิดตาม มาตรา 157 อยู่แล้ว

6. ควรกำหนดกรอบความรับผิดชอบการเก็บรักษาข้อมูล ถ้าข้อมูลหลุดออกไปมีผลต่อรูปคดี ผู้นั้นต้องรับผิดชอบการกำหนดระเบียบจะต้องประกอบด้วยข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการติดตั้ง การควบคุม การใช้ และการเผยแพร่ ซึ่งไอที ได้สนับสนุนว่า การกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูล ควรกำหนดในระเบียบให้ชัดเจน ผู้ใดเป็นผู้มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล ระบบ IT สามารถจัดเก็บข้อมูลประวัติการใช้งาน ตรวจสอบได้ว่าใครเป็นผู้นำข้อมูลออกไปใช้ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์

7. กำหนดการควบคุมการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด เนื่องจากขณะบันทึกเป็นภาพ เมื่อบันทึกแล้วกลายเป็นข้อมูล ซึ่งต้องมีการออกระเบียบให้ชัดเจน ว่าใครเป็นผู้ดูภาพ และใครมีอำนาจเรียกใช้เรียกดูข้อมูล

8. สำหรับการควบคุมข้อมูลกล้องโทรทัศน์วงจรปิดของทุกสถานีดำรวจ จะต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก และ การกำหนดคุณสมบัติ อย่างไร ต้องศึกษาลักษณะความจำเป็นในการใช้ ซึ่งมีราคากลางที่ กระทรวง ICT กำหนดไว้ แต่ถ้าไม่ต้องการใช้คุณสมบัติกลาง ต้องชี้แจงเหตุผลความจำเป็น ซึ่งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด แต่ละยี่ห้อ มีคุณสมบัติและราคาแตกต่างกัน ดังนั้นต้องมีการศึกษาในเชิงเทคนิคเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

แนวทางที่ 3. การกำหนดพื้นที่ติดตั้งและพื้นที่การยกเว้นการติดตั้ง

1. ควรมีการกำหนดพื้นที่การติดตั้งเป็นการคุ้มครองผู้ต้องหา คือพื้นที่อื่น ๆ สามารถติดตั้งได้ทุกที่ยกเว้นห้องน้ำ เนื่องจากเป็นที่ส่วนบุคคล การติดตั้งกล้องจะเป็นการคุ้มครองผู้ต้องหาและสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
2. สามารถติดตั้งกล้องได้ทุกที่ เพราะอาจจะมีการทำร้ายกัน ฆ่าตัวตายหรือนำสิ่งเสพติดไปทั้งในบริเวณห้องน้ำ แต่ไม่ให้ล่วงละเมิดความเป็นส่วนตัวในขณะใช้ห้องน้ำ
3. ติดตั้งได้ทุกที่ แต่จะต้องมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบและจัดเก็บข้อมูล กำหนดสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล ซึ่งภาพที่ไม่เหมาะสมสามารถจัดเก็บได้โดยมีการเบลอภาพบางส่วนได้
4. จัดมุมกล้องให้เหมาะสม ไม่ให้เห็นขณะที่ทำธุระส่วนตัว ซึ่งสภาพของห้องคุมขังของแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน
5. ยกเว้นการติดตั้งกล้องในห้องปรึกษาทนาย ซึ่งเป็นสิทธิของผู้ต้องหาตามกฎหมาย
6. ในต่างประเทศ การถ่ายภาพจากกล้องอาจถ่ายภาพได้หมดทุกห้องแม้แต่ห้องสุขา แต่ต้องมีการกำหนดการเข้าถึงข้อมูลว่าผู้ใดจะเข้าถึงได้บ้าง มีการกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลว่าต้องเป็นเพศเดียวกันและต้องเบลอภาพ

แนวทางที่ 4 การจัดเก็บ การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล

1. การจัดเก็บ การบันทึกข้อมูล ควรกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน
2. ปัญหาปัจจุบัน ระบบการจัดเก็บข้อมูลจากกล้องวงจรปิดยังไม่ดีพอ ห้องควบคุมกล้อง CCTV ควรเป็นห้องวิทยุของสถานีดำรวจ แต่ห้องวิทยุบางแห่งไม่มีการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ทำให้อุปกรณ์ชำรุดก่อนเวลาอันควร
3. การจัดเก็บ การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล ในการใช้งานกล้องวงจรปิด สามารถกำหนดสิทธิ์ได้หลายระดับ ต้องพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งต้องคำนึงด้านระบบด้วย ซึ่งระบบจะทำให้การใช้กล้องวงจรปิดเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. การจัดเก็บข้อมูลจะต้องมีมาตรฐานอย่างเป็นระบบ เนื่องจากอาจจะต้องใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดี ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลไม่มีมาตรฐานแล้วอาจโดนโต้แย้งได้ เช่น การตัดต่อภาพ หรือการส่งข้อมูลไม่ครบถ้วน ในกรณีที่ไม่มีปัญหาควรจัดเก็บตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคอมพิวเตอร์ ที่ 90 วัน
5. การเข้าถึงข้อมูล ต้องเป็นหัวหน้าสถานีดำรวจ ถ้าหากอยู่ในรูปคณะกรรมการ การเข้าถึงข้อมูลอาจจะล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ และในกรณีที่กล้องเสียหายทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้เป็นเรื่องที่จะต้องมีการบริหารจัดการให้ดี การเข้าถึงข้อมูล ผู้รับผิดชอบแก่หัวหน้าสถานีดำรวจ หากไม่อยู่ตามข้อกฎหมายให้ผู้มีหน้าที่ลำดับต่อไปเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบอยู่แล้ว-

6. การนำข้อมูลไปใช้เป็นสิ่งสำคัญที่สุด มีประโยชน์ใช้เป็นหลักฐานในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและดูแลผู้ต้องหาไม่ให้เกิดอันตราย ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการใช้งาน ควรต้องคำนึงถึงการติดตั้ง การวางระบบ และการบำรุงรักษา ด้วย หากไม่ดูแลเป็นระบบ ก็ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ หากนำข้อมูลไปใช้ไม่ได้หรือนำใช้ในทางที่ไม่ชอบ จะส่งผลเสียหายต่อราชการได้

7. การบันทึกข้อมูล การเข้าถึงข้อมูล มีความเห็นว่าสำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมืองซึ่งได้นำระบบเทคโนโลยีการใช้อุปกรณ์โทรศัพท์วงจรปิดและมีระเบียบที่กำหนดไว้แล้ว ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีการปฏิบัติได้

แนวทางที่ 5 การกำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณเพื่อติดตั้งและซ่อมบำรุง

1. เรื่องงบประมาณขึ้นอยู่กับสำนักงานงบประมาณ หรือนโยบายของผู้จัดสรรงบประมาณ ประจำปี ไม่ได้ขึ้นอยู่กับสถานีตำรวจ ที่ผ่านมา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) ไม่เคยมีการตั้งงบซื้ออุปกรณ์โทรศัพท์วงจรปิดเลย แต่ขอมาจากหน่วยงานอื่น เช่น ภาคเอกชน

2. การกำหนดคุณสมบัติ ของอุปกรณ์โทรศัพท์วงจรปิด ถ้ากว้างไปของที่ไม่ดีไม่มีคุณภาพก็เข้าได้ ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ ใช้งานไม่มีประสิทธิภาพ

3. ควรกำหนดหน้าที่ และเป็นภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ตั้งงบประมาณและจัดหาให้สถานีตำรวจต่างๆ

4. การตั้งงบสำหรับงบลงทุนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติขึ้นกับนโยบายของผู้บริหาร ว่าจะให้ความสำคัญกับการติดตั้งอุปกรณ์โทรศัพท์วงจรปิด อย่างไร อาจเริ่มจากสถานีตำรวจนครบาลก่อน

5. การจัดสรรงบ อาจเริ่มนำร่องกับสถานีตำรวจขนาดใหญ่ที่มีความจำเป็นและมีผลการประเมินดี

6. การตั้งงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์โทรศัพท์วงจรปิด หากมีการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติของอุปกรณ์เนื่องจากล้าสมัย หรือตกรุ่น สามารถกระทำได้โดยต้องขออนุมัติจากสำนักงานงบประมาณ เพื่อให้ได้กล้องวงจรปิดที่ทันสมัยตรงต่อวัตถุประสงค์ มีประโยชน์ต่อราชการและคุ้มค่า

7. การกำหนดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์โทรศัพท์วงจรปิด ซึ่งจะต้องขอตั้งงบประมาณล่วงหน้า ซึ่งอาจจะทำให้กล้องที่จะต้องจัดซื้อล้าสมัย ตกรุ่นหรือไม่มีขายแล้วในท้องตลาด จึงควรคำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าของการใช้อุปกรณ์วงจรปิดด้วย

8. การตั้งงบประมาณนอกจากคำนึงถึงคุณสมบัติของอุปกรณ์โทรศัพท์วงจรปิดแล้ว ต้องคำนึงถึงงบประมาณในส่วนของการจัดการระบบด้วย เช่น ระบบการใช้งาน การบำรุงรักษา (MA) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

9. สำหรับการควบคุมข้อมูลอุปกรณ์โทรศัพท์วงจรปิดของทุกสถานีตำรวจ จะต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก และ การกำหนดคุณสมบัติอย่างไร ต้องศึกษาลักษณะความจำเป็นในการใช้ ซึ่งมีราคากลางที่ กระทรวง ICT กำหนดไว้ แต่ถ้าไม่ต้องการใช้คุณสมบัติกลาง ต้องชี้แจงเหตุผลความจำเป็น ซึ่งอุปกรณ์โทรศัพท์วงจรปิด แต่ละยี่ห้อ มีคุณสมบัติและราคาแตกต่างกัน ดังนั้นต้องมีการศึกษาในเชิงเทคนิคเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การติดตั้งอุปกรณ์โทรศัพท์วงจรปิด

สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษา “แนวทางการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด (Closed-Circuit Television : CCTV) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล” ได้ผลสรุป ดังนี้

1. สถานีตำรวจนครบาลทุกแห่งควรติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา

1.1 กล้องวงจรปิดโทรทัศน์วงจรปิดจะเป็นตัวควบคุมพฤติกรรมของผู้ต้องหา เพื่อป้องกันการเกิดเหตุที่อาจเกิดจากผู้ต้องหา หรือผู้ต้องหาก่อกวนกัน เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ต้องหาฆ่าตัวตาย ผู้ต้องหาเสพยาเสพติด หรือกระทำความผิดกฎหมายอื่น ๆ ในห้องควบคุม

1.2 เพื่อป้องกันการกระทำที่ไม่ชอบของเจ้าหน้าที่และยังเป็นการป้องกันการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจถูกกล่าวหาว่ากระทำไม่ชอบหรือล่วงละเมิดต่อผู้ต้องหา และหากเป็นไปได้ควรให้มีการบันทึกเสียงด้วย

1.3 เป็นพยานหลักฐานสำคัญเมื่อเกิดเหตุ และยังช่วยป้องกันเจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติหน้าที่

1.4 เป็นการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวกับคดี โดยการใช้เทคโนโลยีปัจจุบัน

1.5 เป็นการตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในฐานะที่มีอำนาจควบคุมตัวผู้ต้องหาในคดีอาญา เนื่องจากการจับและควบคุมตัวผู้ต้องหาเป็นมาตรการเชิงบังคับที่มีผลกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน การตรวจสอบการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงจะเป็นผลดีกับผู้ต้องหา และเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งสองฝ่าย มีผลในการป้องกันการประทุรภัยและเฝ้าระวังพฤติกรรมของผู้ที่คิดจะกระทำความผิด

1.6 เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมผู้ต้องหาให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ช่วยให้ผู้ต้องหาอยู่ในความติดตามของเจ้าหน้าที่ตำรวจตลอดเวลา แม้จะอยู่ในมุมที่ไม่สามารถมองเห็นได้จากภายนอก

2. ประโยชน์การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาในการป้องกันการก่อเหตุ และการเฝ้าระวังพฤติกรรมของผู้ต้องหา

2.1 เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้สอดส่องพฤติกรรมของผู้ต้องหา เฝ้าระวังการกระทำผิดของผู้ต้องหา เช่น ผู้ต้องหาฆ่าตัวตาย การทำร้ายร่างกายกันเองของผู้ต้องหา การหลบหนี การที่ผู้ต้องหาทำร้ายร่างกายตัวเองหรือฆ่าตัวตาย เจ้าหน้าที่ตำรวจก็สามารถเข้าไประงับเหตุหรือป้องกันเหตุที่จะเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที แต่อย่างไรก็ตามก็ต้องคำนึงถึงปริมาณกล้องวงจรปิดที่จะติดตั้งว่ากล้องวงจรปิดจะเห็นภาพครอบคลุมพื้นที่ที่ต้องการได้ด้วย

2.2 เมื่อผู้ต้องหาเห็นกล้องวงจรปิด ก็เกิดความกลัว ระมัดระวัง ไม่กล้าที่จะกระทำความผิด หรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นอันตราย

3. ประโยชน์การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาในการป้องกันการกระทำที่ไม่ชอบธรรมของเจ้าหน้าที่ ป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน

3.1 การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา มีประโยชน์ในการป้องกันการกระทำที่ไม่ชอบธรรมของเจ้าหน้าที่

3.2 การจับและการควบคุมตัวผู้ต้องหาเป็นมาตรการเชิงบังคับที่มีผลกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนซึ่งรัฐธรรมนูญฯ 60 ได้บัญญัติรับรองในเรื่องสิทธิมนุษยชนหลายมาตรา ดังนี้

มาตรา 4 ได้บัญญัติรับรองในเรื่อง ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา 28 วรรคสอง บัญญัติว่า การจับและการคุมขังบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 29 วรรคสอง ได้บัญญัติว่า ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้

มาตรา 29 วรรคสาม ได้บัญญัติว่า การควบคุมหรือคุมขังผู้ต้องหาหรือจำเลยให้กระทำได้เพียงเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันมิให้มีการหลบหนี

3.3 การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดจะทำให้เจ้าหน้าที่จะไม่กล้ากระทำการ ที่ไม่ชอบธรรมหรือละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ต้องหา เนื่องจากหากมีการบันทึกภาพและเสียงไว้ เจ้าหน้าที่จะเกรงว่า จะถูกดำเนินคดีหรือถูกดำเนินการทางวินัย แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงการบันทึกและเก็บข้อมูลรวมทั้งเจ้าหน้าที่ผู้สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เก็บไว้ได้ด้วย เพราะหากเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้กระทำ ละเมิดต่อผู้ต้องหาสามารถเข้าถึง แหล่งที่เก็บข้อมูลดังกล่าวได้อาจมีการทำลายข้อมูลที่เป็นหลักฐานดังกล่าว

3.4 ถือเป็นการป้องกันในทางอ้อม โดยกล้องวงจรปิดเปรียบเสมือนเป็นการสายตาของผู้บังคับบัญชา ที่คอยจ้องมองเห็นการกระทำที่เกิดขึ้นในห้องควบคุมผู้ต้องหาตลอดเวลาเพราะสามารถตรวจสอบเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องควบคุมได้ ฉะนั้น การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะกระทำการใดในห้องควบคุมผู้ต้องหา เจ้าหน้าที่ผู้นั้นย่อมตระหนักดีว่ากำลังกระทำการอยู่ในสายตาของผู้บังคับบัญชา จึงไม่กล้าที่จะกระทำการที่ไม่ชอบหรือละเมิดสิทธิมนุษยชน

4. ประโยชน์การติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาในการป้องกันการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจถูกกล่าวหา

4.1 ทำให้เห็นภาพและเสียงของการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการควบคุมตัวผู้ต้องหา

4.2 ถือเป็นการป้องกันในทางอ้อมเช่นกัน โดยภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดสามารถใช้เป็นหลักฐานได้

ฉะนั้น การกล่าวหาลอย ๆ โดยไม่มีหลักฐานของผู้ที่จะกล่าวหาเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นย่อมทำได้ยากขึ้น เพราะหากมีการพิสูจน์กันด้วยภาพวงจรปิดแล้ว ข้อเท็จจริงมิได้เป็นไปตามที่ผู้กล่าวหาอ้างผู้กล่าวหาเองย่อมอาจถูกดำเนินคดีได้

5. การกำหนดกฎระเบียบและมาตรฐานการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจนครบาล

5.1 กฎระเบียบการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา เป็นการกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบการใช้กล้องอย่างเคร่งครัด และในทางกลับกันเมื่อเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบดังกล่าวเจ้าหน้าที่ก็จะสามารถชี้แจงต่อข้อกล่าวหาต่าง ๆ ได้ว่าเจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติต่อผู้ต้องหาโดยชอบแล้ว ซึ่งกฎระเบียบดังกล่าวควรสอดคล้องกันในทุกสถานีตำรวจนครบาลด้วย เพื่อไม่ให้เกิดการเลือกปฏิบัติ

5.2 จำเป็นต้องมีมาตรฐานการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา ทั้งนี้เพื่อให้การใช้งานกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถนำมาใช้ป้องกันปราบปรามเหตุร้ายและรวมทั้งสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานในคดีได้

5.3 สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรเป็นผู้ออกกฎระเบียบดังกล่าว โดยในการใช้ควรจะมีมอบหมายให้หัวหน้าสถานีและรองผู้กำกับที่ดูแลงานป้องกันปราบปราม เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติ

5.4 กฎระเบียบและมาตรฐานการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา ต้องกำหนดหลักการสำคัญว่า ใครเป็นผู้ควบคุมดูแล/ทำนุบำรุงรักษา/อนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณ/มาตรฐานการใช้กล้องฯ/จุดติดตั้งกล้องฯ/และผู้รับผิดชอบในแต่ละวัน/ผู้รับผิดชอบควบคุมและจัดเก็บข้อมูล/การอนุญาตให้บุคคลหรือหน่วยงานเข้าถึงข้อมูลในกล้องฯ

5.5 ควรมีกฎระเบียบควบคุมวิธีการใช้ ให้เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการควบคุมตัวผู้ต้องหาตามกฎหมายเท่านั้น ห้ามมิให้ใช้ในเรื่องส่วนตัวหรือเหตุผลอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจ และควรกำหนดตัวบุคคลที่สามารถเข้าถึงข้อมูลของกล้องวงจรปิดได้ เพื่อมิให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลจากกล้องวงจรปิดออกไปเผยแพร่ได้

6. การจัดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบดูแลการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา

6.1 หน่วยงานหรือคณะกรรมการดังกล่าว ไม่ควรประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติการและควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา

6.2 ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการที่จะคอยดูแลตรวจสอบการใช้กล้องวงจรปิด

6.3 ควรให้หัวหน้าสถานี และรองผู้กำกับที่รับผิดชอบงานป้องกันและปราบปราม เป็นผู้รับผิดชอบ และควรมีคณะกรรมการในการพิจารณาการใช้กล้องวงจรปิด

6.4 ไม่จำเป็นต้องมีหน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบดูแลการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดใน

ห้องควบคุมผู้ต้องหาโดยเฉพาะ แต่ควรให้อยู่ในความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาระดับต้นในสถานีตำรวจ โดยเพิ่มบทบาทให้คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.) ประจำสถานีตำรวจซึ่งมีกรอบแนวทางการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอยู่แล้วได้ทำหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการ และใช้มาตรการกฎหมายอาญา มาตรา 157 ต่อไป

6.5 ควรจัดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่เป็นบุคคลกลางรับผิดชอบดูแลโดยตรง เพื่อให้การใช้กล้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์และมีความน่าเชื่อถือ ทั้งป้องกันมิให้มีการนำข้อมูลจากกล้องวงจรปิดไปใช้ในทางมิชอบได้

7. การละเว้นบริเวณที่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคลติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา

ควรละเว้นบริเวณที่เป็นพื้นที่ส่วนบุคคล เช่น ส่วนที่เป็นห้องน้ำ ห้องอาบน้ำ ห้องสุขา เพื่อมิให้ถูกกล่าวอ้างว่าเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะในกรณีของห้องน้ำของผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังที่เป็นสตรี

8. การติดป้ายแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นพื้นที่ถูกควบคุมในบริเวณสถานที่ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา

8.1 ควรมีป้ายแสดงติด

1) ควรมีการติดป้ายแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าภายในห้องควบคุมผู้ต้องหาเป็นพื้นที่ที่ถูกควบคุมเพื่อให้ผู้ต้องหาเองได้ทราบว่า มีการบันทึกภาพโดยกล้องวงจรปิดอยู่ และยังอาจเป็นการป้องปรามเหตุร้ายต่างๆ ไปในตัวด้วย

2) ควรติดตั้ง เนื่องจากผู้ต้องหาจะให้เห็นโดยชัดแจ้งตลอดเวลา ไม่ต้องการแจ้งซ้ำ

3) ควรติดป้ายบอกให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ต้องหาทราบจุดที่ถูกจำกัดสิทธิ

4) ควรติดป้ายแสดงว่ามีการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เพื่อแจ้งให้ประชาชนตลอดจนเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ทราบ

8.2 ไม่ควรมีป้ายแสดงติด

1) เพราะผู้ต้องหาเห็นกล้องฯ ได้ชัดเจน

2) เพราะจะทำให้ผู้ต้องหาทราบได้ว่าจุดใดที่กล้องวงจรปิดไม่สามารถครอบคลุมถึง และอาจใช้ช่องว่างนั้นก่อเหตุต่าง ๆ ขึ้นได้ โดยควรให้ผู้ต้องหาเข้าใจว่าทุกพื้นที่ภายในห้องควบคุมอยู่ในสายตาของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อเป็นการป้องกันเหตุที่จะเกิดขึ้น

9. ระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหามันทักไว้

9.1 จำเป็นต้องมีระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดเก็บข้อมูลที่บันทึกได้จากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

ถ้าเป็นไปได้ ควรให้ข้อมูลที่บันทึกได้จากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เก็บบันทึกอยู่ในศูนย์หรือสำนักงานของสถานีตำรวจนครบาล ไม่ควรให้เก็บไว้ที่สถานีตำรวจนครบาลต่างๆ เอง ทั้งนี้เพื่อความโปร่งใส น่าเชื่อถือของข้อมูลที่เก็บรักษาไว้ อีกทั้งง่ายต่อการตรวจสอบดูแลข้อมูลและอาจจะเป็นการประหยัดงบประมาณในการเก็บบันทึกข้อมูลจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดของสถานีตำรวจนครบาลต่างๆ ได้อีกทางหนึ่ง

9.2 ต้องมีระเบียบในการจัดเก็บข้อมูลที่ชัดเจนโดยควรตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล

9.3 ควรมีระเบียบที่ชัดเจน และสอดคล้องกับศักยภาพการทำงานของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในแต่ละรุ่น ประจำสถานีตำรวจ เช่น เก็บภาพย้อนหลังได้หนึ่งสัปดาห์หรือหนึ่งเดือน

9.4 ควรมีระเบียบที่ชัดเจนในการจัดเก็บข้อมูล ย้อนหลัง 7 วัน

9.5 ควรมีระเบียบควบคุมในเรื่องระยะเวลาการบันทึกภาพจากกล้องว่าควรเก็บไว้ในเครื่องเป็นระยะเวลานานเท่าใด จากนั้นจึงถ่ายโอนข้อมูลเก็บไว้ในวัสดุบันทึกข้อมูลภายนอก และจัดเก็บข้อมูลไว้ในสถานที่ที่เหมาะสมและปลอดภัย

10. ระเบียบที่ชัดเจนเกี่ยวกับบุคคลหรือหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหามันทักไว้ และแนวทางหรือวิธีการในการเข้าถึงข้อมูล

10.1 ระเบียบเกี่ยวกับบุคคลหรือหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลที่กล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหามันทักไว้ได้ และแนวทางหรือวิธีการในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว เป็นเรื่องที่สำคัญมาก

10.2 ระเบียบดังกล่าวควรออกโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือสำนักงานตำรวจนครบาล ว่า จะให้นายตำรวจยศใด ตำแหน่งใดจำนวนกี่คน เข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ และควรกำหนดรหัสระบุตัวบุคคลของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นด้วย ทั้งนี้ควรให้มีการบันทึกในระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถระบุได้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ใดเป็นผู้เข้าถึงข้อมูลดังกล่าวในวันและเวลาใด

10.3 ควรมีระเบียบในการกำหนดผู้มีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูล ทั้งแบบ Real-time และแบบการนำกลับมาดูใหม่อีกครั้ง

10.4 ต้องมีคณะกรรมการรับผิดชอบและอนุญาตให้แก่ผู้มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว

10.5 ควรมีห้องบันทึกข้อมูลจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเป็นการเฉพาะ โดยกำหนดตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบเบื้องต้น และเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบระดับสูง ตลอดจนคณะกรรมการผู้ตรวจสอบการทำงาน ในสถานีดำรวจแต่ละแห่ง และออกระเบียบให้ชัดเจนว่าอนุญาตให้บุคคลหรือหน่วยงานหรือคณะกรรมการใดที่สามารถเข้าถึงข้อมูลในกล้องโทรทัศน์วงจรปิดได้

10.6 หน่วยงานอิสระควรที่จะมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลดังกล่าว เพื่อความโปร่งใส

10.7 ควรมีระเบียบกำหนดผู้ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลจากกล้องวงจรปิด โดยผู้ที่เข้าถึงได้อาจเป็น

ผู้บังคับบัญชาระดับสูง คณะกรรมการที่เป็นบุคคลกลางและได้รับการคัดเลือกแล้ว และกำหนดวิธีการในการเข้าถึงข้อมูล โดยอาจจะต้องอ้างเหตุในการเข้าถึงข้อมูลและต้องผ่านการพิจารณาจากกลุ่มบุคคลที่เป็นคณะกรรมการควบคุมข้อมูลภาพจากกล้องวงจรปิด

11. การจัดสรรงบประมาณของรัฐเพื่อการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีดำรวจนครบาล รวมถึงงบประมาณในการซ่อมบำรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

11.1 ควรจะเป็นงบประมาณในการเช่ากล้องโทรทัศน์วงจรปิด เพราะจะทำให้ประหยัดงบประมาณในการซ่อมบำรุง อีกทั้งสินค้าประเภทนี้จะมีรุ่นใหม่ใหม่ที่มีประสิทธิภาพดีออกมาอย่างรวดเร็ว ดังนั้นเมื่อมีกล้องวงจรปิดรุ่นใหม่ใหม่ขึ้นมา รัฐก็สามารถที่จะเปลี่ยนมาใช้กล้องวงจรปิดรุ่นใหม่ใหม่ได้ง่าย และยังสามารถได้รับบริการพิเศษอื่นๆ อีกด้วย

11.2 ควรมีงบจากรัฐ ทุกวันนี้ ในบางสถานีดำรวจมีการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดได้เนื่องจากของบสนับสนุนจากภาคเอกชน และทำให้เกิดความแตกต่างกัน ศักยภาพในการดูแลป้องกันเหตุร้ายหรือตรวจสอบการทำงานของแต่ละสถานีดำรวจมีความไม่เท่าเทียมกัน

11.3 รัฐควรจัดสรรงบประมาณให้สามารถติดตั้งกล้องวงจรปิดให้ครอบคลุมพื้นที่ภายในห้องควบคุมผู้ต้องหาย่างทั่วถึงและเป็นมาตรฐานเดียวกันในทุกสถานี รวมทั้งงบประมาณในการซ่อมบำรุง การเก็บตัวรักษาตัวเครื่องและการเก็บวัสดุบันทึกข้อมูลด้วย

12. ระเบียบที่ชัดเจนในการกำหนดตัวบุคคลผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการและควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในห้องควบคุมผู้ต้องหา

12.1 ควรมีระเบียบที่ชัดเจนในการกำหนดตัวบุคคลผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการและควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิดตามสถานีดำรวจนครบาลต่าง ๆ ทั้งนี้ควรให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่ดังกล่าวด้วย

12.2 ควรมีระเบียบกำหนดถึงผู้รับผิดชอบและมีหน้าที่ที่ชัดเจน โดยผู้ที่ปฏิบัติการคือเวรศูนย์วิทยุ ผู้ควบคุมจะต้องเป็นผู้ที่เข้าเวรซึ่งมีหน้าที่ตรวจห้องขัง โดยในการเก็บข้อมูลควรเก็บไว้ในที่ปลอดภัยภายในสถานีดำรวจนั้น ๆ

12.3 ต้องมีการกำหนดตัวบุคคล ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติและควบคุมกล้องวงจรปิด โดยควรมีการออกคำสั่งที่ชัดเจนในกาโดยปกติในเวรแต่ละวัน จะมีสับเวรควบคุมตัวผู้ต้องหา ร้อยเวรสายตรวจ และสอบสวนจะทำหน้าที่ตรวจสอบการทำงานสับเวร หากจะมีระเบียบในการกำหนดตัวบุคคลที่ต้องทำหน้าที่ปฏิบัติการและควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิดฯ บุคคลนั้นถือเป็นผู้ตรวจสอบการใช้อำนาจจึงไม่

ควรเป็นผู้ใช้อำนาจเสียเอง เพราะจะผิดหลักการตรวจสอบการใช้อำนาจ แต่ควรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใน
ส่วนงานอำนวยการรับผิดชอบ ระบุตัวบุคคลและหน้าที่ดังกล่าว

12.4 ควรมีระเบียบกำหนดตัวบุคคลที่ชัดเจนเป็นการเฉพาะ โดยให้ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
เท่านั้นที่มีหน้าที่ในการควบคุมกล้องวงจรปิด ผู้ที่ไม่ได้รับมอบหมายไม่มีอำนาจที่จะดำเนินการใดๆ
เกี่ยวกับกล้อง โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในการใช้กล้องที่จะนำมา
ติดตั้ง ซึ่งอาจมีการส่งไปฝึกอบรมกับบริษัทผู้ผลิตหรือผู้แทนจำหน่ายก่อนที่จะได้รับมอบหมายหน้าที่

ภาคผนวก

- ร่างคู่มือ-

แนวปฏิบัติการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด
สำหรับห้องควบคุมผู้ต้องหาในสถานีตำรวจ

แนวปฏิบัติการใช้กล้องโทรทัศน์วงจรปิด สำหรับห้องควบคุมผู้ต้องหาในสถานีตำรวจ

1. วัตถุประสงค์ของการติดตั้งและใช้งานกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

- 1.1 เพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัยสาธารณะภายในสถานีตำรวจ
- 1.2 เพื่อการเฝ้าระวังและป้องกันการหลบหนีจากห้องควบคุมของผู้ต้องหา
- 1.3 เพื่อคุ้มครองและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของผู้ต้องหา
- 1.4 เพื่อป้องกันการทรมาน และการปฏิบัติที่เลวร้ายอื่นๆ รวมถึงให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหน้าที่

ตำรวจกับข้อกล่าวหาที่เป็นเหตุกรณีการร้องเรียนเกี่ยวกับการดูแลผู้ต้องหา

2. ระยะเวลาการเก็บข้อมูลภาพ

2.1 ภาพที่บันทึกโดยระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด จะถูกเก็บไว้อย่างน้อย 30 วัน และจะถูกลบออกโดยอัตโนมัติ ยกเว้นกรณีมีภาพที่จำเป็นเพื่อการตรวจสอบหรือใช้ประกอบเป็นหลักฐานที่จำเป็นต่อการสืบสวนสอบสวน การดำเนินการทางวินัย หรือการดำเนินคดีตามกฎหมายจะถูกเก็บไว้จนกว่าจะเสร็จสิ้นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว

2.3 การนำภาพออกจากระบบ เพื่อใช้เป็นหลักฐานหรือเพื่อการใดๆ จะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากหัวหน้าสถานีตำรวจทุกครั้ง และจัดเก็บหลักฐานดังกล่าวไว้เพื่อการตรวจสอบในภายหลัง

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องทำการคัดลอกข้อมูล หรือสำรองข้อมูลสถานีตำรวจควรมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการฝึกอบรมเป็นผู้ดำเนินการ และมีพยานบุคคลร่วมสังเกตการณ์ในเวลานั้นด้วย

3. การกำหนดพื้นที่หรือจุดติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดสำหรับห้องควบคุมผู้ต้องหา

3.1 บริเวณสถานที่หรือห้องควบคุมผู้ต้องหา ยกเว้นพื้นที่ที่สงวนไว้เพื่อความเป็นอยู่ส่วนตัวได้แก่ ห้องพบทนาย ห้องอาบน้ำ และห้องสุขา

3.2 ให้สถานีตำรวจจัดทำแผนผังแสดงพื้นที่และจุดติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด เพื่อการตรวจสอบ (รูปแบบตัวอย่างแผนผัง ตามเอกสารแนบท้าย)

4. การติดป้ายประกาศแสดงการติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

ให้สถานีตำรวจติดป้ายแจ้งเตือนอย่างชัดเจนว่ามีกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเพื่อให้ประชาชนทราบตั้งแต่แรกเข้ามาในพื้นที่ที่มีการติดตั้งและใช้งานกล้องโทรทัศน์วงจรปิด โดยป้ายประกาศต้องมีขนาดและติดตั้งในตำแหน่งที่มองเห็นได้ชัดเจนและอ่านง่าย(รูปแบบตัวอย่างป้ายข้อความตามเอกสารแนบท้าย)

5. การกำหนดผู้รับผิดชอบ

5.1 หัวหน้าสถานีตำรวจ เป็นผู้รับผิดชอบต่อการใช้งานและควบคุมการทำงานของระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิดสำหรับห้องควบคุมผู้ต้องหาของสถานีตำรวจที่ตนรับผิดชอบ

5.2 ผู้ดูแลระบบ (System Administrator) คือ ผู้ที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบการทำงานของระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ให้สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง

5.3 ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำศูนย์ควบคุมวิทยุสื่อสาร เผ่าสังเกตการณ์ภาพความเคลื่อนไหวต่างๆ ที่ปรากฏผ่านหน้าจอระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ภายในศูนย์ควบคุมดังกล่าวด้วย

6. ความรับผิดชอบต่อระบบกล้องวงจรปิด

6.1 ชุดอุปกรณ์บันทึกภาพและชุดควบคุมสั่งการ ควรติดตั้งในห้องที่มีการควบคุมการผ่านเข้าออกโดยผู้ที่สามารถเข้าออกต้องเป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น และจอภาพสำหรับตรวจสอบภาพจากกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ควรจัดวางให้พ้นจากสายตาของบุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง

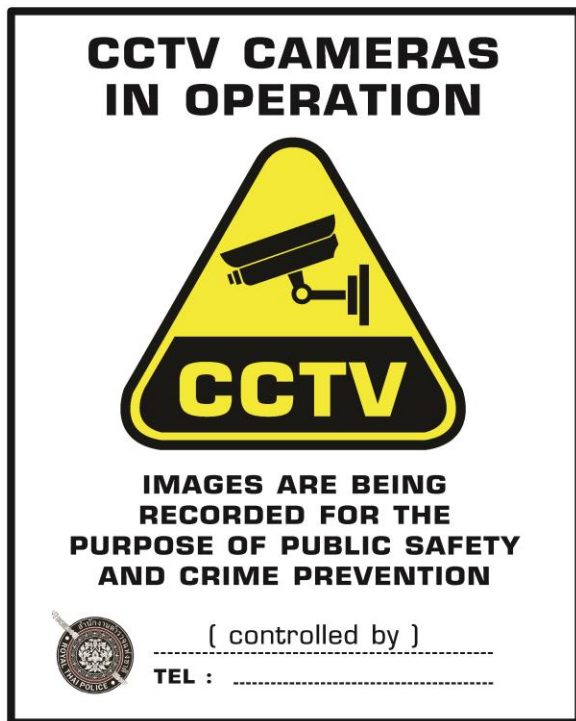
6.2 ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ในการควบคุมการทำงานของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในการดำเนินงานประจำวัน ตรวจสอบความสมบูรณ์และการทำงานของระบบรายงานข้อผิดพลาดและโปรแกรมการบำรุงรักษา เพื่อให้กล้องโทรทัศน์วงจรปิดสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

6.3 ผู้ดูแลระบบใช้งานกล้องโทรทัศน์วงจรปิด หรือเจ้าหน้าที่ควบคุมการทำงานของกล้องโทรทัศน์วงจรปิดจะต้องได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการใช้งานระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด

7. การเปิดเผยและคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

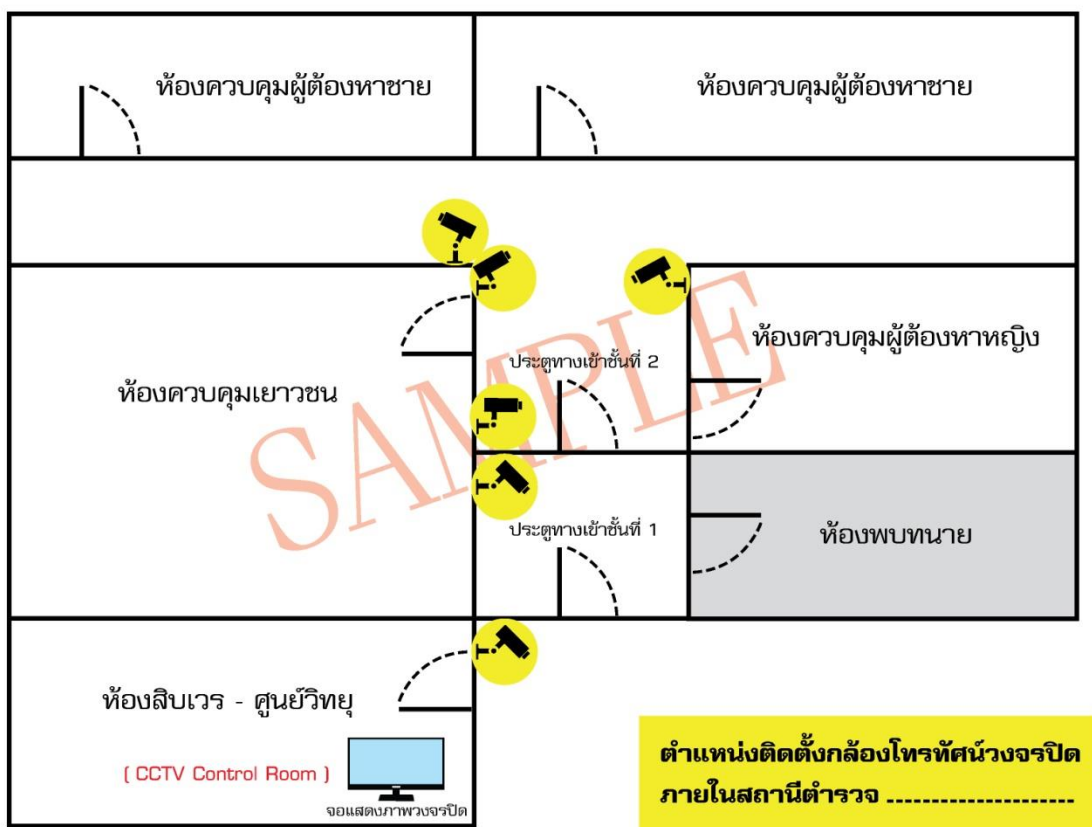
ให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 และระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู พ.ศ. 2547 รวมถึงประกาศและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่างป้ายข้อความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

(ขนาดของป้ายกว้าง 200 มิลลิเมตร สูง 250 มิลลิเมตร)

ตัวอย่าง แผนผังแสดงบริเวณจุดติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดภายในสถานีตำรวจ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

พันตำรวจโท วรรณพงษ์ คชรักษ์

วุฒิการศึกษา

รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์การรับราชการ

รองผู้กำกับการ ๓ กองปราบปราม

พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ๘ ผู้อำนวยการส่วนคดีการเงินการธนาคาร ๓

พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ๙ ระดับเชี่ยวชาญ

ผู้บัญชาการสำนักคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ กรมสอบสวนคดีพิเศษ

ผู้บัญชาการสำนักคดีการเงินการธนาคาร กรมสอบสวนคดีพิเศษ

รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ

รองผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม

ผลงานทางวิชาการ

-

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

รองผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์

120 อาคารรัฐประศาสนภักดี แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

นายทรงพล พลเยี่ยม

วุฒิการศึกษา

นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
เนติบัณฑิตไทย
นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์การรับราชการ

ผู้พิพากษาศาลจังหวัดพิษณุโลก
ผู้พิพากษาศาลจังหวัดขอนแก่น
เลขานุการศาลยุติธรรมประจำภาค 2
ผู้พิพากษาศาลอาญา
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ แผนกคดีอาญาแผ่นดิน

ผลงานทางวิชาการ

-

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา
ศาลฎีกา ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคารเอ ชั้น 7 ห้อง 714 เลขที่ 20 หมู่ที่ 3
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวนริสา ทองประไพ

วุฒิการศึกษา

นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
นิติศาสตรมหาบัณฑิต (น.ม.) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
เนติบัณฑิตไทย (น.บ.ท.) สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

ประสบการณ์การรับราชการ

พนักงานคุมประพฤติ กรมคุมประพฤติ กระทรวงยุติธรรม
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กรมบังคับคดี กระทรวงยุติธรรม
นักวิชาการที่ดิน กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย
อัยการจังหวัดผู้ช่วย สำนักงานอัยการจังหวัดสว่างแดนดิน
รองอัยการจังหวัด สำนักงานอัยการจังหวัดสมุทรปราการ
อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคดีแรงงาน

ผลงานทางวิชาการ

-

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคดีแรงงาน สำนักงานอัยการสูงสุด
สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีแรงงาน 2 สำนักงานคดีแรงงาน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

พลตำรวจตรี นพดล ศรีสำราญ

วุฒิการศึกษา

รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รร.นรต.)
นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประสบการณ์การรับราชการ

สารวัตรหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรตำบลปากน้ำประแสร์ จังหวัดระยอง
รองผู้กำกับการหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรกิ่งอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง
ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบางละมุง จังหวัดชลบุรี
ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรเมืองฉะเชิงเทรา
ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี
รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดปราจีนบุรี
รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดระยอง
รองผู้บังคับการศูนย์พัฒนาด้านการข่าว กองบัญชาการตำรวจสันติบาล

ผลงานทางวิชาการ

วนาแลนด์โมเดล (การควบคุมอาชญากรรมโดยอาศัยสภาพแวดล้อม)

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้บังคับการตำรวจสันติบาล 1
กองบังคับการตำรวจสันติบาล 1 วังรัตนภา เลขที่ 96 ถนนเศรษฐศิริ แขวงถนนนครไชยศรี
เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

พันตำรวจเอกชัยวัฒน์ หัดกล้า

วุฒิการศึกษา

รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รปบ.ตร.) นรต. ๓๘
รัฐประศาสนศาสตร(พbm.) สถาบันพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (NIDA)

ประสบการณ์การรับราชการ

สารวัตรป้องกันปราบปรามอำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ
สารวัตรป้องกันปราบปรามอำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
รองผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรอำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ
รองผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ
รองผู้กำกับสถานีตำรวจกิ่งอำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ
ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรไพรบึง จังหวัดศรีสะเกษ
ผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรอุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ
รองผู้กำกับสถานีตำรวจภูธรเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี
รอง ผบก.ภ.จว.อุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
รองผู้กำกับศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 3

ผลงานทางวิชาการ

-

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

รองผู้กำกับการศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 3 รักษาราชการแทนในตำแหน่ง
รองผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี
ตำรวจภูธรจังหวัดอุบลราชธานี ถนนสรรพสิทธิ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัด
อุบลราชธานี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

นาวาอากาศเอกหญิง ศ.ดร.ทิพย์รัตน์ พัชรวรรัช

วุฒิการศึกษา

ครุศาสตรบัณฑิต (จิตวิทยาการปรึกษาและแนะแนว) คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ครุศาสตรมหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (อุดมศึกษา) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยาลัยการทัพอากาศ

ประสบการณ์การรับราชการ

พนักงานต้อนรับภาคพื้น บริษัทการบินไทยจำกัด (มหาชน)
นักวิชาการ ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์ภาควิชาสังคมศาสตร์ กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ
ผู้อำนวยการกองวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศ
ศาสตราจารย์ กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช

ผลงานทางวิชาการ

- ตำราจิตวิทยาทั่วไป
- ตำราจิตวิทยาสังคม
- ตำราจิตวิทยาสำหรับผู้นำ
- งานวิจัยวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก (ดีเลิศ) “รูปแบบการจัดตั้งมหาวิทยาลัยบรรษัทในประเทศไทย”
- งานวิจัย “รูปแบบการจัดตั้ง Smart Academy โรงเรียนนายเรืออากาศ”

6. งานวิจัย “สภาพปัญหา วิธีการปรับตัว และแนวทางการส่งเสริมการปรับตัวของนักเรียนนายเรืออากาศชั้นปีที่ 1”
7. งานวิจัย “แนวทางการเตรียมความพร้อมของโรงเรียนนายเรืออากาศสู่การเป็นประชาคมอาเซียนปี 2558”

ตำแหน่งปัจจุบัน

ศาสตราจารย์ กองการศึกษา โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิราช
171/1 ถนนพหลโยธิน แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวเสาวณีย์ มาลัยพงษ์

วุฒิการศึกษา

บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา

ประสบการณ์การรับราชการ

เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี 6 สำนักงานสรรพสามิตภาคที่ 5
เจ้าหน้าที่บริหารงานสรรพสามิต 7 สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่ชลบุรี 1
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีชำนาญการพิเศษ สำนักตรวจสอบ ป้องกันและปราบปราม
นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ สำนักบริหารการคลังและรายได้
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการเงินการคลัง สำนักบริหารการคลังและรายได้

ผลงานทางวิชาการ

1. การบริหารแสดมภ์สรรพสามิต
2. การพัฒนาเครื่องหมายแสดงการเสียภาษี (แสดมภ์สรรพสามิต) เพื่อการจัดเก็บภาษีที่มีมาตรฐานสากลและรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
3. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการบริหารสินทรัพย์ กรณีแสดมภ์สรรพสามิต

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการเงินการคลัง สำนักบริหารการคลังและรายได้ กรมสรรพสามิต
1488 ถนนนครไชยศรี แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

นายปัญญา วรเพชรราชูท

วุฒิการศึกษา

วิทยาศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 2 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT)

ประสบการณ์การรับราชการ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 3 สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 3-7 กรมควบคุมมลพิษ

ผู้อำนวยการส่วนมลพิษทางอากาศจากยานพาหนะ กรมควบคุมมลพิษ

ผู้อำนวยการส่วนมลพิษทางเสียงและความสั่นสะเทือน กรมควบคุมมลพิษ

ผลงานทางวิชาการ

- การเสนอแนะเพื่อกำหนดและปรับปรุงมาตรฐานมลพิษทางอากาศและเสียงจากยานพาหนะใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
- ยานพาหนะใช้งานให้สอดคล้องกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้สอดคล้องกับยานพาหนะใหม่
- การจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการมลพิษทางอากาศและเสียงของประเทศและเมืองใหญ่
- โครงการศึกษาวิจัยและโครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้อำนวยการสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 13 (ชลบุรี)

31/2 หมู่ 4 ถนนพระยาสุรเสนา ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

นางสุภาภรณ์ ศรีพิพัฒน์

วุฒิการศึกษา

บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการกำกับดูแลกิจการ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายการเงินและภาษีอากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา

ประสบการณ์การทำงาน

-

ผลงานทางวิชาการ

-

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

ผู้เชี่ยวชาญ ฝ่ายเลขานุการธนาคาร ธนาคารออมสิน
470 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

นายพิชัย สี่หิโสภณ

วุฒิการศึกษา

วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Osaka University of Foreign Studies, Studied Japanese Language Scholarship of
the Japanese Ministry of Education (MONBUSHO)

รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์การทำงาน

ผู้จัดการโครงการ บริษัท อินเตอร์ ฟาร์อีสท์ เอ็นจิเนียริง จำกัด

ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการ บริษัท เซมเพิล ค็อกเครอน (เอเชีย) จำกัด

ผู้จัดการฝ่ายขายประจำประเทศไทย PELCO Corporation

ผู้ช่วยสมาชิกวุฒิสภา

ผู้ช่วยผู้ดำเนินงานของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พลตำรวจเอกพิชิต วรรณเดชะคุปต์

ผลงานทางวิชาการ

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

กรรมการผู้จัดการ บริษัท แฟคซิลิตี้ แมนเนจเม้นท์ จำกัด

976/3 ซอยแสงแจ่ม ถนนริมคลองสามเสน แขวงบางกะปิ เขตห้วยขวาง กรุงเทพฯ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล

นายลือเอก ยี่สารคุณ

วุฒิการศึกษา

นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัย รามคำแหง

ประสบการณ์การทำงาน

ประธานสภานายความจังหวัดตราด(2556-2559)

ที่ปรึกษาสำนักงานฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสหประชาชาติในพระบรมราชูปถัมภ์(2560-2562)

กรรมการหอการค้าจังหวัดตราด

กรรมการสหประชาชาติ ภาค 2

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมายในคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา(อ.ก.ค.ส.)เขต 17)

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนตราดตระการคุณ

คณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสตรีประเสริฐศิลป์

อนุกรรมการการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการของเทศบาล จังหวัดตราด

อนุกรรมการการพิจารณาการดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการของ อบจ.จังหวัดตราด

ผลงานทางวิชาการ

-

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันและสถานที่ทำงาน

หัวหน้าสำนักงานกฎหมายทนายความลือเกศ

1142/75 หมู่ 12 ถนนเนินตาแมว ตำบลวังกระแจะ อำเภอเมือง จังหวัดตราด